The
EDWARD E AYER COLLECTION
of
THE NEWBERRY LIBRARY

Cataloged and conserved in honor of
SISTER ANN IDA GANNON, BVM
Trustee of the Newberry Library
Made possible by the generous support of Dennis J. Keller, Roger S. Baskes, Barry L. MacLean, Frederick A. Krehbiel, Robert C. McCormack, and Robert E. King

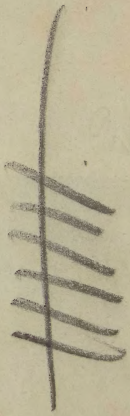

EX BIBLIOTHECA LUDOVICI LUCIANI BONAPARTE
40

LIBRO DE LAS QVATRO POSTRIMERIAS DEL HOMBRE.

EN LENGVA TAGALA, YLETRA Española.

COMPVESTO POR EL PADRE Fray Francisco de San Ioseph Predicador general en la Provincia del Sanctissimo Rosario de las Islas Philipinas, de la Orden de Sancto Domingo.

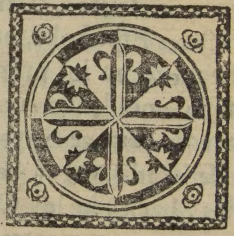

Con lizencia en Manila en el Collegio, y Vniversidad de Santo Thomas por Geronimo Correa de Castro año de 1734.

¶

mejorarlos mucho: y como tal se sirvan V. R. S. por servicios de Dios nuestro Señor de proponerseles, persuaciendolos se aprovechen desta lectura abuelta de las otras muy provechosas que V. R. S. como tan zelosos de su bien, estoy cierto les dan, y reparten para su aprovechamiento. El Espiritu Santo sea siempre con V. R. S. con grande abundancia de sus divinos dones. Amen.

DE LAS QVATRO POSTRIMERIAS en commun: quan probechosa sea su memoria y consideracion.

In omnibus operibus tuis, memorare novissima tua: & in æternum non peccabis. Eccles. 7 cap.

AY tauo ca, sasaan ca man; at ano ano man ang gavâ mo: alaalahin mo yaong caholiholihang darating sa iyo cun magcasasala ca pa baga sa Panginoong Dios magparating man saan: di hindi. Ang Panginoong Dios din pala ngani ang nagtotorô sa atin nitong gamot na ypapayî nang dilan saquèt nang caloloua, nang dila bagang yquinapapacasamâ niyang dati: capalaloan mat, caramotan man, at calibugan cayâ, at cigalitan man; at cayamanan cayâ sa pagcaen, at sa pagynum, at capanaghilian man cayâ, at catamaran manpara, para ding mangavavalâ ytong lahat

A los Padres Ministros del Evangelio.

SErvirà Padres mios esta obrilla si quiera de dar aviso à V. R.S. de como ya tenemos por la misericordia de nuestro Señor Dios impresion entera, y perfecta en estas nuestras Islas para mas perfecto cumplimiento de nuestro ministerio: pues podremos enseñar à estos nuestros hermanos, no solo en voz predicando, sino tambien por escrito, escriviendoles, ora en characteres Españoles, para los que los saben leer, ora en los propios suyos Tagalos, todo aquello que nos pareciere que ha de ayudar paraque vaya muy adelante esta misericordia, que el Señor ha hecho con ellos, haciendo los Christianos. Otras obras mayores, y mas trabajadas tenia yo primeras que esta, como vn Confessionario copioso, Sermones, Reglas de la lengua: pero el nuevo oficial no se atre-

120045 THE NEWBERRY LIBRARY

vio

viò à comenzar su oficio, sino por esta mas pequeña. Y ha sido assi por cierto conveniente que no se ocupasse yà mucho tiempo con cosas mias, porque se de lugar à las mejores que V. R. S. deben de tener trabajadas; pues es razon que sin pretensiones particulares, todos gustemos de que sea preferido aquello que ha de ser mas à gusto de nuestro Señor, aquien todos predicamos, y en quien somos todos vna misma cosa sin diferenciarnos mas que en el pelo, ò color de la ropa. Reciban pues V. R. S. Padres mios Ministros del Evangelio de Iesu Christo, esta obrita por nuestra como digo de la nueva Impresion, y juntamente de la antigua aficion, que à estos hermanos tengo, (aunque muy pecador) para todo lo que le ha de ayudar à su salvacion: y pues sale deste buen corazon, y desseo de su aprovechamiento, con otro tal lo recivan. V. R. S. no mirando à lo que el Author les puede desaficionar, sino à lo que en este librillo se trata, que todo es materia muy eficaz para mejo-

na caſam an, cun ang pagaalaala ſa cematayan ang ypacapanaymtim, at yparati ſa loob. Dile ngâ gamot na lamang na ſarili niong yſa, at niong yſa cayang caſalanan, ytong ytinuturô nang Dios ſa ating alaala doon ſa mangga caholiholihang yacng dasting; cundi calahatan ding gamot ſa lahat na ſucat macapacaſamâ ſa calolova, na para parang mangapapayî, at mangavavalâ ſa tavong macaſalanan, cun yto man lamang na gamot na yto ang ytapal doon, na ytanim baga, at ypalaman ſa loob niya: (*Math.* 16.) at ang doon ngâ ſa loob nag momolâ yaong lahat na ponong yquinapapacaſamâ nang calolova, at ang loob din ang pinagbubuhatan, at pinagmomolan nang tanang caſalanan ſa pagpapalalô man, at ſa pagcaybig man ſa dilan yaman ſa lupâ, at ſa pagnanacao man, at ſa pagpatay man ſa capova tavo at ſa paglilibog man, at ſa pagpapacalangô man, at ſa panaraghilî man, at ang lahat nang lahat na; para parang nangagaling, at nagbubuhat doon ſa loob nang tavo. Cayâ ngâ yatâ, cun

doon

doon na yſilid, at ypa'aman yaong gamot; magagamot din yaong lahat na bagay bagay na ſaquèt, at para din maaacdal, at maaalihan at maaalis ding lahat na valan matahan tahan doon.

Sa lahat pala nĝaning yquinagagaling, at yquinababanal nang loob nang tavo; ang vala ding capara, ay ang pagaalaala doõ ſa catapoſan, at doon ſa dilan darating ſa caniya, cun ſiya, y, mamatay na. Lubhâ din pala nĝaning yquinatatacot nang loob nang tavo, yaong mangĝa catapoſang yaon: at lubhâ ding yquinapagyynĝat niya yaon, at valâ din bahalang magcayba ang loob nang tavong Chriſtianong ſungmaſangpalaya noon, matigas mang dati, at macaſalanan man, cun mariñgig niya yaong ſabi doon ſa mangĝa caſindac ſindac na yaon: arao mang ycamamatay niya, at arao cayang ypahohocom ſa caniya nang Pañginoong Dios: at hirap man cayâ na valan hanga ſa Inferno, at tacot cayang maval-an nang calcnalhatian ſa Langit.

AY aro i g̃ani, baquin ang m untíng hirap dito ſa lupâ, catatacotang d rmating ſa caniya, at ypinang̃ing̃inig nang lahat na laman, at ypinanlolomo rang lahat na bot-o: bago munti lamang yaon. Ay aba, ang di pa ycatacot na maſaquet ay yaong darating na valan caralita,t, valan cahirap: na ſabihin ma,y, di maralitang ſabihin? Cun ſnaſangpalatayanang matibay na yao,y, darating din: anong di ypang̃ing̃inig nang tavo nang malaquing tacot, at ſindac, cun baga ſiya,y, ga mey loob na munti man? anong di ycapagcayba nang caniyág añong dating maſ n â? Nangyari cayang di damdamin ſa loob yaong gay-ong nadiring̃ig niyang ſaquit na valan cahalihalimbauâ?

Maanong ypaligſa co nang ybabalâ ſa yño, cahima,t, tutumbas man lamang catagâ, at opa lamang matatamâ ſa loob niño ytong aral, opa lamang magcaycayba nang munti iyang loob niño? At mag aral cayong matacot magcaſala ſa Pang̃ingoong Dios; ſampon may gagamitin ca-

yong

yong mañga ſandatang y'lalahan ſa dilan tocſo nang caavay nang calolova natin. Siya navâ mañga anac co. Yaong darating navâ, ang yñong tanavin na nang pagaalaala ala doon: (*Prov.* 27.) Nang di cayo maſandalîan niong macaſiſirang arao ſa mañga tavong macaſalanan.

Oolit oliting co din, at macalilibo ma,y ybig co ding olitin ytong bilin co ſa yño, na hovag din cayong manhinamad na magaalaala niong darating ſa yño balang arao; cun ſacâ matapus ytong buhay niño ñgay on. Yaon ñganing pag. capatid nang hiningña, at pagcahivalay nãg calolova ſa catao.an, at yaongpaghohocom ſa calolova niño nang Pangimoon nating Dios capagcahivalay niya ſa catao an, at cun ycapapaano niño yaon cun doon cayâ ytatapon nang Dios ang mnaña calolova niño ſa hirap na yaong valan hanga ſa Infierno, at cun doon cayâ cayo yſaſama ſa mañga catoto niya ſa langit.

Yto ri,t, yto, ang yñong pacaalaalahin mañga capatid co: (*Eccli.* 14. 12.) ya-

yamang

yamang darating din, at fasapit din, at dile din maliliban, at para nang natatan ao natin, at cacaon din sa atin, dile din ngâ maoorong, at valan patotocan dumating, ano pa, di hindî din sasala na di dumating sa atin yaong mangã arao na yaong catatacotan; (*Eccles.* 9. 2.) bago cun ga ypaguiguing ano cayâ nang ating mangã calolova; dile din naaalaman yaon nang alin mang tavo.

Magdalitâ din cayo, at hovag niñong panhinauâan ytong gaytong alaala. (*Deut.* 32. 29.) Hovag din niñong calilingatan, at hovag din niñong calingohan. Hovag din niñong calimotan ytong pagyyup, at pagaalaala doon sa darating na yaon; opan magcabaet cayo.

Ay saan pa dî magcacayba din cayong dî sapalâ, cun yaon nganing ga maramdaman yto? Anong dî mabubungcal, at anong dî mababalotbot na ycatatacot, at ycahahabag nang yñong loob: anong dî ycalilivanag niya, at anong dî ycaquiquilala niya nang tantong magaling, at nang

tan-

tantong maſamâ? Ang pagaalaala doon ſa mañga hangang yaon, capara at cahalimbavâ nang orîan nang guintô na quinaquiquilalanan nang maſamâ at nang magaling na guintô. Yaon ñgâ bagang tacot na mapapanibagong mayyſip, at mapapalaman ſa loob nang pagaalaala doon ſa mañga catapoſang yaon; lubhang nacaguiguiſing ſa loob, ſampon nacaliliva-nag ſa caniya; na niyang matantong maquilala, cun alin cayâ ang tantong caligañgang matibay na ſucat ybiguin nang loob nang tavong mabaet na Chriaſtiano, at cun alin ang cagalinñgang ſinoñgaling na dî darati ſa tavo.

Anong dî paquinabang ſa gayong alaala ſa mañga catacot tacot na yaon? Tantong tantô, cun dî niño ſavâan, at cun di niño betivan ytong pagaalaala doon; cayo ay, mapapacagaling din, at mapagſoſongdô din niño at mapagtototo ang cabanalan, at ang catoviran nang totoong pagca Chriſtiano. Av ano, cun dî tayo tiquis magmoling molinñgan, lumalô pa ngâ dito

dito ang totoong ycaguiguitis. at ycababavas nang mangā cahunghangan niño; at bageus malilipasan cayo nang lahat na casam-an, at malilivatan at masasalinan iyang loob niño nang dilan ycagagaling nang calolova, at nang dilan ycapagpipilit samonod at mamintohô nang aral nangPangīnoong Dios: at totobôan nang dilan ycapagsisi sa casalanang lahat, at nang ycasolong nang dilan cabanalan.

Yto palang gaytong pagaalaala doon sa mangā catacot tacot na yaon; ang sucat turan pang olol nang baet nang tavong Christiano, at pandagdag nang gavang cabanalan, at panibay nang tacot at nang pagcamayao magcasala sa Dios, at panalî nang loob niya nang dî mahivalay sa Pangīnoong Dios: (*Eccl.* 28. 6.) at gamot ngâ palang dî ano lamang na ycapag mamacahiyâ at ycapagpapacumbabâ nang loob nang tavo sa Pangīnoon man niyang Dios, at sa capovâ man niya tavo, at macapagmamalolombayin pa, at macapagmamahapisin pa, at macapagmamasi-

sinda-

findaquin pa; at macapangagalimhim, at macapagsisi pang masaquet sa casalanan; at ycapanhihilacbut pa, at ycapagcacabaet ding totoo, at ycayybig pa sa Panginoong Dios na lalô sa lahat.

Salamat, sa laqui nang paquinabang sa pagaalaala nang tavo doon sa mangá cahoiholihang yaong darating, cun siyang tinotoo at ypinalalaman sa caylaliman nang loob? Ano pa? Lumalô pa sa vicang yaon nang Dios Espiritu Sancto na caonaonahang vicang yfinulat dito, ang nacatototo nitong puri sa alaalang yto sa mangá catapossang yaon. Baquin ang vicâ niya ngani: (*Eccl.* 7.) Ano ano man (aniya) ang gavâ mo, at safaan ca man, tavo ca, alaalahin mo ang mangá catapusang arao mo: nang di ca magcasala sa Dios magparating man saan. Aba di ang alaala din ngâ pala sa mangá catapossang yaon siyang tantong di ypagcasala nang tano sa Panginoong Dios na magcagulang man, at ypinapanayî nang cahunghangan niya, at nang tanang casalanan niya, at y-

quinapaguiguin Christiano niyang totoo, at yquinapaguiguinbanal niya?

Cayâ nĝâ yatâ, aquing ysusulat din dito yaong apat na bagay na mangâ catapusan na dating ytinuturô sa atin nang mangâ Santos. Ang pagcamatay baga nang y'a,t, nang ysang tavo, at ang paghahocom sa canicanila nang Panĝinoong Iesu Christo capagcamatay nang ysa,t, nang ysa; pati nang saquet na valan hanga sa Infierno; sampon naman nang calovalhatiang valan catapusan sa Langit; at pagsasayasayin co tutumbas man tigylan catagang vicâ. Opa lamang mey maquiquinabang din dito sa aral nang Panĝinoong Dios at ycaguiguising nang loob niño, cahî ma,t, dating matotologuin; at ysisipag niño, dati mang matatamarin; at ycapagbabalicuas nang loob niño, dati mang mayybiguin dito sa dilan yaman dito sa lupâ at ycasisinta at ycaguiguiliu sa calovalhatian nang Panĝinoong Dios at nang mangâ banal na tavo, cahî ma,t, dating malilimotin cayo at mapagvalan babalâ dcon, at ycapa-

ycapaguiguin Christiano niñong mangabanal: at ycasosolong at ycararami nang gavang magagaling, at ycatotoloy at ycatototoo nang pano ionod niño nang loob nang Pangiboong Dios, hangan di niño maquita liya sa Langit, siyanavâ.

DE LA PRIMERA POSTRIMERIA.

QVE ES LA MVERTE.

ANG hanga mona nang buhay mo, capatid cong Christiano, ang iyong titigang tanavin. Iyo ngang alaalahing pacatibay tibayin sa loob mo, cundî magcacabaet ca din at cundî mabubutivan mo din ang dilan cahuaghangang yquinasisirâ nang calolova mo, at cundî mavavalâ din sa iyo ang lahat na masamang asal na di mo yquinatototong dumaan sa daang pa sa Langit. Ang pagaalaala sa camatayan, cahalimbavâ pala nang agos na malacas. Cua malacas ngani ang agos at pipilipili,

cahî ma,t, ano man ang doroon sa ylog, maaanod din: ponong cavayan man, cahuy mang malaqui, maaanod din. Ang pangpang ay, mageacatitibag, at ang bohangin ay, mangacacalcal; nang lacas nang agos. Gayon din naman ang alaala sa camatayan, cun siyang totoong mapaylalim sa loob ay, ano ano man ang ating casalanan, malaqui man at munti man ay; parapara ding mangapapayî na valan matitira. Ay anhin nganî, ang alaala sa camatayan siyang totoong valan cagaling, cun siyang manayimtim sa caylaliman nag loob; ay ang vicain baga sa loob aco pala,y, mamamatay din at malapit na ang pagcamatay co, at maguiguinlupâ din ytong catao an; (*Eccl.* 2. 7) ay di co naaalaman cun caylan at cun aling arao, at cun alin cayang bovan. Ay ano, saan pa di mapapayî at mavavalâ ang casalanan, cahî ma,t, marami sa bohangin; cun totoong alaalahin ang lapit at ang dalî nang pagcamatay; bago dile natin naaalaman cun caylan cayâ, cun camanto at

cun

cun bucas iyobyob tayo sa lupâ, at tabo-
na,t, yoyoan; (*Eccl.* 8. 26.) at ovorin na,
at marurug na, at maguinlosac na, at valâ
nan capapacan an; (*Iob.* 13. 8) bago ang
calolova,y, hindî natin naaalaman, cun
mapapaano cayâ, Ay saan pa di ang ta-
cot ay saan pa di ang sindac nang loob;
ay saan pa di ang pagcacayba nang dilan
asal nang tavong nagaalaala nito. Doon
na siya nagsisisi sa casalanan, at nagtatan-
tong aayao nang magcasala; at ang ybig
ay, magdalasang magcompesal, at mag-
pilit gumavâ nang dilan magaling na ba-
bavonin nang calolova niya.

At cun molî din ang tavong maga-
laala nang cahangahan nang buhay niya,
at sampon binubungcal sa loob, at tino-
tonghan yaong pagcasamâ at pagcavalang
galing nang catao an cun mamatay na:
doon na binabagobagong molî sa loob
ang pagsisisi ang pagcalupit sa dilan casa-
lanan niya: at nagpanibago nang pagta-
tantô na aayao nang magcasalang molî,
at aayao na dito sa dilan balang nang y-

pinag-

Pinagcasasala niya sa Dios: at ang ybig nang ybig lamang ay, ang manonod sa Panginoong Dios: yayamang siya, y, mamamatay din. Ay aba, ang alaala sa camatayan, dile valan cagaling: yayamang nacapapayi nang cahunghangan at nang dilan casalanan; at nacapipilit gumavâ nang dilan cabanalan? Di saan pa di ang dami nang mapapaquinabang natin, cun ating pavilihan ang alaala sa camatayan: at siya nating pamisanhan, at ga hovag nang mavalâ sa loob.

Mapalad ding lubhâ ang tavong nag aalaala nang pagcamatay niya. Ay dile din mapapahamac, cun siya, y, mamatay. Dianhin, ang napaaga siyang nagyngat at gungmayac nang caniyang bavon, at para palang dati siyang nagsaral mamatay: at dile siya masasandalian niong mangá casindac sindac nâ pagcaañô, at dile gagahol gahol, at dile masisindacanan hamang dile dati siyang nagvavalan bahalâ nang pagaalaala sa camatayan, at bagcus arao at gab y siyang guinogonamgonam niya; at

caycaylan man, at ſaſaan man ſiya, ang alaala niya ay, camatayan na niya yaon; at ang pagcaloob niya ay, dile na ſiya malalavong di mamatay, at gayon nang gayon, yaon ding paguiguinlupâ niya, at yaong paguiguin abo niya; at yaong caoovian nang calolova mat. nang catacan man; ang pinagcoſioſiſâ din ſa loob. Sa galing yatâ at ſa buti nang calolova nitong gaytong tavong mabaet na totoong Chriſtiano, hamang hindî din ſiya mavivili dito ſa dilan dating quinavivilihan nang mangā hunghang na tavo: cundi bagcus yvavacſi din niya at mamaſamin ang dating nayybig at minamagaling nang tavong baliu dito ſa lupâ.

Halimbavâ. Balang tubig cahî mat, dating matab ang at magaling at malinao, at malamig na yquinaguiguinhava nang tavong ninirum, at ypinagaalilâ man nang balang nang cacanin at pinaliligô man at nacagagaling man ſa dilan pananim: datapovâ cun macarating ſa dagat, cahî mat, dating matab ang: aalat din at ſaſamâ, at

dile

dile na mangyaring ynumin nang pagca-alat; tognô nang tognô, yſa ma,y, di maſagpang, hindî din malamon, at paligoin man, hindî mangyari: at bagcus nañganing ycaſaſamá nang catao an. Ay anhin ngánî, dati mang matab ang ay nang mapaſadagat na, vngmalat din naman (ſa halimbavâ) ang dilan tovâ at ang dilan paglalarô dito ſa lupâ, cahî ma t, dating quinayybigan, at dati mang quinayygayahan at quinavivilihan man, at pinamimiſanhang maſaquet nang tavo: Datapovat, cun ſacâ alaalahin ang pagcamatay ay papaet din, at ſaſamâ ytong dilan tovâ, at ang paglalarô. At ſaan pa ngáni di gayon? Cun cahî man ng,t, ang tavo ay; dating matovaing maglarô, at maybiguing tumava, at maparoonin man ſa dilan caybigan, at malulugdin mang lubhâ ſa dilan ycabubuti nang catao-an, at mapaquilaroin mang lubhâ: at macaynin man nang dilan maygui, at maynumin man nang dilan magaling: at cun cahî ma,t, dating maſolong na maquipagharap, at maqui-

maquipagpan ayam, at cahî ma,t dating mapagcabicabihaſa at mapaglagulaguyô mã, at palapanhic mã: at mapaglimpõ limpon mang dati ſa dilan nagooſap ſa lanſangan, at ſa balang nang catotovaan, at ſa dilan paglalarôan maſamâ man, at magaling man: totoo nang totoo cundî papaet din ytong lahat, cun caniyang angan angani,t, pagyſip yſipin ang camatayan: totoo cundî ſaſamâ din at maguiguinſala din, at dile na mamagalingin, at bagcus mamaſamyn din, at mamapaètin na, at dile na yybiguin at aarîin nan hamac at vavalyn nan bahalâ, at paparahin pang cavay, cun caniyang pacayſip yſipin at gonam gonaming pacarahan dahanin ang caniyang camatayan, at ang paguiguin lupâ nang catao an valan caſamâ at abong valan carumi.

At ſaan pa baga nganî di maguiguin mapaet din ang dilan tovâ, at ang dilan paglalarô, cun bantôan yaon nang alaala ſa camatayan? (*Eccli.* 1.) Siyang mapaet na mapaet ang alaalà ſa hangang yaon

nang buhay, hovag pang mahava doon, at maquipaet ytong ybang dilan balang na, cun doon isama sa alaalang yaon? yayamang doon sa arao na yaong catapusan nang buhay, matatapus din nan an yaong lahat na sinabing paglalarô at tovâ nang catao an, at valâ nan cagalin galingan yaong lahat: at bagcus nangang ycatatacot nang loob nang tavong macasalanan, ang dati ngang yquinapapacasamâ yaon nang calolova sa Infierno. Aba, di ang alaala ngâ pala sa camatayan, ang di ycayybig dito sa dilan balang nang catotovaan dito sa lupâ na dating ypinagcasasala nang tavo sa Pangginoong Dios?

Bago siya din namang ycapagyyngat nang gracia nang calolova at nang mangga cabanalan niya, at ycapagpaparati nang paggavâ nang magagaling na gavâ; at vcasosolong nang loob na magaling sa Pangginoong Dios. Ang apoy, (sa halimbavâ,) marami man ang baga, at napoponô man ang calan, cundi tabonan nang abo; mamamatay din, at ano mang pagtata-

tataquep doon ; maralî ding managuipus. Yaó palang tabong abo, ág di ycamamatay nágapuy. Gayó din namá (sa halimbavâ) ág gracia at ang dilá cabanalá nang tavo, marami mang lubhâ, at di man sasang ano, at napoponô man ang loob nang dilan ahang magagaling ; ay masisira din at mavavala. Hihinâ din pala ang loob, at oorong at magvavalan bahalâ sa paggavâ nang ycagagaling nang calolova. Ay saan pa di gay on nganî, cun arîin nating mahabâ ang buhay natin at malovat: at cun ang pagaalaala ay, malalavon pa bago mamatay ; ay saan pa di bubutivan nang mahihinang loob ang canilang gavâ, at ylaglag nang tambing; at ang gao in na ay. ang dilan ybig nang catao an. Bago,y, cun yaon palang pagcaabo natin , (*Eccl.* 17. 31.) at yaong paguiguinlupâ natin balang arao , siya nating gaytabon na , ypaquisama ngâ baga sa dilan ahâ, at sa dilan gavâ, at sa dilan panimdim nang ating loob; at siya nating pamisanbang alaalahin nang hovag nang mavalâ sa loob: saan pa

di tantong tantong ycapapacatibay nang loob nang tavong banal, at ycapagpaparati nang tanang asal niyang cabanalan, at ycararami pa, at ycasosolong pa sa dati; ycapagpipilit niyang gumavâ nang gumavâ, at humanap nang humanap nang ycamamahal at ycaguiguinhava nang caniyang calolova doon sa arao na yaong ycapaguiguinlupâ nang catao an niya: at iya din namang di niya ycapagpalalô, magcano man ang calalôan niya sa capovâ niya tavo nang paggavâ nang mangagavang cabanalan; ang yaon ngani, ang paguiguinlupâ din nang catao an niya, ang napapalaman sa caniyang loob, at nalalamasama sa dilâ niyang gavâ; sampon nang paghohocom nang Panginoong Dios sa caniya doon din sa arao na yaon.

Caya ngâ yatâ, cun ybig mo capatid co ang mapacagaling ca cun ycao ay mamatay, alaalahin mo din ngay on ang camatayan mo. Iyo ding pagdilidilihin ang quinaoovian nang catao an. Iyo ding vcatig at ionay at gaytahî mo na sa loob

mo ang alaala ſa camatayan mo (Ieb. 7. 6.) at yaong pagca di na macapagſaolî nang tavong mamatay, at maſimâ man ang gavâ, at magaling man; caya nga̅ nin. ſang namatay, ay, hanga na yaon, at valâ nan hindi ycapapacagaling. Yaon nang yaon ang harapin mo, yaon nang yaon ang tonghan, at yaon nang yaon ang ſambit lain: at yaon nang yaon ang paca yapyſipin mo, tavo cang Chriſtiano; totoo cundi ang galing totoo cundi ang paquinabang; dile halagang magcano. Tantong mavavalâ ang dilan calingſayan nag loob mo, at mapapapayî ang tanang caſalanan; capalalcan man at caramotan man: calibugan man, t, cagalitan man; at cayamîan man ſa pagcaen at ſa pagynom; at capanaghilîan man at gagaling na di ſapalâ ang calolova mo, at magui.

(guinbanal na Chriſtia-)

(no. Siyanavâ.)

( )

( )

)*(CVEN.

CVENTASE LA CONVERSION del Padre Francisco de Borja de la Compañia de IESVS.

Por aver sido ocasionada de ver vna Reyna muerta.

SAcsihin co mona yaong ysang mabaet na mabaet na Padreng ypagsasalitâ co ngay on. Siya navang tandaan nang tanang tavong Christiano yaong caniyang pagyysip at pagoosisa sa camatayan. Yaon nganing ysang malaquing malaquing guinoo sa aming manga Castilâ, ang ngala,y, si Don Francisco de Borja, dating casangbahay at catoto nang Harî: at siya ding pinagcatitivalaan nang Harî nang dilan malalaquing osap. Ay ano,y, nang doroon yaong Harî sa ysang bayan sa Castilla ang ngalâ ay Toledo at casama namâ niya yaong maguincong si Don Francisco, namatay ang Haring babayi, ang ngala,y, si Doña Ysabel, ay namatay man doon sa bayang yaon nang Toledo, hindî din ybaba.

babaon doon; cundi doon ſiya ypahabatid ſa ybang bayan na dating pinagbabaonan ſa magugulang niya, niſan ding mangā Harî; at doon na vſoſongdô at ypipiſan ſa canila. Ay ang ngalan niong bayan, ay Granada. Ay yaon ding mahal na guinoong ſi Don Franciſco ang pinagcatitivalaan niong Haring lalaqui ſa aſava nivang namatay, at ſiya rao, ang maghatid ſa caniya doon ſa bayang pagbabaonan; ſampon pinaſamahan ſiya ſa marameng guinoong mangā lalaqui, t, mangā babayi; galang din yaon doon ſa Señorang namatay, at ang ſiya ay ang mahal, at malaquing Harî.

Ay ano,y, nang macarating na ſila ſa bayang vaon nang Granada, at yroroon na yaong baangcay doon ſa pagpapaſalan ſa caniya: binuca mona nila yaong cabaong na tingâ na finiſidlan niyang dati. Ay ſa mabuca na yaong cabaong, at maquita na yaong bangcay niong mangā maguinoong caharap doon: hindî na pala maſalitâ nilang tinguan nang pagcaſamâſamâ, at nang

at nang pagcahalay halay. Caguilaguilalas ding tingnan ang bangcay na yaon. Lubhâ din palang nagcayba ang añong dati niong babaying yaō: bahagya na maquiquilala nang alin alin mang caharap doon, at dile din matantô nila na yaon ang bangcay nang canilang Panginoong Harî, nang laquing pagcacayba nang añô niya, at nang pagcavalan natira tira nang dilan asal niyang magaling: at yaon mang pagcamuc hâ niyang datî, hindî na nahahalatâ; naguin yba nang totoo sa dati ang dilan pagcaañô niya. Ano pa? di nagsiorong din, at nagsiylag yaong mangga maguinoo, nang pagca di macaralitâ nilang tuminging sa gay ong añô; ang sila nganî nahahabag doon sa naquiquilala nilang dating Harî at Panginoon nila, toloy nangagbabahôan sila na di nila sucat maralitâ.

Yaon lamang na malaquing guinoong si Don Francisco ang di nalayô layô, at dile naavat avat doon: at tinitingnan di,t, tinitingnan nang caniyang mata yaong mata nang Señorang namatay na di

na malinao at magaling tingnan na para nang dati; cundî ang labô, cundî ang boloc, cundî ang ſamang tingnan. Ay lalô din ang mata (cun ſana ſa mata) nang loob niong maguinoong lalaquing ſi Don Franciſco, ang ytinititig niyang ytiniti. ngĩn doon, nang malalim na pagyyſip at pagooſiſa niya doon ſa añong yaong naquiquita niyang bago: at naquiquioſap mandin ſiya ſa loob niya doon ſa caniyang Pangĩnoong Haring namatay, ang vicâ. Ay naſaan cayâ nĝayon, Pangĩnoon cong Harî, yaong muchâ mong datíng mabuti at maliwanag? yaong cariquit diquit at calogod logod na añô nang muchâ mo, ay naſaan nĝâ cayâ nĝayon? (*Ad Reg.* 37.) ycao cayâ pô yaong ſi Doña Yſabel? ycao cayâ yaong aquing Pangĩnoon? ycao nĝâ cayâ yaong Harî ſa ona?

Yaon nang yaon ang caniyang binubungcal bungcal ſa loob niya, at ſiya ding naguinpalaſong tungminĝa ſa caylaliman niong caniyang loob: at yquinpagcayba niyang di ſapalâ. (*Eccl.* 7. 3)

Lubhâ din ngâning lungmivanag ang caniyang loob na lalô sa dati, at naquilala na niyang tantô hanga niong arao na yaon, ang pagca di sucat ybiguin nang loob nang tavong mey baet, ytong lahat na laman bayan dito sa lupâ: at ynivacsi na niyang tinotoo at nagahâ na siyang masaquet sa loob niya, na ang caniya nang hahanapin, ay yaong ybang totoong yaman at camahalang matibay nang calolova: sucdang nang magdalitâ siya nang anoano mang birap, at nang aneano mang pagal at saquet nang catao â. At siya ding dungamati at napacatibay sa caniya na di ano lamang yaong ahang yaon niya, na di nasa man naorong: at dile nalanta muntî man: datapova t, tinotoo ding tinotoo niya, at pinatoloy nang pinatoloy hanga nang pagcamatay niya: bagoy meycapat tatlo pang taon ang caniyang buhay hanga niong arao na yaong yquinaalaala niya nang gayon, at yquinapagcaybang bago nang loob niya.

Ay ano ay, sapagcayaring nagbaon

doon

doon sa Señorang yaon, lungmabas na yaong maguinoong lalaquing ni Don Francisco, (*Ejei.* 26. 20.) at novi na sa canivãg tinotoloyãg bahay; at tũgmuloy na na soc sa ysang silid, (*Ezech.* 3. 24.) at quinalingan na niya alipalâ: at nagpatirapâ na liya, at nananũgis na, at nagbubuntunhininga nang nagbubutunhininga nang masaquet; at pinaquiosapan na niya ang canilya ding calolova, na ang vicâ. Ay aba (aniya) calolova co quita y, omano na? (*Ps.* 4. 3.) ano ngâ cayâ ang hinahanap ta; ano cayâ ang canitang nayybig? (*Marc.* 19.) hangancaylan pa cayâ di quita sumavang magharap nitong manga valan cabolohan at yaman yamanang sinongaling na di macagagaling sa canita? (*Math.* 1. 9.) ay at quita y, napararayâ bagang tiquis dito sa dilan nacababac la nang mata nang catao an? (*Sap.* 5. 9.) cayalu pa cayâ quita tatahang humabul sa anino dito baga sa dilan valan tibay nadi mahauacang totoo, at mavavalâ din at mapopolangos ding valan bahalâ? Ay calolova co,

di mo cayâ naquita ang quinahangahan, at ang quinaovîan niong mahal na mahal na minamahal nang lahat na tavo? ay cũ gay on yaong Haring càquilang yguinagalang nang sanglibotan, at siya,y, nũgayon din na di nacalaban, sino pa baga ang macalalaban? sino pa baga ang di magagay on? sino pa baga ang caaalang alanganan nang camatayan? pinanâ niya ang Harî, at natamân din di nagolî, at capanâ pana,y, siya na: aco pa ang di panain? (*Eccl.* 23.) totoo cuncî nasasangat na ang palasô sa dilis, at binibinit na ang bosog; at aco ang tinotonũong tudlain, ay saan pa nũganî di malapit na ang pagcamatay co? (*Eccl.* 4.17.) Ay aba di cayâ ang magaling ay, onahan ta ang camatayan co, at hangan nũgay on; acoy magsal nang tavong namamatay na di nacaaalam nitong dilan balang balang na: at ypatapon tapon co na ytong dating nayybig na manũga paglalarô, at manũga yaman at anang caybigan nang catao an na dating nacapepanũganyayâ sa iyo calolova co, at

at a-

at aco,y, magbagong aſal na nāg ybang magaling? calaguin co na ang hinabi co magpangāyon, hamāg di matibay, at bahay mandin nang gagamba: (Iſa. 5.) at magbagōg habi na aco nāg ybāg matibay na di maſiſirâ magparating mā ſaā.

O Panginoon cong Dios (anion ding guinoōg mahal) magdalitâca Dios mio, acoy iyong tolongan. Pacalivanaguin mo ytong loob co: na acon matotong ſumonod ſa iyo. Acoy hangoin mo na, dito ſa balong yto. Acoy ſaguipin na dito ſa malalim na yto. Acoy abutin mo rin dito ſa maload na yeri: na acon maalis at macaparian ſa iyo. Siya co ngāg nayybig nang nayybig yaon, at pangacô co ring matibay ſa iyo ngāyon na di na aco mamamangīnoō ſa yba, cundî yao na lamang ang papangīnoonin co. Hindî nang hindî na aco maviuile ſa yba hanga nang pagcamatay co, cundî ſa iyo nang ſa iyo lamang. Acoy ayao nang ayao magparating mā ſaan ſomonod ſa Panginoōg may camatayan. Sucat nang ſu-

cat na

cat na, sucat na namang magysip aco nãg aquing aasalin, at magpacaygui nang asal: bago aco paquipagyipan mo Panginoon co. Val in co na, t, pacaval in val in co na ang cabataan co, at ang pagcalimot co sa iyo, at ang pagliligalig nang loob co; at yibhin co na, at babagohin co na ang tanang asal cong dati nang ybang magagaling.

Nagdamag valan tolog yaong guinoong, (*Eccl.* 31. 1.) yaon nãg yaon ang ynoolî olî niya sa loob; at valan di binabantang aasaling bago sa pamamangĩnoon. (*Eccl.* 7. 12.) P. Dios. Ano pa? di natoloy din yaong caniyang abang bago? cun nangoling baga munti man ang loob niya sa P. Dios? (*Isai.* 40. 31.) cun naorong pa baga? cun hungminâ muntî man yaong loob niya doon sa dilan binantâ niya nang arao na yaon? di man navâ. (*Prov.* 18.) Di ytinoloy ding ytinoloy at lũgmubhâ pa sa dati arao arao yaong pagcaloob niyang bago sa P. Dios? ay ano nganî, nang malayon layon na, at na-

at naabala mona ſiya ſa mangā otos otos ſa caniya nang Hari: (*Tim.* 2. 4.) binutivan na niya yaong lahat na abala, at oſap ſa lupâ, at viralâ na niyan bahalâ ang pagcaguinoo niya, at ang pagcayamâ niya; (*Phil.* 2. *Eccl.* 6. 25.) at naguin Padre na ſiya ſa Compañia ni Ieſus. Ay ſabihin pa ang pagcabanal niya doon. Maſabi pa baga ang pagtototoo niyang ſumonod nang aſal na dati nicng mangā capova niya mangā mahal na Padre? (*Prov.* 5.) at naguin ponô pa nilang lahat ſa ſanglibotang bayan, at lubhâ din ſiyang banal na banal na ſucat vgalang, at purihin nang ſanglibotang Chriſtianos: (*Eccl.* 29. 14.) vayamang naug ſiya, y, mamatay ſaā pa di dinapit din nang mangā Angeles ang caniyang mahal na caeelolova, at yſinama ſa mangā Santos ſa Langit, nang doon ſiya lu-

PERSVADESE POR EL EXEMplo puesto deste ynsigne, y bendito Padre la memoria de la muerte.

Y en particular se pone en este capitulo, applicada à los varones.

AY aba, capatid cong Christiano, ytong malaquing pagcacayba nang loob niong daquilang guinoo, saan cayâ niya yaon nacuha? saan caya niya natungban? ay saat, di doon sa panonood doon sa bangcay na yaon niong Señorang Harî, ang baquit dipa niya nalalanong naquiquita na valan cabuti, at valan camahalsacâ niya naquita namang, valan bahalang nagcaybang di sapalâ. Yaon palang pagcacaybang masaquet niong naquita niyang mahal na catao an, siya ring ypinagcayba nang caniyang loob: at siya ring ponong yquinapaguinbanal niya na valan di cabanalan hanga nang pagcamatay niya.

Maanong ycao naman capatid co, maqui-

maquihalimbavâ dito ſa guinoong yto, at manood ca naman ſa yyſa mang bangcay nang mahal na tavong namamatay, lalaqui ma,t, babayi man, at obſain mo ſa loob mo yaong naquita mong galing, at buti niya, nang valâ pa ſiyang ſaquet at ypaquihalimbavâ mo doon, yaong caniyang añô, nang ſiya,y, namamatay na. Yyong paghalimbavain din, at pagocol oculin yaong dalavang bagay na pagcaañô niong gay ong tavong mahal; cundî ang pagcacayba na, at ang pagcacalayô. At cundî mo man nayybig ypaghalimbavâ ang ybang tavo, at ang alaala mo ay ycao ay, lalô ſa canila; maano ang iyo ding catao an, ang ypaghalimbavâ mo na, at pacatinguan tinguan mo iyang aſal mo ngay on, ſampon naman pacaanianinavin mo, at pagmaſdan maſdan mo yaong mahahaliling aſal niya balang arao, na dile malalavon.

At cun baga, tavo cang lalaquing palalong loob na valan macaona ſa iyo nang tapang mo, at nang lacas mo, at va-

lan macahitô sa iyo nang licsi mo; at malaqui cang guinoo na di matitingcalâ nang capovâ mo tavo, at maguintô ca na valan macapantay sa iyo, at para para mong linalaloan ang lahat na capovâ mo tavo; mapangãhas ca namã na valâ alang alang, at valan pasingtabî canino mang tavo, at iyo namang pinacabubutibuti ang cateo an mo sa pagdaramit mong di yylang pangcat na bagaybagay na pisan ding mabubuting yarî na pinaghahalihalili mo arao arao; sabihin pa ang paghihiyas na nagbabangãibang ca mandin nang damit, at ang dami naman nang mangã aliping sungmosonod sa iyo, at ang dilan asal mo, sa paglacad mat, sa pagtingin mat, sa pangũngusap mat, sa pagopô man, yniyba mong lahat nang malaquing capalaloan, at capanglavasan niyang loob morg mapagpapuri, at mapagparangãlan, at mapagpatanghal sa capovâ mo tavo: at ang cata masahan mo sa pagcaen at sa pagynum, cundi valan di doroon magpipili nang darampotin; sampon nang ybang ta-

nang

nang camahalan at caguinhavahan mo na yquialaqui at yquinatataas nang loob mo na di ca mapantayan nang alin alin mang guinoo ſa ſanglibotan.

Ay aba, tatanonḡin co ang maguinoo, cun darati pa cayâ iyang ganiyang añô mong magcagulang? cundî magcacayba din? ſaan pa di mavavalâ din, at ano cayâ? (*Eccls.* 1. 9.) bocod ca nang di mamamatay cayâ baga? ay aba, cun ycao ay mamatay na, ganiyan cayâ ang añô mo? di maoobos ding mavavalâ iyang lahat na yquinamamahal mo na valâ matitira muntî mang muntî man? di capagcapatid nang hininḡa mo, at tacpan na iyang muchâ mong mabuti, at ſapotan na nang yſang cayong putî, at yhalang na ſa guitnan bahay, na cahuy manding napalagay at pamayâ mayâ, ay, ypanaog na ſa lupâ, at yholog na ſa balon, at tabonan na; at pagyoyoan na, at pagyvan yvan na nang lahat; (*Eccli.* 44 8.) at pacalimot limotin na nang lahat. Sa pagcacayba bapâ nang añô. Cun napaſaan nḡâ ca-

yâ yaong naonang magaling? cun ano nĝâ caya,t, valan bahalang nahalili ytong ybang mafamang caguil-guilalas.

Ay maguinoong mahal na palalong loob, ool yn cata ding tatanonĝin nĝayon; cun nafaan cayâ nĝay on yaong iyong mangĝa capalalôan fa capovâ mo tavo? cun lalô ca pa cayâ nĝay on fa tavong yba, alipin mang bufabus; (*Sap.* 7.6.) cun eî hindî na? di ano pang calalêan mo fa yba? di valâ na. Ycao nĝâ cayâ yaong malaquing guinoo na valan di gungmagalang fa iyo? ay baquin nĝay on valâ nang naaalang alang yomoyo fa iyo, at yinoyoyoan ca ding valan dangan nang mangĝa afo man? ycao nĝâ cayâ, yaong marahas at yaong panglavas na valan ypinaparol, at valan pinapaguiguin tavo? ay baquin nĝay on guinagapangan ca man nang mangĝa bulati, valâ can quibô quibô? ay nafaan cayâ yaong maraming alipin na cafonod fonod mo fa dilan paroronan? hinalinhan na pala niyang maraming ovod na nunucal fa iyo, ay ang mangĝa caqui-

caquilala mong mañga mahal na tavo at ang mañga caanacan mo, at ang mañga cacalan, at ang mañga campong mo, nañgañaan cayâ? ay baquin tinalicoran ca nang lahat at nagyyñayña ca din, na valan di nagvavalan bahalâ ña iyo ñgay on, naano ñgâ cayâ yaong lacas, at yaong licñi at yaong tapang, at yaong ybang mañga caañalang yquinadiriquit mo? ay ang catamañahan ña catao an mo na di ca comaen halay, (*Eccli.* 10. 13.) di ang ñayang; naoovî palang lahat ña ovod, hamang naguin canin cang maynam nila, at ang natira nila, ay, maguiguin lupâ naman.

Manaa, ang quinaoovîan nang pagcaguinoo mo, (*Ecc.* 40. 11.) at nang dilan camahalan mo, at nang iyong mañga capalalcan, (*Iacob.* 5. 1.) bago dile mo din aralan iyang loob mo at pinababayâan mo ding pinababayâan nang laquing cabulagan mo. Di anong ytuturing co ña gay on, cundî bulag na di nacaquiquita nang nahahanap arao arao? at naquiquita man, para ding dile: hamang dile mo din

ypina-

ypinanhihiñgoha ang catao an mo, at dile mo ypinanhihimara ang darating sa iyo. Valâ ca bagang vicâ vicâ sa loob na aco nama,y, gay on din sa ybang arao, bucas man, (Ieb. 14.) macalava man, caylan man, datapova,t, dile malalavon.

Magdalitá ca capatid cong Christiano, at hovag mong dalidaliing baĩahin ytong aral nang Pañgincong Dios: datapova,t, toloy mo namang pacahimanma. ning ysipin sa calaliman nang loob mo ytong iyong binabasa ngay on: at iyohin mong sarilihin sa loob mo ytong pagaalaalang yto sa camatayan: yayang natatapatan ca din naman. Manimdim ca din ngâ Christianong tavo: at magvicâ ca sa loob mo nang gay on. Aco pala naman (ang vicain mo) ay mamamatay din balang arao: daratíng din, at dorolog din sa aquin ang camatayan: bago y, con dumating, hindî maaalang alang at dile magpapatavad at canino mang tavo,y, hindî din magpatanggi: (*Eccls.* 9. 8.) at malacas man ang tavo at matapang man, hindî siya

dî ſiya macalalaban: at ſiya, ay, matatalo din: (*Ps.* 88. 49.) At matigas man at matatag man capagcoa,y, yhapay na valan bahalâ; (*Sap.* 7. 10.) at malaqui mãg guinoo at magcano mang camahalan: hindî din namá caaalang alangãná, di mey pacondangãn nãâ, at di mey dangãn dangãn ang camatayan ſa canicanino mang Harî? di valâ. Mabagſic pala nãganî: at malacas na lubhâ.

Ang tavo nãganî dito ſa lupâ, cun mey caavay na pangãngãniban; marami din ang daang paglilivaſan. At cun baga man magcaſalobong ſa caſolocan nang daan, mey doon ding pagtatalingdang: cahuy ma,t, damo man. Datapova,t, doon ſa arao na yaong catapoſan nang buhay nang yſa,t, yſang catao an. Harî man ang tavo, ano man ang caniyang pagcamahal: dile ſiya macapamatas ſa camatayan, at ſaa, t, ſaan man dumaan; camatayan din ang caniyang mararatnan.

Diyatâ, cun gay on; aco nama,y,ma mamatay din. (*Iob.* 7. 29.) Di bocod

nãganî

ngânî acong patatavarin at patatanggihin cayâ sa caniya: Ay aba cũ aco, y, mamatay na at cun mamamatay na cayâ aco; ano pang paquinabang co dito sa pagcaguinoo co, at sa tanang mangã camahalan co? (*Prov.* 4.) at ang mangã yaman co, cun macagagaling pa cayâ baga sa aquin doon sa araw na yaong ygaganti nang Dios sa aquin nang dilan gavâ co? di dile. (*Iob.* 2. 17.) Ay ytong mangã hivas co, dile cayâ cacalaguin din nang ybang tavo: at cacanihin na nilang hiyasin? (*Ierem.* 17. 11.) at ytong bahay cõg pinagcapagalã at pinagcapuyatã co, di mapapacanino cayâ? (*Eccl.* 14.) at ang mangã alipin co pa, pati buquid saan pa di yba ang magcacamit, at pagaagao agavin din nang yba, at ang tanang sinicap na pinagtipon cong arî capagcabata co na valâ nang matitira sa aquin, cundî ang mũting sapot na ybabalot sa catao an co; (*Iob* 1. 21.) siya co na lamang nacabahagui yaon; bago yaon man, diva, y, datamotin pa sa aquin, at cayâ lamang ytoloy

toloy na ybibigay ſa aquin, hiyâ lamang ſa tungmitinḡin, at ang mahalay nḡâ ang di balotin ang tavong namamatay. Gayto pala ang cahunghangan co, at ang lahat na namamahal ſa aquin na ypinagpapalalô co ſa capovâ co tavo: bago ang calo'ova co, capagdaca,y, ſiya co nang pinagpalamarahanan.

Si, ſa pagcabalatong co ayang yeri; na capagcatavo co, valâ acon gavang yba, cundî ang magbantâ bantâ na nang ycaſoſolong nang yaman co, at nang ycamamahal, at nang ycapupuri; at nāg ycapagpaparanḡalan, at nāg ycapagpapalalô, at nāg ycapagpapagalāg, at nāg ycapagpapabantog, at nāg ycapagpapabuñî, at ycapagpapaſonod, at nāg ycapagpapaſabi ſa aquin. Si, pagcacaol ol co bapâa, at ſa pagcabalictad nang alaala co, at nang gavâ co, hamang dati acong naghahanap nang di ſucat hanapin, nagtitipon nang di ſucat tiponin; nagſiſicap nang di ſucat ſicapin, nagyyngat nang di ſucat ynḡatan, nang nagcacamit nang di ſucat camtan, nagta-

tagô nang di ſucat ytagô, nababaliſa nang di ſucat cabaliſanhan, gungmiguiſing nãg di ſucat guiſingan. Ano pa, di nagbobonton hininga, nang di ſucat ypagbonton hininga, nagpapacamahal nang di ſucat y camahal: nagpapacagaling nang di ſucat ycagaling: nagpapacabuti nang di ſucat ycabuti; nagpapacaganda nang di ſucat ycaganda, nagpapaloag nang di ſucat yloag; nagpapacariquit nang di ſucat ycariquit, nagpapacalinis nang di ſucat ycalinis, nagpapacaañô nang di ſucat ycaañô, gungmiguinhava nang di ſucat ycaguinhava, vngmaalivalas nang di ſucat ycalivalas, natotovâ nang di ſucat ycatovâ; napapalagay ſa di ſucat capalagyan, naniniyg ſa di ſucat caniygan: nahihimbing ſa di ſucat cahimbingan: Bago nagvavalan baliſa nãg di ſucat ycavalan baliſa, nagvavalan babalâ nang di ſucat ycavalan babalâ: nagpapagay on, bago dile ſucat magpagay on, nagpapalamara ſa di ſucat palamarahanan, at tungmatalicod ſa di ſucat talicoran: at dile co ynaalilâ muntî man, ang ſucat a-

lilain

lilain arao at gab y, at dile co yniybig ang ſucat ybiguin ſa dilan loob at nang dilan lacas; ang catao an co din nganî ſiya cog pinagbubungtunan capagdaca nang lahat na loob co; bago ang calolova co, ſiya cong pinacalilimot limot, na di co yſa mau binahaguinan nang muntî mang arao, at ang Panginoong Dios pa na mey gavâ ſa aquin, di co yſa man linilingon, at alaala mang montî, valâ aco ſa caniya. Si, ay ano ayâ bapâa, ang catao ang lupâ, ang ynaalilâ co capagcaalam tavo co na, ay ynaaroarogâ co at ynaamoamocô; at ſiya co ding ynagſificap, at ypinagtatangcap nang dilan ycamamahal at ycabubuti niya, at balang ybig niya, ſinoſonod co din. Ay ang calolova, baquin ſiyang valang camatayan; ſiya co pang ypinangangan-yayâ arao at gab y nang pagcavalan tahang magcaſala ſa Panginoon cong Dios na mey gavâ ſa aquin. Si, aco pa ang di baliu? aco pa ang di ololi.

Ay aba, paratihin co pa ytong aſal cong yering ycapapatoloy nang calolova

co sa Infierno? totoo, cundî papatdan co na. Aco,y, aayao nang aayao; at pacapapatdan patdan co na ang dati cong añong pavang cahunghangan, sa pagsonod nang dilan ybig nang catao an co: at acoy magbagon loob na, at magbihasa nag gumavâ nang ycaaavâ sa aquin nang Dios cun acoy mamatay.

Acoy aayao na ysa mang magpalalô, hamang capovâ din aco maguiguin lupâ nang ybang tavong masamâ; at magcapapara din nang aliping busabus, nang pagcamora. At di anot magmamalaquing loob ang abong yto: losac pala ang pinagmolan co, at lupâ din naman ang caoovîan co: acoy magpalalô pa:

Acoy aayao nang magybig ybig na molî nang yaman; (*Ps.* 61. 11.) at cun meyroon man, dile co na ypalalaman sa loob: (*Iob.* 27. 19.) at dile co din yybiguin, hamang malalay an din, at mangá yyvan ding lahat: at yaon nang ybang yamang mahal na totoo sa Langit na di mayavalâ; (*Luca* 12. 33.) ang hahanapin

cong

cong panatilihan arao at gab y.

Acoy aayao nang magcasala sa Panginoon cong Dios nang bahalay na gavâ, at dile co na pababayaan ang catatao an dating nararamag at nagogomon sa dilan calupitan at pusalîan, at tatanguihan co na ang dilan ybig niyang masamâ, hamang maguiguin lupâ din siya, at sa lupâ din maoovî ang dilâ niyang tovâ; bago lubhâ co pang ycahahapis at ycatatacot yaon cun acoy mamatay.

Acoy aayao na naman magalit galit sa capovâ co tavo, (*Eccli.* 6.) at gumanti nang masamâ sa caniya, cahî mat acoy paganhinanhin niya, hamang balâg arao, acoy pagyoyoyôan naman, ay hindî aco macalaban, at muntî man hindî aco macaquibô; bago ycaguiguinhava co pa naman sa pagcamatay co, yaong dilan daralitayn, at ang bahalâ na ang Panginoong Dios na magpatavad sa aquin, nang marami cong sala sa caniya, at gumanti sa aquin nang magaling, sa calovalhatîan nâg Langit; cun patavarin co ang capovâ co

tavo,

tavo, nang sala niya sa aquin at hovag co siyang gantihin nang masamâ.

Acoy aayao na nang magtamasa sa catao an co; at di anot papagtamasahin co pa ang catao ang yto? at di anot susundin co siya sa dilan caybigan niya; hamang maguin lupâ din pala at maguiguin cacanin nang mangā ovod? at salaquitin co na, at papagaayuralin co na mamisan minsan man; at ytatanggi co ding masaquet sa caniya hangan ngāyon, ang dilan ypagcacasala co sa Pangīnoon cong Dios sa pagcaen mā, sa pagynum mā Siyanavâ.

Acoy aayao din namā (Sap. 6. 25.) managhilî sa capovâ co tavo, nang yamā man niya, at nang damit mat nang anomang cagalingan niya; yayamang cun lalô man aco sa caniya, at cun lalô man siya sa aquin; sacâ magcapapantay din sa pagcamatay. At ang gavâ na lamang na magaling nang mangā tavong banal siya co lamang pananaghilian, (*Ad Cor.* 12. 31.) at pagnanasaan cong pantayan hamang ang ypinaguiguin lalong totoo nāg

tavo,

tavo ſa capovâ niya tavo, at ycapagpapalâ nang Panginoong Dios ſa caniya, cun ſiyay mamatay na. Acoy mayao nāg mayao magmatamarin ſa paggavâ nang dilan magaling na ycababanal nang calolova co: (*Isa.* 52. 1.) at nang dilan ycaguiguinhava at ycabobosog at ycayayaman niya balang arao, at magpipilit na aco hangan meybuhay aco dito ſa lupâ, at magpapacaſaquet, at magſificap gumavâ nang dilang ſucat gantihin ſa aquin nang P. Dios; hamang di malaven di dumating ang arao na ycamamatay na di na mangyaring gumavâ nang anoanomang ycanuâ (*Eccl.* ſ. 9. 10.) nang Dios ſa aquin, at lipas na at napagay on na, at napalagay na, na dina magcacayba ang palad, magaling man, at maſamâ man, magpara-tingman ſaan; at ualâ nan capangyarihan maghanap nang ycagagaling, at valá nan capangyarihan maghanap nang ycayayaman, at yaon nang yaong añong yaon: at yaon nang yaong caru haang yaon, at yaon nang yaong caſam ang yaon; at yaon

nang

nang yaong gotom na yaon: at yaon nãg yaong hirap na yaon. at yaon nang yaong pighating yaon; at yaon nang yaong pagcasong na yaon. Siya dit siyang darati magparating mansaan. Si, aba co P. cong Dios, aba co sa arao na yaon, cun gaalin ngâ cayâ ang arao na yaon?

Arao palang ygaganti nang P. Dios canicaninomang tauo; (*Eccl.* 11.28.) nang canicanilang ganâng magaling, at masamã.

Arao na ycapapatasamâ nang dating masasamâ, at ang di magaling ang loob nila sa Panginoon nating Dios: bago, y, siya ding ycapapacagaling nãg dating nagpapacasamâ, at ang silay mayloob na magaling sa caniya.

Arao na ycahahalay na di mangyaring sabihin nang mangã butihing tauo; bago ycabubuti ding dinalas nang dating minamahalay.

Arao na ypaguiguinmora nang mangã mahal na tauo, at siya ding ypaguiguinmahal nang mangã hamac na alipin.

Arao na ypagsisiduchâng totoo nang

mangã

mangã tauong mayaman at lubhang ypan-yayaman nang tauong nagpacaruchâ

Arao na ycahahanga nang dilang pag-lalarô, at nang tanang camahalan nang mangã palalong loob, at ſampon ycabubutao nang tanang cayamanan datimang hinahanacang matibay, at quinalulugdan nang loob.

Arao na ycapagdaralamhatî nang dating matouaìn; at ypagcacatouâ din naman nãg dating nangãhahapis.

Arao na ycaſaſaganâ nang tauong ualan di caſalatan; at ypagcacaſalat nang dating mangã ſauà na ualan dì nahahanap.

Arao na ycatatalî ſa tauong lalayas layas, at ycabibilangô ſa caniya na dina macalagcalagan, bago,y, arao din naman yaõg ycacacalag ſa dating nabibilangô, at ycaouî niya ſa bayang caloualhatian.

Arao na ycapagcacahiualay nang dating nagcacaybigan; cahimat mag-aſaua ſila, at maganac man cayâ.

Arao na magiginponông ycagig'nhaua na magcagulang nang dating nangãghihirap,

rap, at siyading magiginponong ycapag-hihirap, at ycapagcacasaquit na ualan hãgan nang tauong nagpapalayao sa catao ã.

Arao na ycamamatay tacot nãg tauong di natatacot magcasala sa Dios, at siya din namang ycagiginhaua nang tauong matatacotin.

Arao na ypagcacarayocdoc nang tauõg matamasahin: at ycapagcacahao nang dating mapaglaclacan.

Arao na ycapagcapapalit (*Luc.16.25.*) nang palad nang mangã tuo: at ycapagcacayba nang dilan lagay nila.

Arao na ycabahayag na totoo, at ycatatantô (*Eccl.11.29.*) nang asal nang tauo cun gaàlin, cun tantôbagang magaling na sucat gantihin nãg Dios, at cun dile cayâ, aba cong aba co sa arao na yaon. Arao na catacot tacot. Arao na casindac sindac. Arao na marilim na marilim sa mangã tauong macasalanan: bago sa mangã banal ualang caliuanag. Arao na cahapis hapis sa mangã hunghang na tauo: bago cun sa mangã banal, ay, catouâtouâ, at caginhaginhaua, at

calo-

caloua loualhatî. Ay aba cun aco caya,y, maaano doon ſa arao na yaon ? Siya co ngãng ypinagagalimhim na lubhâ, at cun aco caya,y, mapapaano, at cun ſaan cayâ mapaparaco ang Caloloua co, cun mahiualay na ſa cat,o an co doon ſa arao nayaõ.

Oo manayaon, gayo nauâ ang pagoosisâmo ſa camatayan mo, at iiya din namang maparati arao arao,at iyang loob na bagong magaling ang magpacatibay na magcagulang, at houag nang meling magcaſala ſa Dios, at houag nang paalangalangãnin ang loob, at houag nang paolic oliquin, at houag nang maglingon licod,dito ſa dilan balang nang ualan quinapapacan an: at ang paggavâ nang magaling na gavâ ang iyong havacang matibay na hovag nang pagtogot togotan, at hovag nang paſanlan ſanlan, at hovag pagtambis tambiſan, hangan di ca gantihin nang Panginoong Dios nang valan hangang calovalhatîan ſa Langit.

Siyanavâ.

PONESE LA MISMA CONSIDERACION DE LA MUERTE APPLICADA À LAS MUGERES: DE LA QUAL, LA BIEN CONSIDERADA, SACA LO QUE HA MENESTER PARA SU EDIFICACION.

ANg babayi nẽgang mahal, ang aquing paquiquipagtanorgãnã nẽgay on, nitong ganito din namang añô sa pagcacayba din naman niya balang arao. Ang pagpapabuti mona niya, at ang pagpapacariquit nang caniyang muchâ, at ang pagpapacalinang, at pagpapacalinis nang catao an, ang ytatanong cong onahin, cun mamagcano baga yaong? maturan pang maralî? di ang pagsasalamin arao arao na di sumãdalî lamang? Di ang pagpopopol sa muchâ, at ang paghihinẽgilay, at ang pagnẽgangâ? Di ang paghuhusay nang bohoc, at ang panlalana nang mabarẽgo, at ang pagsosoob. Di ang pagdaramit nang dilan mabubuting pinagbabagay bagay. Di ang

pag-

paghihiyas nang marami, at ang pagsiíngsíng, at ang pagpipinolo, at ang paggagalang. Sabihin pa ang pagyybayba nāg añong dati, at nang dilan lagay? ang pag lacad, at ang pagtingin, at ang pangungusap, at ang lahat, pinagyybayba din na valan alaalang yba, cundî ang liya ay magpapuri, at magpatan ao, at magparaan daang yao t, yto, at nang caybigan at caygayahan siya nang mata nang tauang tavo, at ang ybig din, ang carongsolan ng tingnan nang lahat, at pacasabihin nang lahat, at macabalitaan sa lahat. Cayto yatâ ang asal nang babaying butihin, at palalong mapagmariquit.

Ay cun ycao ang ganito, ycao na ang paquiosapan co nang mangā yiā catagang vicâ. Ay babaying ol ol! Ay babaying valan ysip sa loob; ano cayâ baga ang alaala mo diyan sa dilan caololan mo sa pagbubuti mo diyan sa catao an? naaalaman mo cayâ iyang ynaaliali mo niyang marami mong abala arao at gaby? Naquiquilala mo cayâ cun sino iyang pina-

pinagbubuntunan mo niyang valan caraming ayamin? valâ ca pa cayang naquitang babaying ybang gaycao, at cun ynaano cayâ nang ſiya,y, namatay, at cun anong quinapacan an niya dian ſa gaiyang paglalaroan; cun yquinaginhaua baga niya ſa pagcamatay niya, at cun yquinapalâ niya nang ſiya,y, mamatay? Di bagcus diuâ yquinapacaſamâ niya, at yquinalubhâ nang hirap niya ſa Infierno. (*Ejai.* 47. 7.) Ano,t, di ca nagyyſip ay, tavong valan tacot? ay at di ca natatacot ſa Dios? Sa dayâ mo baga, iyang añô mo,y, malalavon ſa iyo, at iyang buti mo,y, darati ſa iyo. Ay bulag na valan mata, ay at di mo pinanonood ſa loob man lamang ang capovâ mo babaying butihin na naroon na ſa pinagbaonan ſa caniya: Ay at di ca naquiquipagtanongan ſa caniya: At ang vicain mo ay oya ay,ycao cayâ yaong calarô larô co ſa onang capovâ co babaying butihin na valan cagaling? Ycao ngâ cayâ yaong mabuting muc hâ, at malinis na nacaoſap oſap cong maralas camacaylan,

na ma-

na maputing muc hâ, na anaquî pinipihâ na caſabihan nang lahat? Ycao ngâ baga yaon cayang mapagſalamin, at mapagpopol, at mapaghuſay nang bohoc, na di na vavalan mam yn? Ycao ngâ yaon bagang mapaghiyas nang marami, at mapagdamit nang mabubuti, at mapagmabangō? Ycao ngâ cayâ yaong caquilala cong dati na cun lumacad ybago t, ybago ang pagsmbay, na di mamacaylang pagybhin ybhin ang lagay na pinagcacaybigan nang lahat na nacaquiquita: at quinavivilibang tingnan nang balang nang macaharap, at di ybig lingſaran nang mata, at quinatotovâ tovâang caopin nang mangā tavo, at ang mabuti ngâ, at mahal ang pagcaañô mo ſa catao an mo at ſa pagdaramit man, at ſa paghihias man? Caſabihan ca nang lahat camacaylan: bago ngāy on cun naſaan cayâ yaong lahat na mangā cabutihan mo ſa ona.

Siya cong ytatanong yaon ngāy on magpanibago ſa iyo, at cun napaſaan cayâ yaong lahat na yaon na catotovâan,

at ca-

at cayybigan nang catao an na paglalarô, at pagbubutiʔ valâ na pala yaong lahat na yaon· at bacas ma,y, valâ nang natira tira muntî man, at yba na iyang pagcalagay mo ngāy onʔ Hindî na para nang dati,yba ding lubhâ ang pagcalagay nang catao an mo ngāy on, ſa pagcaañô mo ſa ona. Dile quita naman oya ngāy on naquiquilala nang laquing pagcacayba mo, cun ycao ngâ baga yaong catoto cong yaon, camacaylan na butihi, t, butihin ang catao an, na di malicmong hamac. Ay baquin ngāy on ycao ay napapalagay diyan ſa lupâ, na valan ano anomang galing mūtî man iyang catao an mo, at ang damit mo ma,y, valâ nan dagdag iyang yſang puting maralang? Si, ſa pagcacayba mo bapâa! Naſaan cayâ ngāy on yaong cabutihan, nang cabutihan mo ſa ona? Saan cayâ baga naparoparoon, yaong dilan pag papacabuti mo?

Ycao ngâ cayâ yaong ſi coan na naquita co camacaylan na di magdaramit hamac, cundi piſan ding mabubutiʔ Ay aba,

naſa-

na ſaan yaon ſampon nang mangã hiyas mong marami? naualâ ngâ pala yaong lahat, at lungmipas na yba na ang nahalili doon, at yyan na palang mangã bulating nagſiſigapang ſa catao an mo, ang napalit doon ſa maraming hiyas mo ſa ona nanag-cacapospos ang catao an mo. Ay aba yto ngã pala ſicoang magandang muchâng mapagpopol, at mapag hinãilay bagong ngay on mana à, ang muchâ, tingnan na natin, cun para pa cayâ baga nang dati? cun di hindî na.

Ay oya ay, ool in catang tanongin, at cun ycao ngacayâ yaong capouaco batâ na capanhican cong maralas na mapanlana nág mabangõ, at mapagſoob na di macaybig vmamoy nang maboloc? Yto ngã pala yaong mapagmabangõ ſaona, na cun magdaa, y, humahalimongmong? Dologin na natin ſiya, at cun gay on pa cayàng ſa ona ang amoy niya ngay on, tingnan din natin pacamalaſmaſin ngay õ ytong pinag cacaybigan naring mabuti ſaona, at para pa cayâ nang dati ang añô niya ſa pagca-

muchâ man, at sa pagcacatao an man, at sa amoy man, at sa pagdaramit man, at sa paghihiyas man, cun dati pa cayâ yaong buti niya camacaylan. Pagmuchâ in na natin, at pag ocolin ang añô niya saona, nang pagca añô niya ngāy on, at cun di yba nang di sapalâ ang pagcalagay niya ngāy on saona.

Houagmoding sauaan capatid co ytong paquiquipag olisaan mo sa tauong namamatay. Yyoding pag-olitang paquiosapā, at pacamasdan masdan mo ding masaquet yaong añô niya, at ypacapala palaman mo sa loob mo, magpanibago cangāng maquiosap sa caniya, at ang uicainmo, ay gay ō.

Ay tauocang namatay na; tatanongin cata ngāy on nitong ylanding catagang uicâ. Mangyari ca nauang tumugun sa aquin dangān dilî, at paraca palang pipi ngāyon, bago saona ang taos nang pangungusap na ualancatonog, mapagpala palahao, na cungmacalantog. Cun ycao cayâ yaōg maralas cong caosapin? ycao ngācayâ yaong caquilala cong mabait, maysip na di may-

mayquilan, at di marayaan nang capouà tauo, yaong cayâ bagang, magandang pamamahay na nalan pupulhin, mañadya nãg dilan catongcolan nang catao an? dili cayâ ycao yaong tauong butihin na nagcacamotoc nang maraming paghihiyas na cañalocoyang pagcaybigan na carictanmatãg tingnan; at yaong ginoong cabalitaan na?

Oo nãg, ycao nãg, tantong ycao nãg yaong ñauàng tauo ña dilan arî. Ay aba, na ñaanpa cayâ nãgay on ytong lahat na finabi co nadiyàn pa cayâ ña iyo nãgay on dinala mo baga? di dilî, yquinagagaling mo pa cayâ nãgay on diyan? di manaua ay at yniuan mo baga yaring dilan caguinhauahan nang catao an. Maanong pagñaolan mo, ñumandali man lamang ñubali nãg bapâ ualana ãg capangyarihan, at lipas cana cũ baga bonga, di mangyayari pang magcamit na molî nang yaman dini ña lupâ ang tauong namatay na. aba mo cayâ, di capa caya pinagdayaan lamang nilang lahat, (*Job. 16. 2.*) at para palang pinaglalahatanca nila, na nalanang nagpacondena

Ha dito.

dì tongmalicoc sa iyo, na paraparang nagliilo sa loob mo, yamang ualang nacapagadya sa iyo ngay on dito sa pagcamatay mo? Siya no naua lamang ypagbadya saaquin ytong ypaquiquiosapco pa sa iyo, ycalauapa ca agaug uicâ sobali nganî oya, hindîmona n diringgig ytong paquiquipagosapco ngay on sa iyo; datapouat magpilitdin acon, maquipag osap sa iyo yamâg sa ona cal oyô cata din naman. Cun yyang cayan g olo mong pinagpoposdanposdan ma niong posod na ualan calapad na sinoso v niong Calang ualang carilag? siya cayang tinotoboan niong bohoc na masalaysay, na pinagmamacalao han gogoin, at obin, at quinacastolian, at tinitingalougan, at pinacababangbangò, na ualan di samyo magaling na amoy nacaybigan, at caygayahan.

Totoo cun di hindico na naquiquilala ngay on, at ang ualang caayop na lubhâ, na anitan na pala. ang bongo na lamang na ualang caricandictan. Yto cayâ ang matamong mal nao na napopoyat mâding

cahî.

cahihiyan nang capouame tauong naca-quiquita ſa iyo? Yyan cayâ ang quilay mong ynaalialilamo ſaona, na maralas mõg ypinagſaſalamin, at hinihinĝilayan bouan bouan? ay nĝay on nagin ybanang di mahalatâ, nalogon na, na calam-an ſam-an. Mana naman ang ylong morg yquinacaſ-bang caſbang mo, at yſinisinĝa linĝaſing mo nang pandiriri mo, na di macaybig vmamoy nang di mabanĝo, bago nĝay õ nalang cabolohan, cundi bunĝi na, dilong na ualan cahalay tinguan. Mana panaman ang bibigmong ypinagpipihican mo nadi mo pacaninghalay, cundi pauang catamaſahán. Mana ang nĝipin mong malãtic na maralas ypinahahasâ, at ypinagnĝanĝanĝâ nang mam yn gaby,t, arao, na di malayohan lumpi. Mana ang muchang pinacagagaling galing, na pinalanĝanĝanlanĝanau, na ualan di hibong macalilini, at macagagoling. Ay tinguanmo cun mayca-ſamâ baga, cundati pa cayâ yaong añong yaon ſaona? di hindi na, bungcay na palalamang nagcayba na palang diſapalâ, at

lubha-

lubhading caſam amnâ.

Si, ſa pago valan tibay ayâ nitong dilan balang nano paquiquita natin. Tingnan mo ngã nam ang bibig mong mariquit, na ytinata mong malotong na pagtava na ſa galagaac. Mana naman ang nguſu mong macayyopon ynpon mo cu maycaharap ang mahal na tauo, at ytinatangos tang s mo, cun maycaoſapin cang quinagagalita no ſino man ſiya. Ay ngay on cundi ang lay tingnan, cun mayſucat pa cayang ca gdan at catovâan ſa caniya, ang labi at, ang ngusu mat, ang balat man, para ang nangavalâ, at ang ngipin na laman ang natira at iyang catacot tacot na pagca nc hang iyan. Si, ſamâ bapâ, ſa pag amâ ſamâ ngani ayâ nang quinaovîan, nang pinagcahangganan. Cun maycahalimbavâ pa cayâ nang pagcahalay halay? Ay aba, ay aba, ycao din catao an co at calolova co, ang cacaoſapin co ngay on, un baga acoy maralitâ mo ngay on, nitong ypaquiquioſap co ſa iyo.

Magdalitâ ca nang di ſaſang anong

dalitâ

dalitâ paquing gan mo n vâ, opan acoy mahiyâ sa Panginoong Ma gavâ, nang hovag na acong magcagay ot naman sa pagcaybig magcamit nitong d lan laman bayan na yaman yamanan na valan bahalang mavalâ na capagcoay m lumâ, (*Iacob.* 1. 11.) at sa pagcaybig ain n nang alilâin, at pacabutihin na pacabutihin, yong catao ang lupâ. At ano cayâ, con sinat pa baga acong manivalâ sa laca ce ay on at sa buti nang catao an co? Di co pa cayâ sucat matantong maquisal ang pagca valan lavon lavon, (*Iob.* 14.) at ang pagcavalan lovat lovat nitong cabutihan, at cagandahan nang catao an.

Bulac lac mandin, valan bahalang malanta at maloov.

Dahon mandin, nalalagas na di dumati sa tangcay. (*Iob.* 13. 25.)

Hamog manding nalilag lag na di malavong humalon sa damong quinaririlan. (*Oseæ.* 13. 3.)

Alipato manding na similansic, na valan lovat ang pagcaapu niya.

Damo

Damo manding malalantahin, na capag ynaravay nagahî na. (*Ps.* 89. 6.)

Alicaboc manding muntî at maliyit, na napapauid naug hangin. (*Ps.* 102. 13.)

Bulâ mandin nang tubig, na capag quinibô, nasira na.

Anino mandin, na valan totoong pagcaañong catao an. (*Eccl.* 7. 1.)

Ympapauid mandin, na valâ livang mavalat at mavalâ. (*Iob* 30. 15.)

Aguipo manding, nananaguipus nang nananaguipus, hangan di mamatay na matoloyan.

Ylao manding natototog, hanggan di tantong maopos.

Sugâ manding sapang, na di malavong di mapopas.

Dilao manding damit, na capag ynaravan, guminpas na.

Bonga mandin nang talahib, na valan bahalang ypauid nang hangin.

Quidlat manding, sumandalî lamang ang pagquisap, at ang pagcalivanag niya, ay valâ na.

Solong

Solong Mangãyao man ding dumara an na capagcouay macalagpus na.

Asin mandin, bahagyàmana tubigan matonao na.

Calatas manding manipis, na capagcabasà ay marururug na.

Bulac manding manipis, na capagcaliyab nang apuy, masosonog na.

Halaman mandin sa cabab-an, na capag-ola,y. magagangõ na.

Tanim manding bago, na capagsoag nang alat, capagcoua,y, mamola na.

Buli man ding ualang tibay, na capagcoua y, mamagpag na, at mauala na ang quinis niya.

Di baquin ang buhay, at yaong dilang buti, at yaong tanang magagandang asal nitong pinanoodco uala na, at dito lamãg na ouî, at na hangga ang lahat sa bongõng ytong catacot tacot tingnan. Yari ngâ, ang lagay nang tauong mahal, at sauâ sa pamamahay. Valâ na palang caragdagan yto, at ualânang haua yto, at ytolamang ang quina ooquian nang tauong ma-

galing at mayaman at butihin dito sa lupâ.

Ay aba pagcatauo co, anopang alaala-mo? Ano pang pagdaranan mo? Mayli-ligtasan ca cayang na aalaman mo na ualâ canang caaanhan na magcagulang man? Maypamamatasan ca cayâ bagang yba di-to sa camatayan? saan pa di ualâ, ysamâg ysaman. Ay baquin ualâ cang quibòquibô? baquin nagpapalagay lapay ca? Ano pang calaloan mo doon? magcano pa cayâ ang caibhan mo doon sa capouâmo tauo? ma-layô capa cayang gaalin sa caniya? cayba capabaga sa caniya? dilica cayâ mamama-taydin namang para niya, at marurulug din naman, at magigin lupâ na ybubucal nang mangga ouod, at naboboloc na di maaso-ngâ nang bahô? dica cayâ gay-ondin na-man na ualan muchang di masamâ; bago siya, y mahal na tauo saona. Vmanopa ca-yâ na lubhâ capang masamang dati, at mo-ra cading di sapalâ sa lahat na mora? Ba-quin ang caanyayân nang loob mo? ba-quin ang catamaran mo ây ualang gay-on sa gauang magagàling bago sa masamâ ay

dohapang cana, at na paparapâ cana. Christiano ca ayâ? ay cun Christiano ca, at cun tinubos ca ni Iesu Christo ay at di ca mahiyâ sa caniya? Anot ualacang tacot garolomang lisâ? Mayapa namat tinubusca niya niong mahal na dogô niyang na bohos sa Cruz nang caniyang pagcamatay, sacâ cana mandin baga magin Christianõg totoo, cun gay on nang gay on ang asalmo na ualanang pinag cacaybhan, na ang datinang ang dating casam an, cundi camona magcasaquet, at magsisi sa mangã casalanan mo, at magpacahapis hapis sa loob. Baquin (sa halimbauâ, ang tauo, cun humanap nãg caniyang ycagagaling, anoano man yaon, cun di mona pagcangãlayan, at pagcapagalan, hindi mahanap ang caniyãg hinahanap. Gay-on canauâ namá na houag cang tumahang humanap nang ycagagaling nang Caloloua mo, hangan dimo maquita ang Pangincong Dios na macagagaling sa Catao an man, at sa Caloloua man, siya nauâ.

Cayangãyatâ magpilit ca ding magpi-

lit arao, at gab y, na magpca banal banal; nang dica maano ano cun ica mamatay, hamang dimo naaalama, cun caylanca mararatnan nang arao na catapulan nang iyong buhay, cun bucas cun macalaua man.

Ay tauo ca, anot nagpapagay on ca? Pasasaulan ca cayâ nang camatayan? hindi, in, condi bagcos nangang malapit nang malapit sa iyo, caliping mona, at catapat monang catapat na ualang pagypagytan ualâ canang liuagliuag, marali caring lubhâ sa dilang maralîng mamatay. Sa dayâmo yatâ, bocod cang matatahang malauon dito sa lupâ? Cayâ pala natatahimic ca, ang dayamo y, malalaonpa ang buhay mo, at minamaliuag mopang luhang dumating ang camatayan mo. Si, saan pa di cahunghangâ pang daquilâ yaong tauong nag aalaala nang gay on? At cun baga man malalaon, at cun cahima t, maobos paman niya ang di yylang lacsang taon; dili cayâ mamamatay din? Yyang cayang catao an mong mabuas ngay on, at malongtad na malongtad

tad na malambot, at iyang camay mo ñgay ong yna ymbay ymbay mong malalantic na mañgalaalagsi man din; at iyang cayang pañgañgatau anmo ñgay-ong maimpis na maimpis na mapitis, darati cayâ sa iyo? Di hindirin. Diparan hiram hiraman mo lamang na ualanliuag maualâ ytõg labat sa iyo. Ay cailanca din cayâ macaalaala capatid cong Christiano? Ano pang hihintayin mo na macagagaling sa iyo? May maaasahan ca cayâ maca giginhaua sa iyong ybang arao dito sa quinacamtã mõg yto ñgay-on? Di ualâ, saan cocoha. Ay baquin tiquiscang nagpapacasamâ? Ay at di no butiuan ang sondang na hinahauacan mong macasosogat sa iyo? Anot dimo ytapon ang lasong quiniquimquim mõg macamamatay sa Caloloua mo? Magaling cayang yuan ang di sucat paquinabañgan nang tauo Mangyari bagang camtan ñag tauo, ang ualang capapacan an? di hindi. Ay ano ytong dilan balangnang quinayibigan nang tauo dito sa lupâ, dili cayâ yaon parang sundang na matalim na nacasosogat

ſoſogat ſa calolova nang vvo, at paran palaſong may camandag na ycamamatay nang calolova? Cundi yatâ di mo pa nahahalatâ ytong pagcacayba nang catao an nang tavong mapagbuti, at mapagalilâ ſa caniya nieng dilan pamoti niyang dati, cun ſacâ ſiya mamatay cun may dalarala baga ſiya. (*Eccli.* 18. 23.) Di may hava pa ang yſang damit na puting hamac na lamang bago ang calolova cun mapapaano cayâ? (*Eccli.* 14. 21.) Cun alin ngâ cayang tavo ang may talobitbit at may matataglay cayâ nitong dilan galing niya ngay on? (*Apoc.* 14. 13.) Di ang dala lamang niva ay: ang gavâ niyang magaling cun baga mayroon. Ay cun valâ, di paran napopolanggoi ſa camay niya, ytong dilan galing na quinamtan nang caniyang loob dito ſa lupâ. Aba capatid co diyatâ cun alaalahin mo naman ang darating na ybang arao ſa calolova mo, na cun mapapaano ca naman bucas macalava cayâ, cun mamatay ca: batâ na cayang di mo butivan ytong lahat na ano ano man?

Cundî

Cundî yatâ, cun ano ca na ? Cun ca. huy ca, at cun bato ca cayang valan dam. dam ? Ay tavo cang butihin tumahan ca na: cun ano din (anaquin) at iyong pi. nagpipilitan ytong hapao na munting ba. lat na catao an,na paralapdap na lamãgnãg mangã bot o?Di baquin capagcaurug nãg balat nang tavo ay caſamâ ſamâ,at cahalay halay tingnan. Cayâ yatâ ycao cayay mag. alaala ſa loob mo , at hovag cang mavi. ling lubbâ ſa yaman mo , at ſa buti mo , at ſa pagcaginoo mo, yayãg magigingay. on ca din naman Sucat na ytong vicâ at ycao na ang bahalâ ſa iyo: balang maga. lingin mo ſiya mo nang patingdin cũ ang magbuti ca cayă, at magpacayaman cang lubhâ , totoo cundî hunghang ca cun gay on capatid co. Magdalitâ ca at hovag ca ding magcagay on , tantong abâ ca nang abâ ſa lahat na abâ: cahinayangan mo ang calolova mo , macâ di ca magcamit nang calovalhatîan rang langit: Saan pa di ang ſayang nang ſayang cun mava. lâ ſa tayo yaon ?

QVAN

QVAN GRANDEMENTE DESpierte para lo misimo el ver à otros moiir, y considerar la terribliedad de aquel passo.

Dlyatâ cun ybig mo capatid cõg Christiano, ang mapacatibay na totoo ang alaala sa camatayan mo, manood ca nang manood sa dilan ycabagot, ycabago nang alaala mo doon, cun may tavong naghihirap na malapit nãg mamatay, at cun may tavo namang namatay na ybabaon siya mõg panoorin yaong gayon, at magmasid ca nãg magmasid nãg pagcaasal nayaon, at moha can halimbavâ doon, na ycao ay, magagay on din naman na di na malalayon.

Yaon nãganing añô nang tavong mamamatay, ang iyong pacapagmasdan masdan sa loob mo: cundî ycaquiquilala mo ding tantô nang pagca di mangyarin panivalâan natin yong ating buhay, sampõ nang dilan cagalingan natin dito sa lupâ.

Yaong

Yaong pagcayayat mona niong tauo na naghihirap na cun anomang tabâ mo na niya, ualan linag yumayat, at huminâ, at ſacana maguinbot.o t, balat nalamang; at yaonpang pagcabaliſa nang cateo.an nang babago man liyang maglubhâ na mabi-gat magbangõa, at bibiling biling, at babalibalictad, at uauaſanguaſang na dirin mapalagay ſa banig, at yaong paohihimutlâ nang caniyang muchâ na ſaca na, naguiguinbarac, at na *giginbahâ*, at porac na porac nang pagcapotlâ: at yaonpang panlalamig nang paa, at nang camay, at nang lahat na catao.an na paraparang nagigin.lintâ, at nagigintinggâ nang pagcalamiglamig; at yaon namang pangõ ngorong nang mangã vgat at nang mangã litid, at yaong pangãngauit nang mangã paa, at nang mangã galamay, at nang mangã tohod, na paraparang nagſiſipangãauit, at ang mangã bot.o panaman nangingimi.

Ang matapa ang di catacot tacot nang pagcacayba na, capagcoua.y, lumabo na, enaqui may olap, at ſaca naman nanlala-

lim, at naglololooc, at dililat dilat na di mamacaylan hilapohin caraya, y may nagtataquip, baquit pagcacayba na nang pagcatinĝin niya, at nanĝatitiric naman ang sa yba, at nababalictad, at nanĝanĝapus, at ualan di asal na pagcacayba. Ay ang dilâ, dili na oorong, at naniniges, at magagazil, at mahohomhom ang panĝunĝusap; at ang tayngá naman nabibinĝi, cayangá cun paquiosapan lamang nág hahanĝalhanĝal; ang noo naman natatanat na ualang marampot, at ang labî, ay namamamad ang sa yba, at ang sayba, y, nagyyitim, at sacâ naman maghinĝalô na, at hihinĝahinĝa, at hihindichindic. Anopa Di napaagao má din sa Buaya, na aabut nang ualang aabutin, at gagauad na ualan gagauarin, nang laquing paglalaban nang Caloloua at ang aayaoring malis, at huminalay sa catao-an.

Subali bapâ cun yaong paglaban nág Caloloua, at yaong pag-ayao niyang huminalay sa Catao-an, ang sabihin sinopang macapagsasabi nang hapis niya, at nang pá hihinayang sa catao ang dating casama niya,

ya, at ãg ſiyã̃g pipilitin ding humiualay ſa caniyang dating catoloang na quinacalug-an niyang dati?

Ang Catao-an pa, ang di manhinayãg ſa Caloloua niyang papanao na, dating caniyang pinaquiqu-nabangan nang buhay niya, at nang lacas niya, at nang buti niya, at nang tanang cagalingan niya. Di anopang aaſahan niya, cun hiya y mahiualayã na nang caniyang Caloloua. Di ang magin bangcay na lamang na mabahô, at maboloc na ualanang pinag-acaybhan nang Aſong patay na naboboloc. Ay aba di ang panhihinagpis, at ang pagca ralaralamhan nang catao-an cun yaong cahiualayan na ſa caniya nang calolouang nacagagaling ſa caniya. Hindi din mamalaymalayan yaon nang tauo, cundi man din maticman mona yaon: di ang paet yatâ; nang pagcahapis naman, at ang panhihinayang niong tauõg mamamatay na: ſa Aſaua niya, at ſa Yna, ſa Ama, at ſa mangã Capatid, ſa mangã caquilala, at ſa mangã calagoyô niya, cun caniyang pag alaalahin yaong lahatna cun

sila,y, magcatipon, ay bocod na siyang ualâ sa canilang lahat. Ang mangâ Anac pa cayâ, ang di niya panhihinayangan,at panhihinagpisan ? Di ang dirin omano siya naug laquing habag,at auâ sa canila, at di sino cayâ baga (aniya) ang mag.aalilâ sa iñong mangâ Anac co? Si, abâ nang ma. mangâ Anac co, na sila y, maoolila nangâ sa aquin: di cun gamâgyayari co nang dugtungan ang buhay co , dinogtongan co rin mona, anhin, ang di mangyari.

May yquinababalisa pa namang marami yaong cahapishapis na tauong naghihirap nang pagcamatay , yaon bagang dilang balang nang sinisicap niyang dati, ang guintô , ang buquid , at ang alipin , ang baha,y , ang mangâ halaman , at ang mangâ arî niyang lahat na , pinag cacapagalan niya, at pinagcacasaquitan niyang hanapin, at tiponin niya capagcaraca nâg mamahay siya. Ano pa? Di yaong dilang balang nâg quinauiuilihan niyang dati, ay nonocal din sa loob niya, at nanago,at sumasariua, ang lahat na humaharap mandin sa ca.

ſa caniya nang pagcaalaala, at nang panhihinayang at tinatachan din, at binabagong maralas ſa loob niya ang panhihinayang niya, ang uicâ. Aba mayyuanco nangâpala ytong dilan yamanco, ualang pala acong mapapaqui paquinabang ſa pagtitipon co nang guintô, (*Eccl.*14.20.) at ſa pagdaragdag co nang buquid, at ſa pagpapacarami nang halaman, at ſa iſip co, at ſa buhayco, at ſa dilan (*Pſalm.*48.18. pagcacalacalco, at ſa dilang pagſaſangcap co nang pamamahay co: ſayang bapâ nang pagal co, ya. yamang dico magyaring dalhin, (*Eccl.*1.2.) at ypagſama ſa pagbabaonan ſa aquin. Ano pa di nangalî nangalî nang di liſan: at nangalînangalî nang di hiualayan nang pagcaalaala niya? Hindirin maſabi, at maſayſay ang panhihinayang, at ang panhihinagpis ſa lacas niya, at ſa mangā Anac, at ſa Aſaua niya, at ſa lahat na mayyuan niya.

Bago lalo pa doon lubhang yquinabaliſa, at yquinatatacot niong cahabaghabag na tauo, yaong dilang darating ſa caniya, cun ſiya, y, mamatay na, ang yaongnga-

ning

ning na aalaman na niyang tantô, nacapag-cahiualay nang Caloloua sa Catao-an, ay dodolog din, at haharap sa Dios na maygauâ sa lahat, at siya, y, tatanongnin na, at aabahin na, cun ano ang gauâ niya capag-caraca nang nacaalam pâg tauo at cun magaling man, at cun masamá man, pagbobongcalin din, at pagbobobocin, at pag-hahahaloghogin ang lahat nanalan ytitira garolomanlisâ, at ypaloloual din, at quiquitain, at hohoceman; at cun magaling, ay pacagagalingin, at mamatoui-rin, at pagpapalayn, nang maraming yaman: ay cun maycabocotâ, pacabobocotin din, at hahatolâg yholog, at dalhin nâg mâga diablo sa Infierno magparatingmâsaâ, nâg doô maghirap, at magcasaquet nâg ualan humpay, at walâ tahan.

Aba, sino pacayang tauo ang macapagysip nitong saquit, at tacot nang loob nang gay on tauong mamamatay na malapit na ang pagcahiualay nang Caloloua niya sa Catao-an niya? Sahalimbauâ, yaôg Haring daquilâ, t, mahal, binihag nang ma-

nga caauay niya, ay nang mabihag na, at siya, y, doroon na sa Bayang quinabihagan sa caniya naparoon ang manga cababayá niya, at canilang tutubsin; ay yaong may. manga Bayan, ay nagsisipangosap na ang uicâ. Dili mona namin ybibigay sa yño ang Harî niño, cundi mona maghonosan tayo, cun mapacanino cayâ, cun mapasayño, at cun mapaamin cayâ ay cun mapasayño, yñona at Harî na niño para nág pagharíniyang dati sa yño: dapoua, t, cun mapasaamin, anopat di capagcoua y, ysusugbana sa apoy, at sosonoguin. Ay aba, cun sila, y, maghohonosan na; sabihin pa ang pagcasindac, at ang pagcatacot niyong Haring canilang pinaghohonosanan? dihalos siyang omano nang dilang pananalangin, at nang dilan panonoyò sa P. Dios at nang pangangacò. na siya, y, magbibigay nang magcano man, dapouat caauaan siya, at houag matoloy yaong hirap nayaó at macahonos nang magaling yaong tauóg tutubus sa caniya. Subali, cun gay paghahalimbaua yaong hirap niong Hari, at ya-

ong

ong cabalisanhan nang loob niya, cun siya,y, maano,t,maano caya, doon sa hirap, at tacot nang tauong mamamatay; colang din,at dilirin magcasinghalaga uiong tacot nang Hari,at tacot nang tauong mamamatay. Lubharing lalo ang tacot nang tauõg mamamatay, ang di nga na aalaman niya, cun siya,y,maaano, at cun mapapacanino, at cun anong darating sa caniya capagcamatay niya: cun caracaracay capagcapatid nang hininga niya alipala,y, agauin na nang manga caauay,at yholog sa Infierno, cun doon caya siya paoouiyn sabayag pinagpapacaloualhatian nang Dios, at pinagpapaguinharian niya sa manga catoto niya. Saanpa di ang pangingìnig niya;saan pa di ang paghihilacbot niya: cun yaong capatdan na nang hininga, ang yaon ngang di niya na aalaman cun siya,y,magcacapalad nang ualan hangang palad namagaling, at cun maghihirap caya nang nalang hanggang hirap sa Infierno. Saan pa di ang pagdaraying:bago dili ang P. Dios ang matototohang dayingan nang tauong

maca

macafalanang dating namimihafang mag-
çafala facaniya, Yba din ang darayngan, yba
ang tatauaguin ang di nga dati fiyang na-
mimihafang tumavag at dumaying fa Pa-
nginoong Dios. Ay cun paano cayâ ya-
ong caniyang uinicain fa bibig, at yaong
caniyang bobongcalin fa loob na mafiquip,
na ualan di tacot, at ualan di findac, cun
yaong fiya-e, paglibotan na nang manga
diablong ungmaabang fa caniyang calo-
loua, cun gai-on cayâ ang caniyanga ui-
vicain? Aba co (ang vicâ) yna co at fa
aba co, ama co, fa hirap cong yto, at fa
dalitâ cong yto, at naguiva man din aco fa
dagat, at na bagbag man din aco fa laot,
na vala nang vala acong na palafambotan
yfa man. Si, fa aba co, at na toloy nanga
acong totoo; naholog man din aco fa ca-
laliman di na quitaquita at di naguitan gui-
tan. Ay ano bapâ? Nabihag pala man din
at na raquip na nagyfa.~

AY Aba catao-an co, ycao nga ang ba-
batiin co, at ycao ang aquing fifiihing
mafaquet ngai-on, niong dilan gauâ mo.

sa ybabao nang lupâ. Aba mo ngani, at lubhang cahab habag niong dilan pagcalayao layao mo sa pagpapacalambot nang balat mo, at sa pagoola ola mo, at sa pagtatamasa mo, at sa pagpapacalangō mo, at sa pagpapagalang mo sa capoua mo tanô, at sa paglonod mo nang dilan masusumi, at sa dilan balang nang ybig mo. Cayarigayatá mayynaman ca na, at magagalingan ca na at malalasahan ca na, at gagâtihin ca na nang P. Dios. Subali hindî na gai-ong dating linalasa mo, at nayynaman ang loob mo, cun di pauang hirap, at saquet at apuy na valan caynit sa infierno; at doon ca na maochao, at doon ca na magogotom, at doon ca na sosonoguin, at doon ca na lalabolin nang lalabolin magparating man iaan.

YCAO ngā naman calolova co; aba mo naman, at di ca nagdahong malilong, at macacalama ca din, at macacasacay ca naman, at mararamay ca din na valan sala (*Adgarc.8.* at magaani ca na nang dilan saquet; hamang nagtanim ca nang dilan

gauâ

gauâ ſa pagſonod na ualan tahan niong loob mong honghang na mapalaſutahin, at maybigin ſa lahat na minamagaling nãg catao-an. Aroy aco; ſamâ bapâ nang ontong nang buhay co dito ſa lupâ; yamang di co yquinapacagaling, at dilê co yquinaguinhauâ. Sayang banâ nang pagcalauon nang buhay co dito ſa bayang otong quinapapanauan nang lahat. Naacſava pala lamang at nagogol na ualan quinapacanan ang lahat nãg arao: at bagcus nang yoinagcaſala co ſa Dios na may gauâ ſaaquin.

YTO nga pala ang yguinanti co ſa Dios, nang maraming auâ niva ſa aquin, capagda ca na nang nacaalam tauo aco na nagpangãi-on pa. Ay ſaan pa di gagátihin din naman niya aco nãgai-on: Ay ſaan pa di babauiin niya nãgai-on ang dilan galing co? Ay ſaan pa di ybabaoy na niya ſa aquin, ang dilan auâ niya ſa aquin capagcatauo co? Di houag pang ycagalit nang Dios, ang catampalaſanâ co ſacaniva, houag pang ycaſucal nang loob nang P. Ieſu Chriſto na nagpacamatay ſa Cruz auâ

sa aquin: at houag pang ycatoloy nang in git niya saaquin ponong cahung hangan, at ponong capalamarahanā sa caniya. Atoy aco, abâ aco sa lahat na abâ. Yto na at malapit na, at naquiquita co na, at natatantô co na, ang poot nang Dios na mapapanibolos na, at mapapatoloy na, sa aquin: at acoy hohocoman na, acoy habatolan na: acoy pacasasam-in na, bago sa pagca ualan maanâ sa aquin sino sino mang tauo, at sa pagcanalâ acong pipintacasinin alin alin mang Santos, at nangagsitalicod na pala saaquin ngai-on at nag sitampo na saaquin ang lahat; at ang yna man nang Dios ayao nang papintacasi saquin, Acoy ypahihintolot na nang Hocom sa manga bilangong manhihila at manbabampas saaquin. Nangayto na pala, at nagsiabang na saaquin, at pinag lilibotan na nila aco, at acoy ypinaghihiyao na nila, at acoy pinag tatagumpay na nila, at acoy ypinangangahasan na nila, at acoy coconin na, at acoy aagauin na, Sa abâ co syâ; at magparating man saan abâ nang

abâ

abâ aco; ponô nangâyto pala, nang dilan darating ſaaquing huap na ualâhanga

(magparating man ſaan.)

CONCLVSION DELO dicho, nos apercibamos para la partida, pues no ſabemos la hora.

)*((ù))*(

AY Angayatâ mangá capatid cong Chriſtiano, yayamâg tayo-e. papanao din, at di natin naaalaman ang arao na ypagpapapanao ſa atin nang P. Dios, cun caylan cayâ, cun bucas cayâ, cun macalua cayâ; tayo-e. magſadyana nang babauonin nang ating mangá calolova: ſamâtalang di pa tayo ſinoſongcô at di pa tayo ypinaaatag, tayo-e. maghanap hanap na nang manga bauon bauon natin, at nang cun tayo-e. tauaguing dalidaliin, nang di tayo gagaholgahol gumayac, na tatauag na ualan tatauaguin, aabut na ualan aabutin,

at ga-

at gagauad na ualan gaganarin: habanap na di macahahanap: at paanuâ,y di macapaaauâ: at patotolong na di macapatolong at cun macapatolong man, dilê na totolongan; ang di nga magaling ang pagpapatolong, at ualâ nang dating dating yaon, at ualê nang quinagaionan: datapoua nalamang ~

YAONG Ysang tavong macasalanan ang sasacsihin co nitong aral na yto namon maaninag, tauo cang macasalanan, ang darating sa iyo, at ang mapapalarâ mo balang araw. Yaon nganing ysang tavong macasalanan, ang ngalan si Crisaorio doon sa bayang ang ngala,e, Baleria tauong magaling, at maguinoo, at mayamâ, napoponô rin ang catao-an niya nang dilan cayamanan dito sa lupâ, at napoponô rin naman nang dilan asal na masasamâ; palalong loob siya at mapagtamasa sa catao-an, at malibug, at maibiguin sa dilan yaman at sa dilan ypinagpapalalô niya sa capoua tavo. Ay ano,y, saca na dungmating ang araw na dating ynihalal nang P. D. sa caniya, na y-

na ycapapatid nang caniyang buhay at ya-
gaganti ſa caniya niong marami niyang
caſalanan. Siya nga̅ni, ay, nagcaſaquèt na
nang malaquing ſaquèt, at niong ſiya. e.
naghihinga̅lo na, at capatdan na nang hi-
ninga̅ niya, ſa didilat ang mata niya, at
mey tiniitingnan ſiya doon malapit ſa cani-
ya, cun ano yaon, nacamatay matay palang
ſabihin. Mey manga̅ diablo dinpala doon
mayytim na di maralitang ſabihin nang
ſama̅, at nag ſiſiharap ſa caniya, at nag
ſiſipagpilit dumolog ſacaniya, at canilang
cocoain at yooui ſa infierno. Nanga̅ninginig
yaong naghihirap na tavo, at nan hihi-
motla, at nagcacapavis nang malaquing
ſindac nang loob, at caniyang pinagyya-
cang tavagin yaong caniyang anac na la-
laqui, ſi Maximo ang nga̅lan, ang vica,
halica na Maximo, halicana, magtacbo
cang parini, ay at malivag nga̅ion? Anong
ſala co ſaiyo na di mo aco tambing caava-
an? Acoy amponin mo nanga̅ acoy iyong
tolonga̅ng tambing. Navalan loob man
din ſi Maximo, at nabaliſang nagtacbo
ſa ama

sa ama niya, sampon nang sang babayan ay, nagsipagpaguibic ding lahat, at nagsicasiadac doon sa canilang pangingcon nang laquing pagcacayba niya, bago hinoi nila naaalaman con siya, e, naaano, ang dingan na quiquita nila yaong mangan diablong quinatatacotan niong mey hirap na tavo, con di nahahalata lamang nila na hal, e, doroonyata, at naquiquita yata niong tavong nagcacasaquet: cayangan gaion ang pagcacayba (anila) nang pagcaano niya, at ang pangingingig nang lahat nacataoan niya. Ay yaong tavong yaon, ay, valang tahang babaling baling, at bahali balictad, at humaharap sa cabilat sa cabila na valan pagcatahanan ang pagcahigà niya: ang yaon ngani con humarap sacabila naquiquita din niya nang caniyang mata yaong caniyang quinatatacotang mangan diablo, na valan casamà samàng tingnan, bago con ybaling sa cabila ang mucha, y naroon din naman, at naquiquita rin; at ypasacabila mat ypasacabila man, ang pagtingin, nasiting nan din, na valang pagcaginhavahan,

han. Ay sa dîdin siya totogotan, at vala na siyang aasahan pagcararaan nagyyyacnasiya, at tumanad nang yysa mang arao na lamang, (*Math. 25. 12.*) ang vica, hangan bucas man lamang acoy patauarin nang Dios hay co, yysa mang arao ypatanad saacnin. Ay ano bapâ, nagyyyac pa siya nang gai on ay siya, y, namatayna: (*Prou. 25* hâgan na yaō nang caniyang buhay, at nang tanang alal niyag malalamâ dito sa lupa, nang capalaloan nang calibugan, at, nang catamasahan sa catao an, (*Pro 31..7.*) at nang paghahanap nang yaman, at nang dilang caybigan niongloob niyang macasalanan: ay ang nabalili doon, ay, ang dilan ca saquit saquit sa infierno, ang gotom at ang ohau, at ang pighati, at nagsisiii sa cataoan dinniya, at ang àpuy na valan casing ynit na macasosonog sa calolova at sa cataoan niyang magparating mansaan.

Tantong tanto ytong salitang yto. ya ong ylang daquilang sanctos na Sancto Papa si San Gregorio ang nagalan, ang may salita nito, (*Homil. 1 Euang.*) at can ya

ing naquita, yaong i Maxin cong anac ni-
ong hunghang n tauo, at caniyang ca-
quilala at calanbahay panaman n yang ca-
pona niya Padre sa San Benito nang di pa
nagigin lancto Papa yaong si S. Gregorio.

AY Aba capatid cong Christiano, ta-
tanongincata cun anót, ypinaquita nang
P. Dios at ypinahayag niya sa atin yaong
pagcaañong yaong catacot tacot, at ya-
ong palad na yaong casamâ samâ niong ta-
vong macasalanan? Di na mangyari na-
mang mohan halimbauá ang capouâ niya
tavong macasalanâ, at nang caniyang mabà-
sa doon, na gai on naman, ang darating
sacaniya balang arao, na di ysaman mang-
yaring sumala, cun di niya baliquin ang
loob, at patdin ang masam ang asal niya.
Cayâ din ngâ ypinaquita nang. P. Dios
yaong sinabi dito, nang mangyaring ma-
quinabang ang balang tavong maca alam
nito: vayamang hindî rin naqui quina-
barg, yaong tavong yaong masamang pa-
lad; at tungmauad man siya nang arao,
hindi siya pinatauad nang cacarangcal

mang arao, at ca alam alam ſiyay y pi-
na hintolot na doon ſa nag liitbot ſacani-
yang mangã diablo, naug doon ſiya mag-
hirap caramay nila valan hangā arao gab-y
cayagã valan hangan mag-parating man
ſaan.

Cayangãyatâ ani San Gregorio) at ſiya
co rin namang vica ſayño ogãion, mag-
dalita cayo mangã capatid cong quinay-
ybigan cong maſaquit. ating pacayſipy-
ſiping maſaquit ytong binaſa dito ngãai
on, at naug di mapahamac na magogol
at maſira ang mangã arao nang buhay na-
tin, at nang di tayo doon lamang magha-
nap nang ycagagaling nang aſal natin, cun
tayo, y, pipilitin nang mamatay; at pi-
pilitin nang lumabas ang calolova ſa ca-
taoan. Di cun naghihirap na angtavo, at
mahina na, at cun dî na maybiling ang ca-
taoan, at cun dî na mayquiquilos ang ba-
licat at cun dî na mabubuhat ang camay,
at cun dî na mahila ang paa, at cun dî na
maauat, ang olo ſa anan: at cun dî na ma-
ydililat ang mata at muntiman di ma-

silay ; at cunsalanang malilap ang pagtiğio , at cunsalanang malinğon ang mucbâ , at bahagya na macahihigit hanac , doon pa may mahanap na baet , at doon pa may mayip na tapang , at doon pa macagagaua nang magaling, at doon pa macagagamit nang babauonin sa daan nang ycapapasalangit baga niya, at doon pa macatatauad , at macatatauag , at macapagaalaala, at macapàlalasiota sa P. Dios? Di hiadî na? at ualanan quinapapacan-an, at para nan nalolonod na cun baga sa naguiua , at para nan naopos , cun baga sa ylao, at para nang nananaguipus cun baga sa agipo; at ganatotonau na, at para nang salalaot nang dagat , cun baga sa nag lalavag na dî na macahanap nang bauon: sa macaonid hin dî na macagagaua nang ano mang ycaauâ sa caniya nang P. Dios.

Bago, Cun cahima,t, may, lacas lacas pa siya,at siya,y, tumanag pa at tumauad, at p auâ sa Dios , opan dilî na siya pauingoan, at dilî na siya caauaan, at ang dî ngã taos sa bot ò na totoo yaong pagtauag

tauag: (Por. 1. 7. 28.) at valang talab sa loob yaong pagtauad niya, at dili rin cagalangan nang loob niya yaong gapagcacayba, at gapagbabalic loob, cun di datapouat, tacot, na lamang na mapacasama sa iofierno, at sindac, cayang hamacna'ualang halahalaga na di rin sucat ycalubai nang loob nang Dios sacaniya. Atano caya, ang tauong dating macasalanan uala na bagang bahalang magcaybang totoo? (Eccls. 1. 15.) Tubig baga lamang naualang mabiling ang loob nang taong namimihasang magcasala sa Dios? Di hindi. (Iere. 13. 23.) Totoo cun di sa lahat na maliuag ay yaon, ay aba doon pa magcaybang ualan bahala cun yaong siya, y, sinasaquit na nang saqui t, at pinag lilibotan na nang hirap, at doon na naboboo ang caniyang loob sa ramdam nang catauan niya, na di na macapagalaala nang yba cun di ang pagdaing nang pagdaing na lamang nang saquit, nang cataoan, at nacaubus nang dilan ysip niya, bago sino sino mang tauo, caylan man at sa saan man hindi rin macapag-

capagbabalic loob sa Dios,(Iob.6.44.Tre. 5.27.) cun dî ang P.ding Dios ang tumolong sacaniya at siyang magbigai nang ycapagliŭli sa calalauan,at nang ypagcacayba nang loob. Ay aba, papayagan din bagang tologang ualan bahala nang. P. Dios ang bohong na yaong dating masuayin sa caniyang loob? Houag co nang dagdagan yto, at sa yba co nang libro pacalalayasyin cun locbin nang P. Dois cataga na lamang ang vrrogtongco dito. Ay manga anac cong quinalolong dan cong dati, yñong tatandaan ytong uacas na uica. Alin alin man saatin yisa ysa ang caloloua nang balang ysa,t, ysa saatin, (Hebreo.9.27.)at ualan ycanauala, at ang pagcamatayman,nang ysa,t, nang ysang taon, mimiusan minsan lamang, at dilî magmamacalaua,dî mangyari pa-nating magsasaolî ang tauong namatay, (Iob.14.1.) dî hindî nat hanga na yaon; at umano ano man, uala nang capangyarihan; bago capagcahiualay nang caloloua sacataoan hohocoman capagda ca nang.P.Dios, at pag-

pa-

papalain magparating man saan, at pacasasamin caya, magparating man sau.

Cayangã yatâ mangã anac co, alilain nang alilain ang mangã calolova natin, samantala hinihintay pa tayo, at mey buhay pang munti: aba ngani cun yaong yysa ysang caloloua naug ysa, t, nang yia sa atin ang mapacasamâ; di alin pa ang mapapacagaling? Di mey ycalava pa varî? At abâ naman cun minsang mamatay ang alin alin mao saatin; di ano pang pagsasaoli niya dito sa lupâ? Di macaylan varî ang mamatay?

Hijos ngai-on din, (*Eccli.*17.27.) ngaion din, hangang nalâ pa tayong saquit magpacasipag tayong magsadya nang maraming gavãg magagaling, (*Ibid.*25.*et.*27.) magsisi sa casalanan, at magconfesar na magaling, sangpalatayanang matibay ang aral nãg Dios, at sunding totohanin ang caniyãg manga otos, (*Eccles.*12.13.) at ang otos naman nang Santa Ygleſia. Paagahan namang hingin sa mangã Padre, ang mangã mahal na sacramentong ycabuouti nang ma-

mangā calolova natin, nang cun sacâ ca-
yo masandalian nang saquet nang dapat
cayong bigyan niyong mangā mahal na
biyayang ynihabilin saatin nang Pangi-
noong lesu Christo. Yaon nga ning ba-
gang ysa, ang ngala,y, Extremauncion,
ngai-on man hangang nalâ cayong saquet
saquet hingin din niño sa Padre nang sa-
ca niya ytoloy na ybigay sa yño, cun ca-
yo, y, maghirap nang masaquit nang si-
yang ycatibay nang pagsangpalataya niño
sa aral nang Dios, at nangdilan loob ni-
ñong magaling sa caniya: at ycatapang
nang mangā calolova niño sapaglaban la
mangā diablong nanonocso sayño, doon
sa cahirap hirap na arao: at nang siya na-
mang ycagagaling nang catao-an niño, at
ycaoli sa dating lacas, cun bagà ycagaga-
ling nang mangā calolova niño, ang ycā-
galin pa nang catao-an Madla din ang ta-
papaquinabang; yñong paca hingin din
sa mangā cahalili nang Dios, yaong atâ
niya; at lalô pa doon, yaong ysang cama-
halmahalang Sacramento sa Hostias. Yto
nga

ngã ang bauong totoo nang calolovang papanao dito sa lupâ, at yto rin ang yquinapagtotolin, at yquinapapanolot at yquinararating nang naglalayag sa paglalayaguin; at iya pang yquinababuting, di sapalâ, nang calolovang yaon, at yquinatatapang niyang, di ualas, at yquinauauasalâ nang dilao paangãnib sa daan, at ycatotoloy nang ycatotoloy sa bayang cacaonin sa langit, at ycalologod, at ycapagpapatoloy sacaniya nang Panginoong Dios na may bayan, doon nang doon na iya matotouat lalauasanatî magparating man saan.

Oracion para pedir à nuestro Señor buena muerte.

( )*( )

SANG panalangin ang ysulat co ngay.on dito, sa paghingi sa Panginoõg Iesu Christo nang magandang lagay sa pagcamatay natin. Panginoon cong Iesu Christo Anac nang Dios natotoo, magdalitâ ca,t, acoy iyong amponin, at tolo-

ngãng masaquit doon sa arao na yaong y-camamatay co. Yaong pagcacasaquit mõg masaquit Pangiinoong co, at yaong pagcacapanis mo nang dugo mang mahal, niyong malapit na ang pagcamatay mo, siya mo lamang pacoudangãnan, nãg pagcaauâ mo sa aquin, cun aco nama y. magcasaquit, at maghirap, doon sa casaquit sa-quit, na arao na quinatatacotan co. Ycao Pangiinoong co ay, naniclohod, at nagpatirapâ ca pa, nãg pananalangin mo sa Dios na Ama mo, niyong ycao ay, nalulumbay at natiũndac sa pagcamatay mo, At gai-on din naman aco sa iyo, di man aco dapat humarap sa iyo Dios mio, acoy paauâ din, at hanggan ngãi-on daraying din aco nang ycaauâ mo sa aquin, doon sa arao na yaon, cun dumating yaong dilan macatiũndac sa aquin Acoy dirito na sa harapâ mo, at acoy naniniclohod na, at nagpapacababâ aco nang loob co, at nagpapatirapá aco sa lupâ, at acoy nagpapaagà din magyngyng saivo nang pagtolong mo sa aquin, doon din sa arao na yaon, na va-

lang

lang macatolong saaquin, cun dî ycao lamang. Magdalita ca Iesusna Pangĩnoon co at yayamang ycao ay, pinasugoan nang Dios na Ama mo sa ysang Angeles, na nag papatapang saiyo lapagdaralita niõg dilan darating nahirap sa iyo; aco nama.y, pagsogoan mo, at patanoran mo, at patolongan sa manga Angeles mo, at nang canilang patapangin ang loob cong douag, at na nilang yadya ang calolova co sa mangã ca auay cong mananaquip sa aquin. Hindî ngã ang catao an ang yniiraying co saiyo, at dilî din ang hinih ngi co saiyo, ang ycagagaan, at ycauuntî, nang saquit, na ypararalitâ mo sa aquin: cun dî ang calolova co na lamang ang totoong ypinagbibilin at ypinaaampon co sa iyo; nang siya mong tolongã,t, caauaan doon sa arao na yaon, at siya mo ding pacatapangin, at pacalacasin, na cun maralitâ at nabatà ang dilan saquit at hirap nang catao-an at nãg cun nagcano niang big-at, at saquit nang saquit co, nang houag cong ycagalit yaon, at houag ycasucal nang loob co: dapouat

dalitain co nang dalitain, at ypasalamat co sa iyo yaong paralita mo sa aquin, at maayon nauang totoo ang aquing loob sa loob mo. Opan ycapagpapatauad mo rin saaquin nang casalanan co, at ycababauas nang dusa co sa purgatorio. Ano pa ang uicain co sa iyo Panginoo cong Iesu Christo? Di ang hinihingi co din saiyo (Iesus na maalam) ay, ang cacapatac mang dugô mong mahal na ybinobos mo doon sa halamang yaong pinanalangînan mo, nâg siyang macahogas nang dilan salaco, at macabuti sa calolova co , at nang dapat bumarap sa Panginoo cong Dios na Ama mo, at nang dapat tangapit caauâ-an niya. Ano pa? Di yaong pagca ybig mong masaquit sa aming marga tauo na yquinapagcatao-an tauo mo, at yaong pagcamatay mo sa Cruz , auâ (saaming lahat , siya mong yhayin at papagpacôdarganan mo) sa Ama mo; nang siyang ycauâ at ycatolong niya saaquin, doon sa arao na yaon, bago mahualay ang calolova co sa catao-an co at siya cing ycatotoloy niong auâ sa calolova co,

co, cun ſacâ mahivalay na ſa catoo-an co, at y apagpaparoroy lacaniya ſa bayan nang dilan calocalhatian nagpararing man ſaan.

AT NANG TVMIBAY PA ſa dati ſa loob mo capatid cõg Chriſtiano ang pagcalaala mo ſa camatayan mo alaalahin mo din arao arao at ſa alin man arao ay ariin mong catapoſan na yaon nang iyong buhay, at ycao ay mamamatay na, at marali na ang pagcabivalay nang calolova mo ſa catao-an mo: cayangãyatâ ang iyo ding calolova, ang paquioſapan mo arao arao at ypanalangĩn mo ſa P. Dios nang

(gay-on)

*?**?* APANAO ca na calolova co Pdito ſa lupâ. Samahan ca nauâ nang Dios Amang macapang *?**?* yayari ſa lahat, yayaman ang ſiya ang may gauâ ſa iyo; at ypãtan ca nauâ nang Dios Anac ſi Jeſu Chriſto, yayamãg ſiya ang tungmubus ſaiyo; at amponin ca naman nang Dios Eſpiritu Sancto na ca-

baba-

babanal sa tauo, yayamang siya ang nagbigay saiyo nang gracia nya sa pagbiñag sa iyo, Ypatnogot ca nauâ naman sa daranan mo nang mañga Angeles at nang mañga Tronos, sampon nang mañga Dominaciones, at nang mañga Principados, at nang mañga Potestades, pati nang mañga Cherubines, at nang mañga Seraphines. Sumama naman saiyo ang mañga Patriarchas, at ang mañga Prophetas sampō nang mañga Apostoles, at nang mañga Martyres, at nang mañga Confessores, pati nang mañga Virgines. Guminhaua ca nauâ ñgai-ong arao na yto, at dumating ca nauâ sa bayan nang Dios, naiyong pamamayanan mag parating.

(saan, siyanauâ.)

¶ Panalangin

ANG INOon cong Dios na Pmaalam at mauna io nang mararming ana ycao ang macauauala pangcasalanan nang tauong nagbaba-

babalic loob ſa iyo, at pinacalilimot mo, at ypinaca tauan mo nalang bahala. Magdalita ca at tunghan mo, ang caloloua cong naglilii ta dilan calalanan, at paquingan mo ang pagdaying niyang tungmatauad ſaiyo. Pagyamanin mo magcalitaca ang pagcalira niya, nang pagcacaſala niya ſayo, at nang dilan tocsio nang diablo ſacaniya, at yolî mo ſa dating pagcaaſal niyang maguling, at ylama mo ſa mangā catoto mong banal na tauo. Ycaava mo ſa caniya, ang pagtangīs niya ſaiyo, at nang pagbobonton hinoga ſa iyo. At yayamang dilî naninimala ſa yba cun dî ſa iyo: Pangīnoon cong Dios; tāgapin mo, magdalita ca, at patauarin mo na, at ypaglangbahay mo na, at yratimo na ſa iyo magparating man ſaan, ſiyanauâ.

Ypinagbibilin ca tang maſaquit calolouang ſa Panginoong Dios at yayamang ſiyang may gaua ſaiyo, ſacaniya rin ypinagcacatiuala ca ta, at pinayyngatan nang cun mamatay na aco: ycao ay naca cuni na nalan bahala ſa pinagmol an nong Dios

namay

namay campi sa iyo. Siyanaua yaon, capag-hiualay mo naua la catauan co, salobong-in ca naua nang manga Angeles na mabubuti at humarap nauâ sa iyo ang manga Apostoles namahal. Samahan ca naua nang manga Martires na matatapang, at paglibotan canaua nang manga Confessores, at tangapin ca naua nang manga Virgenes, at casamahin ca nauâ dilang lahat sa caloualhatiâ nila; at paquita naua naman sa iyo ang P. Iesu Christo, at catauan ca nauâ niya, at calugdang malaquit at tinguan ca niya nâg mabutiug pagtingin, at ypaquibilang ca niya sa manga catoto niyang Lumualhatî sa bayan niya sa langit Amen.

Ypalayô Nauâ ie iyo, caloloua co nâg Pangiinoong Iesu Christo yaong dilan hirap sa marilim na bayan, at yaoch yaong ningas na aalab-alab at yaong dilan nacapagtacasaquit sa infierno. Patalo nauâ sa iyo ang poô nang manga diablos, sampon nang manga campong niyang lahat: at matacot, na masaquit silang lahat sa manga Angeles nacasama mo, at magsipagtacbo magsipagtanang

tanang moui doon sa dating bayan nilang marilim sa inferno.

Yadya ca naua nang Dios sa canila, at pagsirain niya ang mañga caauay mo, at magsitacas ang lungmalaban sa caniya at sa iyo: at mañgavala silang lahat sa harapan nang Dios, para nang pagcavala nang asông napaiytaas, at para nang pagcatunao nang pagquit sa apuy, ganoon nava ang pagcahira sira nang mañga diablos na caauay nang Dios, na caayo mo, at mañgahiya sila, at magsiorong ang lahat na polopolotong na mañga diablos, at yaong mañga bilangong mabagsic. Hovag mañgahas silang homatang sa pagdaranan mo, dapuuat ang mañga banal na Angeles, ay, magsipagheitas, at magsipaglaro, at magcatuuang lubha sa harapan nang Dios na tungmolong sa iyo. ~

Hovag ca nauang papaghirapin nang Pañginoong Iesu Christo, yayamang nagpacahirap siya: at yadya ca naua niya sa camatayang walan hanga sa Inferno: yamang siya ang nagpacamatay sa Cruz, at ycao ang

dahilan, dapuuat paginhauahin ca niya doon sa calonalbatian niyang di magagangō, at ypaquibilang ca naua niong Paſtor na maalam, sa mangā ovejas niya, at doon ca din niya ypaquibacod sa bacorang yaong ynaali alila niya, at ynoop-ân. ~

Siya naua ang cumalag sa iyo sa dilan casalanan mo, at ypaquilangcap ca niya sa mangā catoto niyang sa cacanan. Maquita quita mo nauang, ualan liuag liuag, ang Pangīnoong tungmubus sa iyo, at ypaquita naua niya sa iyo yaong dilang camahalan, at yaong dilang cagalingan sa pagca Dios niya. macamtan mo naua yaong tam-is na di maiſip, at yaong ynam na ualan cahalimbaua, at yaong ligayang ualan hanga, casama sama nang mangā catoto nang Dios sa bahay niyang mabuti magparating

(saan. Siyaraua.)

¶ Yſapang Panalangin. ~

Caa-

CAuasan mo Panginoon cong Dios ytong caloloua co, at ypagsangbahay mo diyan sa iyong bahay na panang caloualhatian. Amen. ~

Yadya mo Panginoon cong Dios ang caloloua nitong alipin mo sa dilan yquinapapacasama sa Infierno, at sa dilan silo nang mangā diablos, at sa balang nang hirap doon. Siyanaua. ~

Yadya mo Panginoon cong Dios ang caloloua nitong alipin mo para nang pagaadya mo cay Abrahan sa bayan niong masasamang di biñagan, ang ngālay, Chaldeos. Siyanaua. ~

Yadya mo Panginoon cong Dios ang caloloua nitong alipin mo, para nang pagaadya mo cay Lot, sa mangā tampalasang tauo sa Sodoma, at sa apuy na nacasosonog sa canila. Amen. ~

Yadya mo Panginoon cong Dios ang caloloua nitong alipin mo, para nang pagaadya mo cay Daniel sa banlat nang mangā halimao. Amen. ~

Yadya mo Pangĩnoon cong Dios ang calolona nitong alipin mo para nang pagaadya mo doon sa tatlong bagongtano sa masaming apoy na pinaghologan sa canila, at sa Haring mabangĩs ang ngãlan Nabuchodonosor. Amen. ~

Yadya mo Pangĩnoon cong Dios ang calolona nitong alipin mo, pâra nang pagaadya mo cay Susana sa pagbibintang sa caniya nang matatandang masasamang loob Amen. ~

Yadya mo Pangĩnoon cõg Dios ang calolona nitõg alipin mo, para nãg pagaadya mo cay San Pedro at cay San Pablo sa bilangoan, at para nag pagaadya mo cay Santa Tecla, doon sa tatlong hirap niyang ualan cahalimbana. Gay-on naman Pangĩnoon co, yadya mo nauâ ang calolona nitong alipin mo sa dilan masama at papaquinabangĩn mo nang dilan magaling sa langĩt magparatingman saan Amen. ~

DE

DE LA SEGVNDA POS trimeria, que es el juiçio

AANG ycalauang alalahaning catapoſan at caholiholihan nang tauo, at ſiya ring punong ycatatacot natin, ay ang paghohocom ſa atin nang Panginoong ſeſu Chriſto. Ang paghohocom mona niya ſa yſat yſang tauo. capagcamatay nang yſat nang vſa; at ſaca pa naman ang paghohocom niya ſa calahatang tauo ſa holing arao, cun buhayin niyang magoſ ang lahat: ay capoua din caquila quilabot dingguin nang alin mang tauo, cahimat banal ſiya. Ay ſaan pa nganî di gal-on? Ang baquin palat ang tauo ay mũting ouod na maſamà at paran dahon lamang na papauid pauid nang hangin: (Iob 14. 3. & 4.) Sacâ pa naman pag yyſipan nang Dios na Panginoon, niyang

macapangyayari sa lahat na ualan di yysipin sa caniya. Cun ano ngā cayâ at baquio, at ang tauo ay, mahinang mahinang loob capagdacana, sa paggauâ nang magaling na gauâ: bago sa paggauâ nang dilan masamâ lubha siyang magaan at malacas, at pagcaasal niyang dati ang siya,y, maybiguin sa dilan caybigan nang catao-an, sucdang maguin sala nang caloloua sa Dios. Cun ano din ngā cayâ at pinagmamasdan masdan din nang Panginocag Dios ang tanāg asal at gauâ niya; (Pro.15.3.) at pinacatanda tandaan na ualan nalilisan ysamang panimdim, at ysamang ysamang vicâ. (Eccls. 12.14.) At sacâ pa naman paquipagoosisaan ang tauong yaon, capagcamatay niya, niong caniyang tanang asal, sa paggauâ man, at sa paguicâ man, at sa panimdim man, capagcatauo niya. at parapara din niyang gagantihin nang daquilang daquilang ganti na ualan catapusan. Alin cayang loob nang tauo matapang mang dati ang dî nangingīnig nang tacot dito sa sabing yto? Alin din ang dî matapon ang

diuâ

diuâ dito sa pagcatotoong yto, nang pagyysip nang Dios sa tauo: nang dilang gauâ niya na catagâ mang vicâ uala siyang malactauan? Di alin cayang haring mahal dito sa lupa ág naquiquipagysip sa mañga casangbahay niyang maguinoo nang munting ariarian niyang hamac na ualan cabolohan? Si, pagcataas taas bapa, at pag camahal mahal bapa nang asal nang mañga Christiano; at pagcabanal banal bapa nang loob nang Pañginoon Dios, at ang pagcaybig ybig niya nang maguin banal din namang totoo, ang mañga Christianõg campõg niya: yayamang cacatacataga mág uicang ualang cabolohan, sala din sacaniya, at yysipin sa atin at yaauay din at y papag durula din niya sa atin; cun sa purgatorio caya,t, cun doon caya sa infierno mag parating man saan. Corganî capatid cong Christiano, tantong tantô ytong aral co sa iyo at sa bibig din nang Pañgitoong Dios nagmola: na sa pagcamatay nang alin alin mang tauo sino sino man siya ang caniyang caloloua ay capagcoua,e,

yni

nihaharap nang Angeles sa Panginoon nating Dios, at nang caniyang hocoman. Ay caalam alam na dî magabot quisap, yarîna, at nahatolan na at nalotas na, ang paghocom sa caniya, bago ualan dî pinagyyip ang Panginoong Iesu Christo doon, nang lahat nagaua,t, asal niog tauo: capag. caalam tauo niya, at ualan dî ybinabaoy sa caniya nang lahat na auâ sa caniya, tambay pinapaguintauo siya nang Dios. At baga man yao,e, sungmandalî lamang: masaylay ding lubhâ at mahusay at para din naquiquipagsaysay ang Panginoong Iesu Christo (Eccls. 54. 26.) sa tavong yaon at nagtatanong sacaniya, ang uicâ: Aba tauo ca ang ybabalâ mo sa aquin ngai-on ang lahat na guinauâ mo, tambay catang pinacabubuhay doon sa lupâ. At cun anong pagcalagay nang loob mo, cun sinosonor mo caya ang otos co sa iyo, at cun sinangpalatayanan mong matibay ang dilan aral co at cun paanong paggalang mo sa aquin, at cun magcano cayâ ang gauâ mong magaling at ang pagaalaala mo, at

ang

ang palalasiota mo saaquin, cun sang ano cayâ yaon: at cun quinaauaan mo ang mãga sa lantang tao: at cun sinsonod mo cayâ ang tanang gauang auâ mo ta capouâ mo tao; at cun magcano ang penitencia mo, at ang pagsisisi mo sa casalanan mong marami, at cun ano pa naman ang sadhiyâ mo, sa'dilan gauâ mong magaling; cun aco cayâ: at cun ang capoua mo tauong hamac cayâ.

Gayto rin at lalô pang masaquet dito, ang pagtatanong, at ang pag oosisa, nang Panginoon nating Dios nang tanang asal nang tauo; nasalan dî maoosisa, (*Iher.* 17. 10.) at ualan dî mabobongcal; at ualan dî mababalotbot nang lahat na gauâ nang tauo, at ualan dî mahoho ay nang mãga panimdim niya magcano man ang calaliman, at paraparang mayysa ysa niyang tinguan, malaqui man at mountî man, at ang mangãgauâ pang cabanalan, paca mamasdan din nang Panginoon nating Iesu Christo, cun nagagaling cayang totoo, at cun boô cayang cabanalá.

Opan may cabalong capalaloang natatagô sa loob; at hindî ang Dios na lamang ang yguinauâ nion. At cun baga sa hiyas,opā binalatan lamang at pacasasaysay saysayin din ang lahat, at pagquiquilalanin din at pag bobocdin bocdin din. Ay,āg magaling ay, mamagalingin din,at puputihin, at ang masama,y, mamasamin din at ytatapon na dili mangyaring mabalatong nang pag quilala, nang balang ysat nang ysang gauâ nang tauo. Anhin ang siya,y, Dios natotoo na ualan dî natatalastas, at ualan dî natataos, at ualan dî natatanto ,at maquiquilala, ang lahat na gauâ nang tauo, at ang calaliman man nang loob. ~

Cayangāyatâ cun yaong tauong yaong hinohocomā nang Panginoong Iesu Christo ay siya,y, banal capagtaraca: at cun macasalanan man cayâ saoua, daponat siya,y, nagbalic loobna sa Pāginoong Dios at nacapagsisi nang totoo sa casalanan: at doon na siya naabotan nang pagcamatay niya sa asal na yaong magaling: siya,y,

ma-

mamatouiin nang ualan bahalâ nang Pañginoong leſu Chriſto, at catotouaã na niya at patotoloyin na ſa caniyang bahay, at papaquiquinabangin na nãg caniyãg calooalhatian nãg ualãg hãgat at pagſaſalobongin na nãg lahat nãg Sãctos, at paquiquipagcatouaan na, at paquiquipaglaroan na, nang ſanglangitang Angeles at maquiquipag paſalamat na ſacaniya ang lahat, at dî ngã quina bahagya, ſiya, y, napacagaling at naſama ſa canila. At ſiya ding mapaparati yaong touang ualanggai.on, at yaong ligayang ualang capara, at yaong calooalhatiang ualan hanga na dî mauaualâ ſacaniya magparating man ſaan. Datapouâ, cun yaong tauong yaon, ſiya, y, macaaſalnan capagcaalam tauo na niya, hanga nang pagcamatay niya, at cun banal man caya ſiya ſa ona, at cun caylan man banal ſiya, at cun magcano man ang pagcabanal niya: dapoua nagcaſala dio ſiya nang daquilang caſalanan, cahimat nininſan man lamang; at doon na ſiya baga naratnan nang pagcamatay niya ſa pagcacaſala niyang yaon

na dipa napapani nang pag coconfesar na totoo, at nang pagtiisi cayang mafaquit na mafaquit, at hindipa siya binigyan nang Pangincon Dios nang Gracia niya; ay yaong tauong yaon, fabihinpa ang famâ nang palad niya. di capag harap niya faating Panginoõg Iesu Christo capag-coua,y, maquilala nang tambing nang Panginoong IesuChristo ang famâ niya, at hocoman na, at boctotin na at calopitan na, at auayan na na ualan dî yanay facaniya nang lahat na cafalanan niya, at ualan dî ybaoy facaniya, nang tanang auâ facaniya nang Panginoong Dios. Ay tauo cang hong hang (ang uicâ) ay, tauo cang macafalanan, cayâ cara guinauan tauo at ualâ panaman dî yoinaloood aco faiyo nang dica mapacafamâ, datapouat maquinabang ca faaquin, at cayâ uala acong dî y binigay faiyo dilan ycagagaling nang calo'oua mo,t nãg catau-an man, nang uala cang ycagdahilan nadimo yforod faaquin; bago parapara mo ring ylinabas faaquin, at yfinoay mo nang otos co yaong lahat

na

na ypinag caloobco saiyong cagalingan nang caloloua, at nang catau-an. Cayâ cata binigyan nang mata na cang may ytingin sa langit na quinaderon an co, at nang mangyari ca namang macaquita nitong dilan balang na g gauâ co, at nang iyong ypasalamat saaquin: ay bagcos nangang ypinaquipagtungunan mo lamang sa capouá mo hungbang, at naguiguin sala mo saaquin ang dilan paguingin mo. Cayâ cata naman guinau an nang bibig, at nang dilan ycapangongosap mo, nang mangyari cang maglabi nang magalang na uicâ, at naug aco ang sasambitlain mo arao, at gaby; ay bagcus ngang ypinaquipagsumpân mo lamang sacapous mo tao, at ypinanumpa mo lamang nang dilan casinongalingan, at ypinaquipaglabi nang mahalay na uicang nacasisiâ nang loob mo, at nang ybang tauong na cariringig. Cayâ namâ guinau-ang cata nang mangatayngâ, na cang may ycariringig nang dilan àral nang Padreng cahalili co, at na cang may ypaquiquin ñig nang dilan

sabi

ſabi ſa aquin bago hindî mo rin ypinala-
laman ſa loob mo, at pinapara mo, la-
mang hangĩn yaong dilan àral nang Pa-
dre ſa iyo. Ano pa? dî parapara mo ring
ypinagcaſala ſa aquin ang lahat naypi-
nagpalâ co ſa iyong mangã caſangcapan
nang caloloua-mã, at nang cataoan mã, ang
yũp baga, at ang bait, at ang àlaàla, at
ang donong, at ang dilan bantâ ſampon
panimdim, at ang lacas nang cataoan, at
ang tapang, at ang lahat na, parapara
mong yſinonod nang loob nang demo-
nio. Ay aba, tano cang palamarang lo-
ob, yto ang ganti mo ſaaquin? Gayto
cayâ ang gãlan nang tauong maſamâ ſa
Pangĩnoon Dios na naduâ? Anong ſala co
ſaiyo? Ay at acoy tinaliccran mo? Ano
bagat ang ſinonod mo, y, ãg demonio? Di
cayâ àco nagcataoan tauo na maycapat
napouoo, t, tatlong taon ang bohay co
doon ſa ybabao nang lupâ, at nagpacahi-
rap pa at nagpacaduchâ, at nagpacamortâ?
ycao rin ang dahilan, tao cang maſamâ?
Dî cayâ aco na pahampas nang marami,
at

at nag dalita nang dilan saquit, na dî sa sang ano? Dî cayâ aco ynilibot sa lansangan, na nagagapos, na tinangay tangay sa maraming tauo, at ypinacô pa sa cruz tubus saiyo, dî auâ co lamang saiyo at sa lahat na tauo? Aba, anong gautimo nion saaquin bigay auâ co saiyo? Ay anong uicain co ngai-on saiyo, tauong nalang bait: cun dî ang abâ mo ngai-on, at abâ ca nang abâ sa lanat? Valâ ca napala sa buhay mo saona, at tiquis nayao cang maquinabang sa marami cong birap sapag camatay co. Valâ ca nang aasaban, ualâ ca nang hihintin, tuuâ man, at caguinhauahan man, at nauala na saiyo magparating man saan: at ang aasahan mona lamang, ay yaong apuy at yaong dilan saquit sa infierno, na dî na mauauala saiyo magparating man saan; hayo ca na at paroon ca na sa infierno, (*Psal.* 10. 6.) at doon ca na magcacasâquit, at sosonoguin mag cagolang man, yyohin mo na yaõ hangan siya mong napaquinabang nang pagsonodmo sa demoniong catotom».

Ay-

AY Ano bapaà, ang saquit nang pag-buay at nang pagtampò nang Panginoon nating Dios sa tauong yaong hinohocoman niya. ~

AY Aba, ano pang ytotogon niyong cahabaghabag natauo? Ano din ang ytasaysay niya, at ypaano naman ang pagtotol niya sa Dios na hongmahatol sa caniya? Dî ang pagcapipi niya, dî ang pagcadimangyari niyang ytatcuâ ang catouiran nang hatol sa caniya nang Dios. Oo palà nganî maquiquilala din, at matatantô din nang alin mang tauong macasalan ang pagcatouidtouid nang hatol saca niya nang Dios, na dî din mangyaring maquitalo at maquitatuâ, at maquipagsaysay cayâ sacaniya at caraga mang uicâ uala nin maytotogon, at nag inpipi na, at dilî na quiquibô, monti má. Anhin nganî, ang na quilala din niya ang sama niya at ang pagcapalamara nang loob niya sa Dios, na dilî din dapat caauaan nang Dios na may-gauâ sa caniya, con d' bagcas sacat nang yramay sa mangâ diablo nang

nang ſaqoit nila ſa infierno : hamang ſila ang ſinonod niya nang canilang loob: ay ang caniyang Pangīnoong Dios na totoo, ang caniyang timalicoran at hinonghang, at caniyang ſinoay ang dilan otos niya. Ay anopa, di capagcoua, y, yuacbua nang Dios ang tauong yaong malamang palad, at ytaboy na ſa infierno, at ypahintolot ſa mangā diablo at conin na nila alipala, at canilahin na, at ypaghiyao na, at paglahatan na nilang pagpaſactan at dingā quinaboliña mey huli hā, at mey caramay na, bago nioog canilang walang hangan ſaqoit, namagparatingdaan. ~

Aba tauo cang Chriſtiano, di pa caya dapat ycatacot yto nang alin mang tauo? Di pa cay: ſucat ycapocao nāg loob nang tauong Chriſtiano cahimat catung na totolog? Y to pa ang di ucat ycabaliſa arao at gaby nang loob natin, cundangan ſadhiā na yatang pinapani natin ſa atīng loob ang alaala doon ſa dilang daratīng natin balang arao? Di baquiu ſa halimbawa, ang tauong may olap ſa hocom, baliſa ang

loob niya, at babalibaliktad nang tacot, nang ſindac, at ang aliplip na magdaramag, at babagyana macalilimot nāg caniyang tacot, at doroon nang doroon ang caniyang loob ſa oſap na yaon, at ſiya nāg ſiyang ynaagamagam, hangan di maalaman niya ang hatol ſacaniya nang hocom, na valan di maaalaalang ycatatacot: at ang pagcainpa,y,matab-ang at ang di niya naaalaman, cun ano at cun ano ang caniyang cararatnan bucas, macalua; cun ſiya,y, mamatouirin, at cun bobocotin caya ſiya cun matatapat caya, cundili, bago yao,y, tauōg hocom na lamang na ſucat macapagbolabolaan nang ſacſing ſinongaling, at mangyayari pang maſama ang tanong may oſap, yroguin baga, at cun ſohalan caya nang marami: at maralas din nāgang nababalatong nang paghatol niya, at ang dili nāg niya natatalastas na totoo ang catotohanan niyong oſap, cun dilaming nang ſoſonoc ſonod ſa badya nang tauo, cun cabulaanan man, at dili man.

Ay aba, gayto pala ang pagcabaliſa,t,

ang

ang pagcatacot nang tauong may usap haugan di pinag cacayaliran yaong osap niya: ay paano nga cayo capatid cong Christiano ang pagsa saytay niog yyta ysag usap nang tauo sa Panginoong Dios? di ang laquing laqui? Di ang pagcamahal mahal? Di ang pag aualan caparang osap? hamang cuamatouirin ang tauong may usap doon: bubuhayin siya nang ualan hanggang buhay, at pacamamahalin, at paguiguin hanahin nang ualanhangan camahalan at caguinhauahan: ày con siya, y, ualan catauiran, siya ay pacamomorahin dio, at papagcacasaqueitin din, nang ualan catapussang camurahan at casaquitan; bago ang hocom na hahatol doon, yba dito sa sinabi cong hocom na hamac na tauo, Iob. 34. 21. Reg. 16. 7. ang Dios din pala ang totoog na catatâto nacaealam, at na catatalasitas nang lahat; at pati nang di naaalaman nang tauo ay taoi din naualan ytotoro, at ualan di nayysaysa nang asal at nang gauanang ysat nang ysa, na di rin mangyaring pagbalintunaan nang uica, at di mang-

yaring pagdalobaſahan nang ſino ſinomãg maroronong na tauo; at dili naman ſiya pauinicauica, at dili pasamoamo ſacanino-mang ſanctos, at cahimat ſa yna man niya. Pro. 5. 21. Iob. 41. 3. Subali hindi na ſila papipintacaſi ſa canicanino mang tauong macaſalanan, at gagagad din ſila ſa Panginoong Ieſu Christong maquitampo ſa tauong ſalarin ang yaon nãgani natatantona ni'a yaong matibay na loob niya ſa paghatol ſa tauo na di na mapilis, at vala nãg pagcacaybhan.

Si, Saquit aya bapa nang paghohocõ nang Dios na toteo ſa tauong otod na hamac. Iob. 5. 35. Ay tauo cang macaſalanan maano caya ngaicu yiang loob mo? Dipa caya natatacot? Dipa caya nagcacaybac Dios ang dimo ynaalaala, con ſinoca capagcatauo mo nang paglaban ſa etos nang Dios, at con ſino naman ang Dios na hohocom ſaiyo balang arao. Dili morin yata ynaalaala ang dami nang arao at nang bonan, at ang lauon nang taong di ſaſang anong arao ang naratingmo: ba-

go

ꝑo uala can dinamot na yguinaua nang magaling, at bagcos nꝯang guinogol mo na ualang quinapacan an, at yr inahamac mo rin ang lahat nang arao nang buhay mo, na anaqui caya ca binibigyan nang Panginoong Dios nang marga arao nang buhay mo, na mon ypagcalala ſa cania ang lahat, bago malapit na ang camatayá mo, at dinating na ang hanga nang yong buhay; at ycao, ay tatauaguin na, at hindi ahin na, at ypaquiquiharap cana ſa Panginoong Dios, at bohocon an cana niya; *Eccl.* 1. 14. *Math.* 10. 17. at cun magaling ang gaua mo, doon ca pacagagalingin, at papaquiquinabanging ualan hangan at cun maſama ang gaua mo, at cun tam palaſanca, at macalalanan, pacaſaſam in ca rin, at papaghihirapin ca, *Re.* 26. at yhohohog ca ſa infiernong ualan ſala, at doon ca ſoſonoguing magcagolang.

AY Aba, calolouang macaſalanan, cun may ſadya ca cayang gauang magaling na ſucat yhayin mo ſa Dios na haharap in mo, na cang caauaan niya? cun magcano caya

ang

ang paggalang mo sacaniya, tambay mey buhay ca, at cun na caylan mo cayang ypinaboo ang loob mo sa meygana saiyo? Cun mey ysa cayang bagting calanoon na yquinapapalagay nang loob mo sa Dios, cun di lamang nāg gagaiong gaion, at bagcos pauang calilohan at pauang caopasalaan sa Dios ang guinaua mo, hangan binobohay ca niya. Di ang damingdami nāg mangā calibuganmo: ay ang mangā capalaloan sasang ano nangā caya. Sabihinpa caya ang mangā cagalitan sa capoua mo tanō, at ang mangā catamará sa aral nāg Dios, at cun mey mangā calangōhan ca caya naman, di ycao din ang nacaaalam saiyo, at yaong yba pang maraming bagay bagay na mangā casalanan mo sa Panginoong Dios, maolatan pa caya yaon? Ay baquin nagpapagaiong carin na uala carin balibalisa sa dilan darating saiyo?

AY Loobnaopasalain capagcaraca na, S. 94.8. tomagō ca na, yamang tinatauag ca nāg Panginoon mo, na iyong tinatalicoran dati nang maraming pagcacasala mo sa caniya,

niya, cumilus cana loob na malupit, at magbalicuas cana, at magbañgon cana, at hin hintay ca na nang Pañginoon mong pinaglililo mo capagcatauo mo. Guiñgin mo na ang iyoring caloloua, at ang uicain-mo ay gayon.

Cumiſing ca na, calolouaco at otoſan mo ang cataoan mong nacapaguiguinbato ſaiyo, nang malaquing cabig-atan, nagbañgon cana, calolouaco, at yayain mo naman ang catauan mong nacapañganganyaya ſaiyo, nang daquilang catamaran. (*Pre.* 6. .9.) Ay aba caloloua co, ay at nag papacahimbing ca nâg pagtoleg mo arao at gaby. Ay at nag catitiuala ca ſa cataoan mo bago ſiyang nacapañganganyaya ſa iyong maralas, ſa pagcadimacaybig gumaua nang anomang nayybig nâg Dios? Bagcos ngang yquinalalayo mo at yquinahihiualay mong maſaquit ſa caniya? At ano, dili mo caya naaalaman nacapauarin cayo hohocoman nang Pañgincong Dios, at pagdamayin din cayong calaua nang diian yhahatol niya ſaiyo, bago ycao rin

pala

pala ang oouahing gantihin nang Dios yayamang capagcanatay co, ycao ay matotoloyan din tatãbingan nang hatol nang Dios, cun ligayaman yaong nalan hangasa langit, at cun hirapman caya sa infierno mag patating sanay ang catauan sacaydaramay satyo nang Dios sa hoiing arao cun caniyang paghocoman ang iabat natauo, nang capoua cayo niya lumuualhati salangit cun labanan mo siya nãgion, (Ro. 8. .15.) nang dilan ybig niyang matamà, at nang magcasama caya cayong dalaua nang nalan hangang pagcasonog sa infierno, cun iyo monang sondin nãgaion ang caniyang caybigan. Ay baquin cataloiiaco, sosonou sound can sa cataoan nang dilan ibigniya, cahimat sala sa Dios? Sa aba mo nãga cataloiia co, sayang nang pagca Christiano mo at narayaan ca, at nalambutang ca na nang catauan mo, at naoyot ca niya ang daya mo yata.e. yao.e. cagalingan, bago dili pala, at bagcus ycapapacatamà oiñong dalaua nang ualanhãgang pagcapacatamà.

Ca-

Cayangayata, houag ca nang manalig calolona co sa cataoan mo, at houag canang paamoamo sacaniya, at tangguihan mo na, at labanan monang masaquit nang dilan ybig niyang magaling. (*Ro.* 6. 12.) Yaong paghonocom naug Dios saiyo ang iyong harapin nang harapin, at magaral cang matacot: hamang ang Dios ding totoo ang hahocom saiyo. Di baquin ang mangā sanctos, at ang lahat na tauong banal, hangan sila y. maybuhay dito salupa, at nagsisipangīnig din sila nang tacot; at ang ynaalala ngā nila ang saquit, at ang lalim nang pagiysip nang Dios nang dilan gaua nang tauo, cahima,t,gagapuying man lamang ang di ngā naalaman nilang tāto cun tātong nacaloloñod sila nang otos nang Dios, at cun naiybig caya, at tinatanggap nang Pangīnoong Dios ang gaua nila, cun dili caya. *Pj.* 142. Houag mōg paquipagyisipan Pangīnoōg cōg Dios (ani David) yton; alipin mo, di sinong tauo ang matatotogon saiyo, at alin caya ang di matatalo mo, cun tiquis cang maquipag

yſip ſaamin. At yaon namang banal na tao ñ lob, lob. 9. 28. tacot naog tacot at ſindac nang ſindac ang ſa loloob niya, na anaqui niya,y ia lalaot, na ypinagpatampol nang matataas at malalaquing alon, at ſiya ring dōgmarati ſa loob, na yſama,y, di napapaui yaong tacot ſa Panginoong Dios: o. 31. 23. bago capuua din banal ſilang dalaua. Ayanhin nganí ang naaalaman nila ang pagcatotoo nang pagyyſip nang Dios nong gaua nang tauo: (Eccls. 9.) bago hindi naaalaman nang alin mang tauo nangan dirito ſa lupa ang lagay nang caniyang caloloua, cun magaling caya at cun maſamá. Ay aba, ycao pa caya ang di matacot, caloloua cong napoponò nang caſalanan Cun dangan dili morin yniyſip ſumandali man ang calalagyan no balang arao, cun ycao ay hocoman nang Dios. Houag cayang magpacavalan bahala, caloloua co, hanga na ngalong arao na yto, at matacot cana, at tanauin mona arao at gaby yaong Dios na totoong hohocom ſaiyo, at ſiyamōg haharapin ſa paggaua nāg

dilang

dilang gauamo, at yayamang ſiya ang maguiguin hucom mo nāg cila mōg [illegible] at aſal, liya morin camang parahin ſaca nang dilan guimana mo nāgalon hangan may buhay ca dito talupa. Yyo nāgani bagang ariio caharap mo ſa pagcaalala mo, nāg parapara mong pacatuuiin, at pacabutihin ang tauang aſai, mo at paraparang maybig nang Panginoong Dios, at ycapagpala niya ſaiyo nang ualan hangang pagpapala magparating man ſaan.

¶ Del juiçio final.

LVBHA Pang ycaſaſaquit nang tacot nang tauong Chriſtiano, cun alaalahin niya yaong caboliholihang arao na ypaghoho. com nang Panginoong leſu Chriſto ſa lahat na tauo. Siya co nang yſoſolat nāgalon nang ylan mang catagang nica, matotohan naua; diſaan pa di ang dami nang

Ra paqui.

paquinabang, cun gaui-in, at ypalaman sa loob nang tauong nag na nasá nito, siyanana.

Balang arao ngani, baquin at ang mangā tauo ay magsisipagualan bahala sa dilan darating sacanila, at ang dati ding pagcalimot sa Panginoong Dios, (*Math.* 24. *Luca.* 12.) at lubhapa sa rati, ang paglalarò naman, at ang pagcaybig at pagcanili dito sa dilan balang na dito sa lupa. Cun ano at caalamalam ay, magcacaybang lubha, ang sangtinacpang Langit, (*Math.* 24. 29.) at ang Langit pa nama,y, magcacaybang dî sapala, magdirilim pala ngani ang arao, at ang bouan, dilina macaliliuanag na para nang dati sa mangā tauo: (*Luce* 21. 25. *&* 26.) at ang mangā bitoin pa naman, para manding mangā hoholog at mangāuanala sa dating quinadirictang langit nang pagcaualan liualiua. nag muntiman, at magniguin gaby, marilim na marilim; at mangādirilimán, at mangāgagabhian din ang tanang tauo, sa sanglibutan na dî magquitāsorotin. Magquiqui-

quiquiquidlat naman nang marami, at magcacaquidlat na catacot tacot na macamamatay matay sa tauo, na lubhang maralas na mararatas ang pagcaholog nicn. Maglilindol naman ang tanang lupa sa sanglibutan nang malalaquing lindol na ycahahapay nang mañga bahay. malalaquiman, at ycaboboual nang malalaquimang cahuy at matataas, at ang mañga bondoc man at ang mañga polo, ay mañgatitibag, at mañgaaalis din sa dati, nag laquing pagcaogoi ogoi Sabihinpa ang dagat nang pagogoug at darago dagongdong na catacot tacot dingguin, at ang lalaqui at ang tataas, nang mañga alon, na ang mañga bayan pa,y, mañga lolobog? Ay omano pa caya ang mañga hayup di dati maug mayylap, magsisiamona at magsisitogpa nang ualan bahala sa bayan nang laqui nang tacot nila. ~

ANG mañga tauo pa, ang masabi? Ay sino pa cayang macapagsaysay nang asal nila, doon sa mañga arao na yaon Di ang pagcasindac sindac nilang lahat. Di ang

pag-

pagcadimacaalam tauo nang ylang nang ysa nang laquing pagcacamamanghan coon ia mangā himalang yaong cababalaghan. Ano pa? Di ang uica nang Panginoong Iesu Christo ay, doon (aniya) sa mangā arao na yaon, mangā torooyo at mapagagagangō, ang mangā tauo nang saquit nang tacot nila doon sa dilan naquiquita niang panacot na di sasang anong bagay bagay na pisang mangā camatay matay. Bago laiò pa doong macahahapis at macatatacot sacanila, ang canilang ynaalaala,t, quinatatacotang, daratīng pa sa canila: ang di pa nga naaalaman nila, na cun sila cay a,y, mangāsaano, at cun ano cayang sabarganan, niong dilan natitingnan, at nadaramdamang hirap, na ualan naquiquitang gaiòn, tambay guinaua nang Panginoong Dios ytong dilan gaua niya. ~

AY Saan pa nga di ang dami nang mangā tauong nag sisicamatay doon sa mangā arao na yaon. Ay ang yba,y, mangā mamatay gotom, at ang yba,y, mangāmamatay vhau, at ang yba,y, mangāmamatay

tay tacot, at ang yba,y, manǧamamatay din nang malaquing pagcacayba nang hanǧin at nitong dilan dating ypinaguiguin tano natin. At cun maydoon mang ybang manǧa tanong dî mamatay: yaon pa ang gagaling At yaon pa ang guiguinhana; Di magaling galing pa nga tacanila aug nanǧamatay, hamang madorengdong ang canilang hinap na di maralita, nangan di sila matoloyang mamatay. Di ang pagca hindac sindac na di mapaui sa loob. Di aog pamihimatay nang tacot na ualan catanohan cundi nagsompong sompong lamang, at nagtolig tolig na di nagcacaalam nila, at diri na magoosap, cun di sa titinǧin na lamang ang ysa at ang ysa sa capuna niya tano, naparaparang nauaualan loob, at muchang manǧamamatay ang lahat nang pagcaualan atal tano; at gaiòn nang gaiòn sila hangan di domating yaong quinatatacotan nilang arao, na ycatatapos nang lahat. Cun malalaon pâ caya muna bago domating yaon, cun ylan pang lingo baga, cun ylan pa cayang bouan, dili natin naa-

ala-

alaman, datapuat dili rin malalauong lubhat darating din yaong canacas nacaſang arao ſa lahat. ~

AT Cun yaong malapit nang malapit na, ay, gagaua ang Panginoong Dios nang yſang daquilang daquilang apuy, na ſucat macerating at macalalaganap ſa lahat na bayan ſa langlibutan. Ay ang ningas niong apuy lubha namang mataas na mag aalab alab, at magdagadagalac: at ſoſonoguin niong apuy ytong lahat nanaquiquita nationg mañga bahay man, at mañga guintoman, at mañga pilacman, at mañga damit man, at ang mañga cahoy, at ang lahat na nagnanaonan ditoſa lupa: ſampon pa naman nang mañga tauong mañga bubuhay pa, mañga ſoſonog din, at mañga mamatay. Di aliu cayang tauo, banal mā at macaſalanan man, ang di mamamatay mana, bago hocoman nang Panginoong IeſuChriſto.? ~

Ay ano cun mañga matay na ang ſanglibutang tauo na ualanā nabubuhay, cacatauo man, Anopat di magbubuhat na ang Pa-

Paguinoon nating Iesu Christo doon sa da-
ti niyang quinadoroonan sa caytaytaalan
nang langit, at manaog na, at capagpanaog
niya na di pa nalalayo sa langit, otolan
na niya yaong ysang mahal na mahal na
Angeles: nang caniyang pagtaoagoin ang
lahat na tauo. (1. Tes 4. 16.) Ay ano ba-
pa, alipala,y, magyyyac na yaong Ange-
les nang nalacas na malacas na vica, pa-
cacac man ding matonog na matonog, at
lalo pa sa lintic nang lacas, at angvica.
Cayong lahat (aniya mangā tavong na-
ngāmatay, magsipag bangon na cayo, at
magsidolog na cayo, at cayo,y, hehoco-
man na nang Anac nang Dios. Ay ano
ngāni ayā, sa lacas niong uica niong lo-
gò nang Dios: ano pa dî manaos din sa
ylalim man nang lupâ, at sa calaliman mā
nang dagat, (Ioa. 5.) at macadarating din
sa dilan quinadoroonan nang mangā ca-
tauo nang tauo: at siyaring macabubuhay
na magoli sa canilang lahat yaong ting-ig
niong Angeles: at cun baga sa natotolog,
siyang macaguigusing sa canila, at madi-

ringig din nilang tauto at magsipagsin tauo dang muli tayong lahat, at mag sibiyout din doon sacanicanilang quinacoloobang pati, mangabiniñaganman at mangà dî mà biniñagan, matanda-t mangà bata, mangà lalaqui at mangà babayi, at ang mangà banal man at ang mangà tauong macalalanà at ang mangà languel mang pangamatay nang sa titiyan pa nang canicanilang yna, parapara din mangà bubuhay ang lahat: ang yaon ngani, ang canicanilang caloloua salaan mau, sa langit man, cun baga banal, at sa infierno man, cun baga macasalanan, at sa lilimboo man, cun baga batang dî biñagan, capagcatauag niong Angeles, cotosan cin nang Dios ang lahat na mangà caloloua, na sila,y, magsiparoon sa canicanilang mangà cataoan, at masoc na muli doon. Ay capagpasoc doon, naguin tauo na at nabubhay na naguli. Ay cunpaano ngà caya yaon: dî ang Panginoong Dios ang bahala; hamang siya lamang ang meygaua doon. *Math.* 25. 32.) Yto mana lamang ang sangpalatayanan nating matibay

bay na ualan dî mabubuhay na magali sa lahat na tauo doon sa atao na yaon. ~

Subali hindi magcabunggaian ang asal at ang pagca añò nang mañga banal. (Dan. 12. 2) nang pagca añò nang mãga tauong macasalanan, at magcalalayò ding dî palac. (Coles 3. 4.) Ang mañga banal ñgani, capagcabuhay nilang maguli, ang pagcatouatuua nila at ang pagcasava, at ang pagcasigla nang canilang mucha, at ang pagcaliualiuanag nang canilang cataoan, at ang pagcabuti uti nang dilan añò nila, at ang pagcagaan, at ang pagcalicsi na ualan liuagliuag macaparoon sa balang ybig nilang paroonan. at sila y, magsisilipad alipala, at magsisipagpayteas sa hangin casama nila ang canilang Angeles na dating tungmatanod sa ysat sa ysa, at toteloy nang somalobõg sa Pãginoong Iesu Christong na nanaog pâ, at maquiquipagsamana, at maquiquipagsonod sa caniyang tomoloy na manaog doon sa tatahanan niyang bondoc, na paghohocoman niya sa lahat na tauo.

Ay ang mañga tampalasan, casabay

no, at ang mangā banal ay, nangā yaon na sa ytaas sa siping nang Pangīnoong Iesu Christo, at ang mangā tampalasan ay, doon na nangag cacapisan sa paa niong bundoc, ay, alipala, ay, lingonin na nang Pangīnoong Iesu Christo yaong mangā calogodlogod niyang mangā banal, at pangusapan na niyang pacagalingīn ang vicas cayo āguiuicain) māgā catotoco magsidolog na cayo sa acuin at camtan na niño, ang calualhatian na rating ynilalaan nang Ama cong ypagcacaloob sa iño. Gayto ang bati nang Pangīnoong Iesu Christo sa lahat na tauong banal, at ypupuri pa namā sa canila, ang lahat nilang gauang magaling na nalan malilisan muntic mang muntic man, na dî niya ypahayag doon sa lahat na tauong naghahanap, mangā banal man, at mangā tampalasan man. Tantong tantong v paquiquilalarin, at ypahahayag na totoo sa ylat sa ysang tauo, at sa lahat ang gauang magagaling nang ylat nang ysang tauōg banal, na uala rin dî ypaquiquita doon, nang tauong ca-

cabanalan niya, gavamat, panimdimmat, vicaman, gagaloloman liña capagcatano nila.

Ay aba, munti bagang tuna yaon, nang manga banal: at salang ang pacayat g camahalan, yaon, di barang ylat ylang gauna niang magagaling, macamamahal cin at macatutuna ra canila, at bagaman caya, may manga banal doon na lila, y, nagcasala muna sauna sa Pangĩnoong Dios: hindi na ycahihiya nila yaon, at dili ninga ycahahapis yaon nila, muntiman, di anhin ngani, ang napagtimnan na nila nang dinto pâ sa lupâ, at naypagpenitencia na, at nahugas na, at napaui nang totoo; at bagcus ycatutuna nila, at ypalala. lamat sa Pangĩnoong Dios, at ypupuripa namang malaquit sa canila: ang baquit sila,y, manga hunghang muna, at macasalanan, saca sila napaaral sa Pangĩnoong Dios, at nagbalic loob sacaniyang totoo, at naguin sancto pâ naman.

Ay ang manga tampalasan na di songmonod nang otos nang Dios, mangyaring di si-

di ũhin niya, at auayan? 2. *The.* 1. 8. Ay nan pâ cayãg macapagyyſip nãg paganay, at nang pagtampo nang Panginoong IeſuChriſto ſa manga honghang na di gongmalang ſa caniya, con caniyang panguſapan niong caniyang vitong matonong na mataos, na caquilaquilanut, at camatay matay nang tacot. (*M. Ih.* 25. 41) Cayong manga tampalasang tauo (ang uinicain niya) magſihayohayo na cayo ſa infierno, doon cayo ſoſoſoguin niong apay, na datiog laan nanacatotonog ta manga diablos. Cayo ang uinicain nang Anac nang Dios natoloo ũ IeſuChriſtong Panginoon natin, con caniyang tampohãg toloyan ang manga tauong tampalaſan na nag honghang ta caniya, at toloy ypahahayag pâ naman niya, ang lahat na cahũghangan, at ang lahat na capalamatahanan, at ang lahat na calilohan at ang lahat na cahalayan nila. Ano pâ? Di ang lahat na ganang tala, ſampon panimdim pati paguinica, ypahahayag din doon ſa lahat na caharap, manga Angeles man, at manga San-

Sanctos man, at mangā capuua man tampalasan, at para naman ding yorquiquita sa mata nila, nang totoong pagcatantô sacanicanilang loob, nang gauat nang asal nang capuua tauo, cun mangā ano, at con sang ano at cun caylan, at cun saan, at cun ganggaalin caya at panimdim mang munti nang ysat nang ysang auo, ano mang samà, at ano mang halay, ualan di maquiquilala nang alinalin mang capuua niya tauo, at pacahihiyin nāg pacahihiyin sisāg mangā hunghang nang Dios na canilang hinunghang, at pacaaayupin nang pacaaayupin, at pacamumurahin nang pacamumurahin, at pacasasamin nāg pacasasamin. Anopat: Di paparahin caauay niyang totoo, na salang maquita nang canivang mata. Caya yata caniya nang papagbibitaquin alipala yaong lupang yaong quinatitindigan nila, nang doon na sila magsuhu, at mangalamon niong lupâ, (*Psal.* 28. 12.) (*Eccl.* 21. 10.) at niong mangā niogas na apuy na nagmomola sa infierno, na sungmasalabōg, at vngmaabang

sa canila. At hanga na yaon nang paghohocom sa canila nang Dios. Subali pono pala yaon, at mula nang canilang hirap, na pati calolowa pati cataoan, maghihirap din, na di na mahahanggahan mag parating nao saan.~

At pono rin namāg mulà yaong arao na yaō nang calowalhatian nang mangā cataā nang mangā sanctos, nang capuna na lumuvalhati magparating man saan ang calolowat ang cataoan nila. Ay ano paē capagca na yholog na nang Panginoōg Dios sa infierno yaong mangā tampalataang yaon, alipala y, maglipagbuhat na yaong mangā banal na yaon na casama naman nila ang Panginoong Iesu Christo, at silāg lahat ay maghiliacyat acyat na sa langit. Ay ang tuē nila doon sa bagong ano nāg Panginoong Dios sa canila, at san angā da ti man, na doon nila mangaalaalang mapanibago. May gaion baga? Itoo cun macacamtang ysipin nang loob nang tao dito sa lupâ? Di hinsi rin. Dî ang pagcacaalaang pagcatua nag loob niong mad-

lang

puva Sanctos. Ay yaong mabubuting virgines capalapay di mañga caygaygaya dio namañ. At yaonpa namang matatapang na Martires ang dipa mañga caligaligaya. Ay ang mañga mahal na Apostoles nila pa ang di mañga catuuatuua. At ang lahat nang lahat na mañga catotong mahal nang Pañginoong Dios dilí rin mangyaring sabisabihin nang tauo, ang buti nila, at tuua nila, at ang ligaya nila, doon sa arao nayaon, at silang lahat ay magsisipasoc pasoc na sa langit, at magsisitoloy doon sacaytaytahan sa langit na lalong mataas sa lahat na langit at doon na sila magsisitahan, at doon na sila magsisipamayan, at doon na sila magsisipanatili at doon na sila magsisiluvalhati, pati calolotua, pati catauan, sa magcagulang gulang man mañga calangbahay, at mañga catotong toteo, at mañga cabarapharap nang Pañginoon nating Dios, na nacaluluvalhati sa canila. ~Siyarinnauaring dumating sa atin yaon Amen.~

CON.

¶ Consideraçion.

BA, tavo cang Christiano, cun ano cayâ ang yûp mo dito? Cú maganda baga ang gomanâ ra-yo dito sa lupâ, nang ycahihiyâ natin ybang arao, sa harapan nang lahat na tavo: cun maralitâ mo pa cayâ yaong mataquit na hiyang yaon, cun doon ypagtauag sa harapan nang caramihang tavo, na ualan sumala doon, cacatavo man lamang, ang tanaug casalanan mong matasamâ at mahahalay sa paggauâ mat ta pag nica man, at sa pag àalàala mang? Dî ang hiyang hiya. Dî baquin, ta pagcoconfesal man lamang, lubbamong yquinahihiyang ybabala, ang gava mong sala, at panimdim mo man lamang, minamaliuag mo ring ypagsalitang tambing: bago cacatavo lamang na cahalili nang Dios, ang yyong pahahayaggan nion, na dile niya mangyaring ypagsalita sa yba, at para mo

mandin

mandin yniholog ſa calaliman nang dagat. Ay aba, ang mararalita mo pa ang mapahayag ſa lahat na tauong guinaua nang Dios, ang lahat nang lahat nang caromihan nang loob mo, at nang catao an mo, ſampon nang lahat na bauta mong maſaſama, at caopaſalaan, at calilohan, ſa capoua mo tauo: baquin ſa capoua mo man tauong hamac ypinaglilihim, at ypinaglilingit mong marahas ang ſala mo, at hiya mo diong maſaquit, at ſaquit naman nang loob mo ang maaaman nang capoua mo tauo. Ay, tauo cang macaſalanan, yayamang ycao, ay, Chriſtiano, ſangpalatayanan mo diong matibay, na balang atao, ay, manganlilipot din, at mangahahayag yyang lahat na tinatacpan, at tinatabonan mong manga cahalayhalay, (Eccli. cc. 29.) at mangapangalbual din yyang nangatatago, at nangaliingit diyan ſa loob mong malupit, at ypapag tatanag nang iDios natotoo, doon ſi pagcatipon nang yaon, nang di yylang yatang tauo, na di mabibilang: at ycao ay, mamamatay

tay hiyâ, at ycao ay, mangangalongcot na dî macayyhim, na ang ybigmo na,y, tabonan cang paminsanan nág lupâ, at nang dî ca na maquitaquita, at mahangay (ang ca nicaan) acoy tamboing nang yholog sa infierno, nang pagca dimo maralitâ yaong hiyang yaon.

Cayangayatâ, magcabayt ca na tauo cang macasalanan, nang dî ca matoloyan nitong gaytong hiyâ, at houag mo nang dagdagan hangan nangaion, (*Act.* 17. 30.) ang macahihiya saiyo ybang arao. ay paniin na, at ytauad mo na sa Pangincoong Dios, at nangdina niya ybaoy baoy saiyo, at nang di mo na ycahiya hiya, at nang di mo ycabuctot, cun ycao ay hocoman niya: at mag pacababa ca nang loob, at manalangin ca sacaniya nang gay-on.

PANA.

¶ PANALANGĨIN.

ANGĨINOONG Cong Iesu Christong Anac nang Dios na to too, naaalaman co nang tanto, na ycao ang hohocom salahat na tauo, at ycao din ang gagantisaamin nang aming gaua. Cayanga aco y, nangĩngĩ nig nang tacot dito sa harapan mo, ang ualâ ngā acong ypaquiquita saiyo nang gauâ cong magaling, na sucat ycaauâ mo sa aquin, cun aco, y, hocoman mo, at bagcus p.uang calimotan nang calimotan, at capalamarahan nang capalamarahanan, at catigasan nang catigasan nang loob, ang gauâ co capag caalam co nang tauo. Dî sino ngābagaaco saona mag pangãi on pa, at ano cayâ ang lagay nang calolosa co? Dî bahay man ding ualan pinid pinid, na pamang papasocan nacaraniuang balonan, at carongsolang toloyan nang mangā diablo:

bago ycao Dios na ama cong maauain, ang yniylagan, at naguin paran apdong mapait sa loob co ang dilan aralmo saaquin. Sa abâ co Dios na Panginoong co, anong dî co ycatatacot nitong marami cong pagcapalamara saiyo? Bago lalô pang yquinatatacot co ang mangā anâ mong marami saaquin: ang parapara co nāgang pinag aaclaya, at pinag sirâ ang lahat.

AY Caloloua co tumangīs ca na, at nagbunton hiniīga ca na, at manhinagpis ca nang masaquit, at catacotan mo na, sa cahiyan mo nang masaquit, ang Panginoon mong si Iesu Christong tongmobos saiyo. Ycao nīga caloloua co, ang yquinapanaog nang Anac nang Dios dito sa lupâ, at ycao ang ypinag catauan tauo niya sa tiyan nang ysang babaiyng virgen; at ycao nīga ang yquinapaguin sangol niya bago siya, y, daquilang daquilang Dios naualang caparan guinco: at ycao din ang ypinagpacapagal, at ypinagpacamoria niya: at ycao din naman ang yqui-

naparaquip niya, doon sa mañga tauong mababañgis: at ycao din ang y quinabilangô niya: at ycao din ang y quinahampas niya nang dî sasanganong hampas, at ang ypinagcaguisi guiti nang balat na mariquit ni Iesu Christo: at ycao ang yquinapagpotong niya nang tinic namatigas, na natitiric sa olo niya: at ycao din ang ydinauis dauis doon sa lansañgan năg pag papasan nang cruz na mabig-at. Ano pa? Dî ycao din ang pinalalô sa catao-an niyang mahal nauala-ng camuchâ, yayamang ycao din ang ypinagpacamatay niya sa cruz. Bago cun naano ca cayâ caloloua co, at con napasaan ca cayâ caloloua cong cahapis hapis nang abâ, at cun saan ca na anod, at cun saan ca naragsa? Dî sa Infierno. At cun saan ca napara? Dî sa mañga demonio, nang dami nang pagcacasala mo sa Dios. Ay aba, ang abâ mo salahat: salahat nang abâ ay ycao. Dî alin pa ang abâ, cun dî ang ga ycao, na baquin, at ang ycao, ay, quinaauaan nang Ama mong Dios nang

di-

dî saſang magcanong aoâ : nayao ca ding maquinabang sa caniya, at pinagtampalasan mo pa , at hinonghang na dî madalitang sa bihin : bago yyan ding Dios na pinagaglahî mong dî mamacaylan capagcabatâ mo , siya ding hohocom saiyo balang arao, at gaganti saiyo nang dilan casalanan mo sacaniya. Abâ co ,ayâ, salahat na tauong macasalanan,cun àco caya,y napapaanong yari? At aco caya,y, naguin ano? At cun anong yquinagai ong co , at cun aco,y, umano pa cayâ ngai-on , nitong añô cong yari na aco,y, pinaglilibotan nang lahat nang macasisindac, at macatatacot saaquin? Ang Dios palang totoo na na caaalam nang dila con gaua,t, asal, siya ding hohocom saaquin: baquin siyang pinag casalanan co. Ay sino pa cayang pagtacbohan cong maaua, at mag aampon saaquin? Ay sino din ang aqning pagparalihan nitongosap co ? Di uala. Di sino pa ang magaampon sa tauong tinampohan nang Dios?

SVBALI, Cahimat may doon man,

aco,y,

aco,y, aayao paroon sa yba. Di sinoong macapara dito sa Dios cong maauain, nang pagcamaauain niya, at nang pagcaualan sanang magpatauad sa tauong macasalanan. Lumalô pa nga saiyo Dios co at Panginoong co ang maalam maaua sa tauong salarin cun siya,y, mey asang magpacaygui nang loob? Aayao di,t, aayao aco sa yba Panginoong cong Iesu Christo, cun di saiyo lamang, at cun cahimat ycao ang hinonghang co, ycao din ang aquing panaualigan,at daraiyrgan nang anâ. Di saanpa baga aco ytaboy, at di sino pang uacsihan mo dito sa tauong ytong bagong nag mamatamatang macaquilala saiyo? Di caylag caya di mo tinang gap ang tanong nag babalic loob saiyo? Di ang dating pa, ang mabatâ nang loob mo, na di caauaan dinang dong naraiyng saiyo.

O Panginoon cong Dios, ysaan mo pa aco, at cun aco caya ,y, aanhin mo, cun aco y,yyong hocoman? Cun matoto-loy din caya doon sa arao nayao nang

pag-

pagcamatayco, ang po ot mo saaquing dati, nang pagcacalala co saiyo? Houag nana yaong dumating saaquin, Panginoon cong maalam sa lahat, Ngai-on mona aco cagalitan dito salupâ, ngai-on mo din aco auayan, at parusahan, at papagcasaquitin, nang balang manang saquit: dapouat sa arao na yaon, houag mo din acong tampohan: paamôamô ca na saaquin Panginoong cong Ieiu Christong hocom nang lahat na tauo: houag monang ytoloy ang galit mo saaquin, namang dili co na naman ytoloy ang paghohonghang co saiyo. Acoy paaaral na saiyo, diyata paamôamô ca naman saaquin: aco,y, magbabalic loob na saiyo Panginoon co, diyata pagbalican mo naman loob, ytong aliping mong macalalanan. At yayamang aco,y, haharap na saiyo, houag mo acong talicoran. Anot nag papacalinag ang Panginoong cong maua saaquin? Anot yaalaban nang hocom na Panginoong Dios na totoo, ang pagpapatauad dito sa tauong sala din, dina ang sohol

ang

ang hinihintay nang hocom na Panginoong co. Ay cun yaon la nang ang dahilan, at pasosohol din sa aquin, ang Panginoong cong Dios: yaon pa ang macalilluag? Di may doon din acong maramí at mahal na sucat cong ypagsohol sa iyo. Subali, hindi din aquin lamang yaon, cundi sa iyo din nag-mola; at bigaymo din sa aquin. Yaon nganing maraming gaua mo, at pagal, at hirap, at laquit, at camorahan, na dinalita mo nang dirito ca pa sa lupa, at yaon pang pagcamatay sa cruz, tubos sa aquin, siya congang vsosohol sa iyo Panginoong cong hohocom sa aquin Siya co bagang yhahayin, at ypaquiquita at ypagaamoamo, at papagpapacondanganan saivo, at siya mo ding tonghan, at alalahin arao at gab.y, nag siya din na mang ycalambot at ycalubay, at vcapanlomo nang loob mo sa aquin, at siya mong ycaaua, at vcapagpatauad mo sa aquin, nang dilan sala co saivo, at siya co ding ycapacatouid saiyo sapaghocom mo saaquin,

at ypagbigay, at ycapagca loob mo ſa a-
quin nang caloualhatian mo ſa
langit, magparating
man ſaan.

DE LA TERCERA POSTRIMERIA, que es el Infierno.

(*)

??*?*NG Y catlo nang catapusan nang tauo, ang ysolomod co nang ysulat dito, yaon bagang *?*?*?* saquit na ualan hanga sa infierno. Siya co ngāng ypahahamac na y babala sa iyo ngaion tauo cang Christiano, diman maubus malaysay. Di sino pa cayang tauo ang macapagtaysay niong dilan ygagauti nang Dios na macapangyayari sa lahat, doon sa mangā quinaceanay niyāg mangā campalasang tauo, nang pagsuay nila nang cantyag loob, nang sila, y, di rito pa sa lupâ, Pisan ding di masabi yaō, nang alinmang tauo dito sa lupá, ang uala ngāng cahalimbaua yaon nitong dilan naquiquita nang tauo dito sa lupâ. Caybarin yaon, na ualang cabagay nitong di-

lan nararamdaman nating saquit dini sa buhay na yari Dapuva, diman malaid yaon acoy mabata rin nang daralaua man cataga, niong dilan ypinahayag nang Panginoong Dios sa atin, na doon napapalaman sa sulat niya. Mana capatid cong Christiano, mana ang quinahahangahan, nang buhay, at nang dilan paglalarò nãg tauong macalalanang dî tungmosonod nãg otos nang Dios. Capagcapatid pala nang hiningà niya, at capagcahinalay nang caniyang calolowa, caracaraca nãgani, hinohocomãg tambing nang Panginoõg Dios, at hinahatulang niyang yholog sa infierno. Ay ano,y, alipala ay aganio na nang mangã diablo yaong calolouang yaon, at hinihila nilang youi ta bayan nila sa infierno, cun maanong bayan nãg caya yaon mararalitapang sabihin yaon, Conggâ pala yaong maloang na ualan caloang, doon sa caylaylaliman, nang lupâ, at balong ualan calalim, at ualan carilim. Ay ãg lamao doon, ano,t, dî apuy nang apuy, na pisan apuy ang nacapoponò doon. Ay

hindi

hindi gaitong apuy dito sa lupâ ang apuy na yaon at apuy apuyan lamang yto, cun doon ypagnahalin baua Cava palang tiquis yaon nâg Panginoong Dios na caya tiquis niyang guinaua, at tiquis niyang pinaca ynit at pinacaoingâs ningas, na lalo sa di lan ningas, at sa dilan ynit nang apuy di to sa lupâ. nang siya niyâg yganti yoon sa mangâ tampalasang di gongmalang sa caniya, haogan sila,y, may buhay pa di to sa lupâ,ang Panginoong Dios din ngâ ang may gaua doon, sa una pa nioong gacin niya ang langit, at ang lupâ, at siya rin ang nacapagningas nion magpangâi- on. (Eja. 66. 24.) at caya naman ualan pagcamatay yaong apuy na yaon at dil guinagatongan, at dili quinacahoyan da- puat maningas nang maningas, at mataas nang mataas, at maragubdub nang mara gubdub, yaon nang yaon, na ualan pinag cacaybhan at ang baglic din nang Dios ang yquinagagay-on nang yquinagagay-on niya.

Lubha ding cayba nitong apuy, yaong

apuy

apuy sa infierno, na di mangyaring ysipin ang calaloan nion, nang ynit, at nang ningas. Ano pa? Di ang uica nang mangā sanctos ytong apuy nayto dito sa lupâ, cun ypagbalimbaua doon sa apuy na yoon sa infierno, hindi na pala apuy na totoo; cundi paran larauan lamang niyoong apuy. Di baquin ang larauan nitong apuy dito sa lupâ hindi apuy natotoo, cun di larauan lamang. Di anong ynit nion, at anong ningas? Di uala. Di anhin, larauan lamang. Gay-on naman, ytong apuy dito sa lupâ, mayuitman, at maningas man, cun doon natin ytapat sa apuy na yaon sa infierno, para manditig malamig nang saquit nang pagcaynit ynit nion.

AY Yaōg apuy nayaō, siyāg nacapaghihirap, at nacapāg cacasaquit sa mangā nangā roroon. Doon ngā nangāsosonog sila sa apuy nayaon, na di ysaman magmaliu, at dili ysaman comolangcolang yaōg paghihirap, at yaong pagcasonog nila, ang dingā hongmohopâ yaong ningas at yaong ynit na ungmaalicbobo nionq apuy.

Ang

Ang mañga caloloua mona, ang ma-
onaonang magcacasaquit doon sa lupit na
yaon, at mañgasosonog sa apuy na yaon,
at ang dipa na ñgabubuhay na maguli ang
mañga tauo, at mañga yto pá sa lupâ ang
mañga cataoang lahat nang mañga banal
man, at nang mañga tampalasan man. Da-
tapuua sasa cun mabuhay na maguli ang
lahat na tauo sa huling arao hindi na ang
mañga caloloua lamang ang magdurusa
doon, cun dî ang mañga cataoan pa namá
nang mañga tauong macasalanan, at capu-
ua rin masosonog doon sa apuy na yaon,
ang caloloua, at ang cataoan, nang balang
ysa, t, ysang tauong macasalanan, at capuua
rin siñlacbohan, at pagaalitubtuban, at
capuua rin lalabulin, at cun baga sa ba-
cal, capuua rin babagahin: capuua rin ba-
ga magcacasaquit nang magcacasaquit
nang pagcasonog, bago dili magcacayba
ang pagca cataoan, at ang pagca caloloua, at ang dati ring año. Hindi rin ma-
mamatay, at cun baga sa tinotonao, boo
nang boo, pati calulua pati cataoan, at-

macs

macadaramdam nang macadaramdam mag-
parating ma-taan, na ualâ pinag cacaybhâ,
at ualâ pinag-acacoianggan na yaon nang
yaon, at gay-ôn nang gay-ôn, magpara-
ting man ſaan.~

Bago hindi rin nagcapaparapara nang
ſaquit doon ſa pagcaſonog na yaon, may
lalo,t, may lalo. Yyſa man paſa ang
apuy, anhin, ang pinagyyba yba nang
Panginoong Dios ang pagcaynit nang
apuy, at ytinatapat ding totoo ſa caſala-
nan nang yſa,t, nangyſa yaong pagcacaſa-
quit nang yſa,t, nang yſa ſapagſonog ſaca-
nila nang apuy. Dî houag pang lalong
maſactan ang lalong macaſalanan? Diyata
pagparahin na nang Panginoon Dios
nang ganti, ang dî nagcapapara nang ſala?

Ay aba tauo cang Chriſtiano ycao na
ang bahalang mag yſip, cun maano caya
yaong mangâ tauong maſaſamang palad,
na doon ſila na nagahihiga nang nangahi-
higa ſa hibigang yaon napiſang apuy, at
cun mapapaano ca naman cayo, cun ycao
ay maſamadoon, maghalimbauá ca ſa lo-

ob

Tob mo cuu ycao caya,y, yſugba ſa mala-
quing malaquing apuy : ſa an pa dî ang
ſaquit at ang yniyac yac mo . At cun dî
ca rin mamatay, at halagan man valong
arao, malonog nang malonog: ſa an pa
dî ang pagcacalaquit-mong valan gayòn.
Ay baquin yyan man cun doon ypagba-
lmbaua ſa pagcalonog na yaon ſa infier-
no, paran laruan lamang. Ay aba, yaon
pa ang di ma ſaquit dalitain ? Yaon pa
ang di mo ſucat catacotan? Yaou pa ang
yyong mararalita , na di uaualong ar o
na lamang, cuu di magparating man ſaan?

Totoo cun dî cabimat di ragdagan
ytong uica, cun di ſucat nang macatacot
ſaiyo, na di ca magcaſala ſa Dios, dahan
ycao aybato man ding nalan damdam na
lamang nang lalagay lagay yyang loob
mo. Dina ang pagcaalala mo,y, ycao ay
pagdarangánan niong apuy na di ca ſo-
ſonoguin, na gayaóg ibágcapoua mo nagca
ſalala Dios. Magalaala cana, ay Chriſtiano,
ſamantalang mang yayari ca pang dî mara
may doon ſa nangaghihirap doon. Sila

Y na

na ang ycarala mo. Yſipin mo din ytong ſinabing ſaquit, na cauilang dinaralita cun ycao ay mangā nāgahas pa bagang magcaſala ſa Dios? Di hindi na. Di baquin yaong yſangtauong banal na nagpepenitençia ſa ylang: nion nāganing tocſohin ſiya nang demonio nang mahalay napanimdim, capagcoua,y, ypinalalagay niya ang caniyang camay ſa baga, at nag palicſa ſiya cun maraſalita caya niya yaong ynit nang apuy. Ay ſa dî rin maralita niya, pinangōſapan na niya ang ca niya ring catacan (ang uica) baquin di acomacaralita nāgalon ſomandali man,nitong munting ynit nitong apuy: ang maraſalita co pa caya yaong apuy ſa infierno na nalan caynit, at nalan cahalimbawang apuy ſalahat na apuy: bago yaon,ay nalan hanga? Gay.on ca naman capatidcong Chriſtiano, ang loob mo na ang gaypalagay doon ſa ynit nayaon, nang pagaalaala nion, opan ycatatacot mong magcaſala ſa Dios. Catacataca palang ſabihin ang pagcahoughang nang maraming ta-

uong

uong Christiano: ang baquit sung ma-
sangpalataya sila na may hirap nacotian
nang balang tauong nagcasalala sa Dios,
na nalaahanga: dile rin sila natatacot gu-
maua nang ycapaparoon nila. Cun di nila
ynaalaala, at sinasangpalatayanan man,
hindi nila ynooliotisa sa loob, at pinapa-
ni nang pinapani, at uinaualan bahala.
Di houag pa bagang tomacot, cun cani-
lang alaalahin yaon; cahimat ma mi-
sanminsan man lamang.~

Cañangayata capatid co, magdalita-
cat houag mo ring nalin bahala yaon, yyo
ring alaalahin, nang cun dumating ang
tocso, cagamit gamit nitong sandata; at
ang uicain mo. Magaling caya baga ang
bilhin co ytong munting tuvat paglalarō
ngai-ong sumandali, nang pagraralita ni-
ong maraming saquit na dimatapus mag-
parating man saan? Di co caya malaquing
cabagsican sa cataoan co, ang bigyan co
siya ngai-on, nitōg nayybig niya ngai-on,
hamang siyang ycapagcacasaquit niyang
balang arao, nang di sasang magcanong

saquit, na ualan catapoſan.

BAGO May roon pang lubbang yquiè nalulubha niong paruſang yaon ganti nang P. Dios doon ſa mangā caauay niyang yaon: (Sap.11,17.) Baſahin din, at tandaan ſa loob. Ang lahat pa pala namang cataoan niong maſaſamong palad na tauo, pagpapatongcolan ding lahat nang canicanilang ſaquit, na natotongcol ſa yſat ſa yſa. Ang mata mona nga ni ang papaghihirapin ſa pagtinigin ſa mangā diablo. Paquiquita pala ſacanila ang mangā diablo na ualan di aſal na maſamâ at ualan di muchang catacot tacot. Mangā aſal nāang mangā hayop, ganir, at mababangis, na ualang caſamang tinguan mangā muchan aſo baga, at mangā buaya, at mangā elopong, at mangā ſaua, at ualan di muchang camatay matay nang ſamâ, at ypipilit ding vharap ſa mataniła, na di mangvaring di tinguan, at ypilit mang ylingad ang mata nila ſa yba, hindi rin mangvari, yaon nang yaon, ang canilang matitinguan, nang di mauală ſumandali

man

man sa mangamata mata nilang malilibog, matinginin sa dilan mabuti: bago masaquit palang lubha yaong bigay sa quit na yaon, lalo sa mangyaring yuping maralita nang tuno.

At may doon pa namang ysang saquit na yraragdag nang Panginoong Dios sa manga mata, nang manga tauong malilibog, na loob, na lubhâ rin namang ycapagcacasaquit nila, ang yaon ngani cun capona sila doroon sa infierno, ang lalaqui, at ang babaying nagcacaybigan nang masan à dito salupà, sila, ay, tiquis ding papaghaharapin nang Panginoong Dios, at papagtitinginanin din silang pilitin, na hindi rin papaglalayin, at hindi rin papagcatalicoranin magperating man saan. Patitinginan din nang Dios yaong ysa doon sa vsa, at yaong vsa naman pipilitin ding tuminginin doon sa ysa: subali aya, hindina pala vpagcacatanaan nila, ang canilang pagtitinginan, at hindi rin macaguiguinhawa sa canilang delata yaong canilang paghaharap, cun di bagcus nangai;

ni, yquinalulubha nang canilang saquit, na di rin madalitanang ysat nang ysa ang sila,y, magcaharap. Ay saan pa ngani di gay-on, cun maquita niong ysa yaong pinagcasira an, at quinapacasan-an nang caniyang caloloua na caya siya nasira, at napacasamà sa infierno, ang yaon din ngang caharap niya yaon, ang dahilan; at siya ding pinalalô niya sa Dios, at yquinalaua sa caniya nang caloualhatian sa langit. Ay aba, man yari pang di ycasucal nang loob niya? Bataan pang di niya cagalitan, at pagbuntohan yaguit? Totoo cun di magcacagalit, na aso manding nagbabangaydio, at cun di nagcacagalitā, at nagsusupaā at nag sisihā nāg nagsisisihā, na ang nica nang ysat nang ysa. Aba cosaiyo, catolong ca nang diablo nang pa pangangan ganyaya sa caloloua co, aba din aco, saiyo nang ualan hangang pagcaàbâ, yayamang cayà rin aco nagcaganito, ay ang ycao rin nga. Aba cun anong napaquinabang ta caya, doon sa dilan pag lalarô ta sa ona, dî ang quita,y, nagcaramay na-

nitong

pitong hirap tang yto. Mahangay houag ca tang naquita, at houag ca tang naquilala, doon sa lupà, at mahagnay quinagalitan ca ta doon, at mahangay quita, y, doon nag caauay, at nang di quita dito nagcagayto. Hayo ca na, palayô ca na diyan, at sala ca tang maquita ngai on, at ang pagtingin co saiyong nacaliligaya saaquin, siya palang ponong yquinagayon co ngai on, at lubhang na capag dadalamhatî saaquin ang pagcaquita co saiyo. Palayo ca din saaquin ponong caauay co, hindi catamaralitang tinguan: diablo ca nang diablo, at lalô pang masama sa diablo, ang pagcatingin co saiyo. Gai-on nang gai on ang pagsisihan, at ang pagpapangosapan at ang pagcacagalitan niong masasamag palad na mahahalay na tauo. Ganti yaon sa canila nang canilang pagtitinginag malagquit na maolit at nang canilang pagcacaybigang mahalay, nang sila, y, didito pa sa lupâ. Ang ylong pa naman patotongcolan nang Dios nang caniyang catongcolang hirap, sa pag amuy

nang mabahô, na malan caparang bahô; na di madalitang sabihin ang bahong ya-on. Ganti din naman yaon nangPanginoong Dios sa manga hong hing na tauong mapagpapacalambot sa cataoan nila, nang canilang pagmamabangô, at pagpapacalambot sacanilang cataoan. Doon nganí magaigtan totoo yaong pagbabalin nang Páginoong Dios sa gay-ong manga tauo sa bibig nang yang Profetas ang ngalan Isayas, (ang uica.) Ang manga babayíng butihing tauo dito sa bayang yto, cun ano cayang asal nila, at canilang ypinapaglauas ang cataoan, at ytinotonnay ang canilang mucha at ang canilang mata, y, ytinotunhac nalililap lilap: at iliay liay nang paglacad, at canilang ypinagpaparangalan ang canilang manga hiyas, at mababuting damit sa mahihinang tauo, at sa manga hobô. Canangayatâ balang arao pag sasabonotan sila nang canilang manga bohoc, at paghohob din nang Dios ang canilang manga pamupamuti sa cataoan nila, at hahalinhan nang Dios ang

canilang mangā bangô, (Esa. 30. 24.)
nang baho na di madalita, at ang pamig
quis nilang mahal, hahalinhan naman
nang lubid na masamâ, at ang bohoc na
nahohusay husay, bobonoting hocain na
dî natubotuboan magcagulang: at ang
barong may canfing, hahalinhan nang
magasas na ramit, namacapageacasaquit sa
catacoan niya. Yto nang yto ang ypinag-
babala nang Pangīnoong Dios na ypa-
ganti sa tanong mapagbuti sa catacoan, at
siya ring darati nang darati, na dî na ma-
halihalin han, at hindi na mauaualâ ualô
magparating man saan.

Ay babayi cang butihin, babayi cang
malilimotin sa dilan darating saiyo: hima-
tolan ca nang dati nang Pangīnoong Dios
na vyong hinohong bang at daratiug din
saiyo vaong batol na hindî sumala: at cun
dî mo vualang tambing vyang añô mong
vyan, sacâ rin vualang Dios saiyo,
at hahalinhan pa niya niong mata-ming
ypinagbabalâ saiyo; pisang masasaquit na
hirap, at mahihirap na saquit nauala-

cabalimbaua dito sa ybabao nang lupa. Ay cun yaon man lamang na bahô mara-talita mo pa yaon? Baquin namimihasa ca pa sa dilan mababangô, at sa dilan masa-samyo, at sa dilan caguinhaguinhauang amoy in.

Acoy maghalimbaua mona saiyo nang ysang balimbauang ycadaramdam mo munti man nitong sinasabi cong saquit. May ysang tauong ma bangis laona, siya y, naglalang nang ysang bâtang ca sindac sindac dingguin. Cun yaon palang may papatayin siyang tauo, napacocoha mona siya nang ysang tauong namamatay na dati, at ypina yybabao niya yaong nabubuhay doon sa na mamatay na tauo, at pinag tataliniyang matibay yaong dalaua, at pinababayaan na hangan di mamatay yaong nabubuhay, nang sanga nang bahô, at nang amuy, at nang dami nang mangâ úod na nag momola doon sa catali niyang bangcay. Ay aba, cun minamasaquit mo caya yaon? Ay saan pa di masaquit? Bago lalo pa doon na ualang cabalimbauo

yaon

yaongbaho sa infierno, bindinga ysa lamag na cataoan, ang ca ramay mo doon, cun di yaong di yylang yotang gato na mababahong cataoan, niong caponamo mababahong laob, macacatali, at macacacauing mo doon bago yaon panamang longgang yaon nang infierno napopono nang dilan maruumi, at mabobo loc, na macamamatay baho taiyo. Subali hindi ca mangyaring mamatay coon, cun di mababahoan ca nang mababahó an magpatating man saan.

AY cun gaioon ang ypinaduruf nang Dios sa ylong nang pagmuy magcano ang ypatutula niya sa tayinga. Hamag siyag dati ypinag calasala nag tano sa caniya nang lalong mahquing calalaran. Magcacalaquit din palanaman ag tayinga nang tauong tampalasan nang paquiquinanig nang dilan pagyyyac na malacas nilang sang infierno nacabigao higao, na malan tahang magyyyac pang dilan mañamang uica, napisang catampalasanan la Panginoong Dios, at manga sumpa sacanila ring

cataoan. Di baquin ñga doon sa calóual-hatiang bayan sa langit, ualan ybang dinguin, cú di ang dilan mabubuting puri, at pagpapasalamat sa Panginoong Dios na maaua sa canila Gai on din n man doon sa bayan nang tanang hirap, ualan ybang dingig cun di ang pagsusumpa at ang pagtatampalasan sa Dios na nagpaparusa sacanila: at sacanila mang cataoan, at sa ama at sa yna man nila. Yngay nang yngay ang mariringgig na ualan patid, at yyyac nang yyyac na ualan hoyang na ualan pinag camamayanan hindi rin magcariringgigan sila, cun nagiasasabay nang canicanilang saquit na natatamdaman sa cataoan at sa caloloua nila. Yaong ysa ay paarba co, ay yaoong yla, y, paaaroy, ay yaoong ysa y, nababayi aco: at ualan di ynagyyyac na panambitan, ypinagpopotoc nang canilang loob yaong canilâg pagdaraving at ycabibigao na di maralita nang canilang olo, at nang canilang tainga, na di na mapaui paui magpatating man saan. Cun may sacat bagang y-

pag-

paghalimbaua doon ano ano mang yñgay, at ano ano mang pagdaraying dito ſalupâ? Di uala. Cun caalamalam ,ay, maſonog ang bayan na ualan matirang bahay: di ang yñgay nang manga tauo na coljang cang man din na di magcaalam, at cun caalamalam caya ,ay, macoha ang bayan nang mañga caauay, ſabihin pa ang pagcacayñgay, bata,t,matanda ,y, nagyyyac yyac na ualan ſayſay na hinahalô man ding cabay. bago culang din ytong lahat, paboliña lamang yto. Diyata mag banta na nang ybang balimbaua. Cun bagamay bal on ſa halimbaua malaqui,t,malalim, na napoponô nang mañga may hirap na tauo, na yba,t, ybang bagay na ſaquit. May mañga matatanda doon, at, may mañga bata, may mañga lalaqui,t, may mañga babayi, at ſilang lahat, ay paraparang nagdararaying nang canicanilang daying na ſaquit, na nagcahahalôhalô na ualan pinagcacaalaman. Di pa caya baga ma ſaquit dingguin yaong gai ong pañgag yyyac, at yaong gai ong pañgag

da-

daying? Bago yaon man, hindi macapa-
para doon ſa pangag yyyac na yaon ſa
infierno: lalo din palang marami, ang
nangagyyyac doon, at lalo ring ma ſaquit
ang canilang yyinagyyyac. Ang loang-
nga niyong bal-on, ang lacas nga niyong
yyac: ang ſa quit nga niyong daying, at
ang ſamang ſamang dinagguia, piſan din
palang maſamang uica, at cagalitang
ma ſaquit ſa Pangginoong Dios, at ſum
pa ſa manga catacoan din nila, at ſiya ring
gaua nilang marongdog na ualan patidpa-
patid magparating man ſaan. Yto nga ang
manga auit nila doon, at yto ang cani-
lang pagdiriyuna, at canilang pagoomigig,
at mag ca ſaſama rin ſilang lahat ay ang
canilang poponoin ay, ang dating mapag-
auit, nang dilan mahalay, at ang mapag-
ſabi nang maſama ſa capoua tauo, ſam-
pon nang mapagpaquiñig nang dilan ſa-
bi, at nicang yquinahahalay nang loob.

AYANG Dila, manauala pa ang ypa-
totongo ſacaniya; maaneng ſacſihin na-
ting maſali yaong tauong mayamañamapa-
paſa-

palaman ſa ſanclo Evangelio. Nagyyyac man pala ſiya, at nagmamacaaua, at magdalita (aniya,t,) aco,y, bigyan nang cacapatac man, tobig. (*Luce.* 16.) Bago dile rin bicig yan munti man: dile quinauaan, at napapagahan nang napapagahan nang bhao at nasusunog nang na susunog, pati calolona paticataoan, na ualan cagin hauahan munti mang munti man.

AY A batauo ca, cun ycao nama,y, mag ca gai-on balang araw. At ano baga, nangcayba baga ang dating pagcabanal nang Dios sa pag ganti niya sa tauong macasalanan? Cun yaon cayang sa infiernong hirap, ang nag cayba, at cungmolang? Di hindi agdati rin, at siya siya din. Diyata ycao na ang magcayba, yayamang yao,y, dile mag cacayba Sama mo yata, cun sa ca mapalita yyang dila asal mongyyan ngai-on na pauang toua nang cataoan, niong pauang hirap doon na ualan di cahirapan. Sama yata, cun ang gungmiguinhaua dito, saca magcasaquit nang ualan hanga sa infierno. Sama yata cun ang

long.

longmoloag, dito ſaca maghirap nang ua-
lan tahan. Samà yata cun ang natotoua,
ſaca malumbay na dî maralita. Samà yata
cun ang ungmaaliualas, ſaca magpighati,
at magdalambati, nang ualan humpay.
Samà yata cun ang nagpapa camahal, ay,
maguin mapacamora. Sama yata, cun ang
nagpapacariquit, at ang nagpapacali-
nis ſaca maguin mapacarumi na di ma-
handuca. Samà yata, cun ang di naſa-
ſactan, at ang di napapagal, ſaca magca-
caſaquit, at mapapagal na ualan hang-
gan. Samà yata, cun ang di naghihirap,
ſaca maghirap na di macaquiquilos. Samà
yata cun ang di na oonat, at ang di na-
bibitay, cun ſaca pagbitaybitayin, at
pagonat onatin, at paghilahilahin, at
paglapaclapaquin nang manga diablo na
di togtotogotan. Samà yata, cun ang nag-
papaolaola, at ang nagpapalagaylay-
gay na ſalang magobil ang cataoan ni-
ya, nang munti mang ſaquit cunſacamaca-
ramtam na, at macahila hila ſa manga dia-
blo, na dî caauaauaan. Samà yata namã,

cun

cun ang nag papacabosogbosog, at ragsasamaynaca, at nag sasaguac sa dilan pagcain, at sa dilan pagynum, at sa dilan pagsisila, at aayao magutum, at aayao mauhao, cun sacâ mauhao, na mapagahan, at marayocdoc nang gutum na oî mauavalâ, cun dî gutum di, t, gutum ang mararamoaman niya, at apuy na lamang ang ypaiynũ, at ypacacain sa caniya. Samà yata cun ang napaguiguinoo dito, at napaguiguin mayaman, cun saca maguin bulisic na casamàsamàan. Samà yata cun ang nagpapalalo at nagpaparangalan, at nagmamalaquin loob na ualan pasasactabi sa Panginoong Dios, at sacapuuaman tauo caya, cun sacâ pacasasamin, at paaayupayupin. Sama yata nang nagpapasonod, at nagpapagalang, cun sacâ paghigtinhigtin siya nang marga diablo, at pasondinsonding dalhin sa infierno, doon papamãhirin nang dilan dalitang di mapupulihan. Samà yata nang mapagsicap nang dilan cayamanan, at mapagtipon, at mapagsaclao nang maraming gaintô, cun sacâ pagcatipunan siya nang

dilan caruchaang di maulatan. Samà yata nangdating namimihasang mahigâ sa malambut, cun saca siya pilting pahigin sa apuy na maningas na di na paalisalisin doon magcagulang man. Samà yata naman, nang nagdaramut sa mangà tauong ducha, na ualan auaaua sa canila, cun sacâ siya tiquis pagdamutan nang Dios, na di na caauaan nang cacapatac mang tubig. Samá yata naman, nang tauong natatamad gumaua nang ano mang magaling, nang laquing pagpapalangan sa catao-an niya, cun saca siya saquitin, at paghampasin, at vpagdalaralahan niyong mababangis na diablo na ualâ dangan pagpapasaquit. Samà yata nang mangà tauong mapagpacalango, cun sacâ sila pagpainuming pilitin, at pagbusan, at pagpaligoan nang tumbagang natutunao, at nang sahing na cuculucolu. Samà yata naman nang mangà tauong butihin, na dî magdamit hamac, cun sacâ paghubuan na ualan matira capunit man lamang, nang siyang ycabihiya niya, sa rati niyang pinagpapacabutihan, at pinagpa-

para:

parangãlanan. Samà yata naman nang tanong na tutuvang maquinyig nang mahahalay na auit, at nang sabing masasamà, cun sacâ siya pagcugcuganan nang mangã diablo, nang dilan cabigao bigao.

¶ LAS PENAS Y TORMENtos del alma.

Y Ang caloloua pâ, ang dî A maghihirap? Siyang ponong nagcatala, siya pâ ang di parusahan? Bagcus nangã ang malaquing saquit ang ypaparusa nang Panginoong Dios sa tauong macasalanan, doon nabobonto, at doon napipisan sa caluluva niya. Maypatalasias co pâ caya sa iyo capatid co ytong sasabihin ngay òn? Di hindi, cun di ang Panginoong Dios din ang vmaral sa iyo sa loob mo, siyang magpatalasias sa iyo nitong aral, na can magaral matacot magcasala sa caniya. Yaong pagcatampotampo muna nang Panginoong

ong Dios doon sa mangā caauay niyan
yaon, nari na mangyaring pag lambotan
loob magparating man saan. Yaong pag
ca dina nila mangyaring magaha na bi[illegible]y
lilingūnin pâ nang Panginoong Dios. Ya
ong pagcaylang nila sa Dios, na dina māg
yaring maglapit lapit magparating man sa
an. Yaong pagcapanao nila na di mata
pos doon sa bayan nang dilan saquit, at
yaong pagca dina mangyaring tangapin sa
bayan nang Dios na pauang caluvalhati
an. Yaong pagcauala nan capangyaribang
maca ntan nila ang caluvalhatiā nang Dios,
at yaong pagca dina ypaquiquita nang
Dios sa canila ang caniyang muchang na
caluluvalhati sa mangā sanctos. Ano pâ?
Di yaong pagca poot poot nang Dios sa
canila, na dina lulubay, at dili na magca
caycayba magparating mā saan. Siya ngā
ning ponong nacasasamà nang canilang pa
lad, at ponong nacapaghihirap sa canila,
na ualan macahalimbaua sa lahat na casam
an nila, ang lahat mang saquit nila sa in
fierno, naguiguin magaan, cun dito ypag
halima

halimbaua ſa pagtampong yto nang Dios ſa canila; na di pagſaſaolan loob caycaylan man. Ay ſan pâ di gay òn din, capatid co magalaala ca nga ſa loob mo, cun di yturin ang catamàlamàang totoo ſa lahat Caya ca nga guinaua nang Panginoong Dios, at cayaca binigyan nang caluluva,t, nang cataoan, at cayà ca din namâ tinubus, nâg pagcamatay niya ſa Cruz, na cau mangyaring maquinabang nang caniyang caluvalhatian doon ſa caniyang bayang totoo ſa langit. Yaon din nga naman ang quinaocuian nang lahat nagaua nang Dios, langit man lupâ man, at ang lahat na, at caya pâ naman nagcataoan tauo ſiya,t, nagpacamatay pâ ſa Cruz, nang macaparoon ſa langit ang balang nang tauong ſumunod nang caniyâg otos, at doon magcatipun ſa bayang yaon, ang manga catoto niya , at doon na nila maquita yaong caloua lo calhatíng mucha niya, at doon na nila macamtan ang tanang yaman niya, at doon na ſila maligaya nâg walang hangan ligaya, at doon na ſila mag-

darò nang ualan hangan paglalarò, na uala lamang tacot magcayba yaongcanilang palad na mahal, magparating man saan.

Ay aba, cunsaca mo maquita ang calolona mo, t ang catapan mo na capuva napacasamà nang napacasamà na uala nang capangyarihang mapacagaling, at dili na mangyaring macamtan yaong calavalhatiang yaon, at ycao, ay, quinagalitan na nang Dios na may gana saiyo, at quinapupuutan ca na niyó ding Dios na tungmubus sa iyo, nág caniya ring pagcamatay: at ycao, ay, pinapag casaquitá na niyóg Dios na nagpacalavalhati sa mangá capuva mo tauong sungmonod nang caniyang otos, at uala nan pangyayaring magcayba iyang palad mong masamà: Saan pâ dî ang pagcaralaralamhati mo, saá pâ dî ang pagcasiqnip siquip nang loob mo? Huvag co nang dagdagan ytong uica, hamang uala rin uicang sucat ytaca niyóg pagcacasaquit nang loob mo, cun ycao ay, magayonna.

Ay cun doon pâmaman, ypaquipagyip mo ang dahilang yquinagay èn mo, yaon

bagang

bagang ypinagcasala mo sa Dios, yaong tuua, at yaong, guinto, at yaong yaman, at yaong cayang gauang mahalay, yaong pagcalangō at yaong pagsonod mo nang loob mong sarili sa paggaua nang dilan naiybig mong ualan quinapapacanan: saan pâ dî ang pagcalubha lubha niyong pagcahapis hapis nang loob mo: Saan pâ dî ang iyo ding cataoan ang auayan mo? Saan pâ dî ang iyo ding loob ang ivong fifihin? (ang uica) fi, fapagcahunghang co bapâ, cun aco caya, v, napapaanong yari, cun magcaro caya baga ang balaga niyong quinamtan co, na pinalalo co doon sa nauala sa aquing caluvalhatian sa langit. Sa pagcaunti unti ngani aya niyong tuuang napaquinabang co, bago ang pagcamahalmahal, at ang pagca laquilaqui, at āg pagcataasfaas, at ang pagca dî mahalagahan niyōg nauala sa aquing tuua,t,caluvalhatiāg ualan catapusan. Anino lamang na munti, ang nayacap co na ualan bahalang na pulangges, at nacauala, bago siya cong ypinagca casaquit na ualan hanga dito sa hirap

na yari. Sa pagcabulag bulag co bapâ, sa-
mà bapâ nang tuuang yaō, halay bapâ nāg
paglalarong yaon, pagca samà samà bapâ
nāg arao na yaong ypinagcasala co sa Dios,
hamang siyang yquinabulag nang loob co
nang gai òn na saca co pinalit yaong gai-
òng ualan cabuluhan cacaracot na lolac:
bago ang ypinalit co ay ang caluvalhatian
din nang Dios, at nang mangā sanctos ni-
ya. Casaholan bapâ nang gai òng pagpapa-
litan. Aco pala,y, na rayaang malaquit ni-
yong loob co ring hunghang; bago hindi
na mangyaring magbauian, at nagcatabas-
na. Abá co abâ co, samà bapâ nang palad
co. Mapacasamà naua yaon ybang tauong
nagdaya sa aquin, mapacasamà naua ang di
sumauay sa aquin, nang pagcacasala co sa
Dios. Mapacasamà naua naman ang ama
cong nagpalayao sa aquin: at mapacasa-
mà nana, ang yna cong sinosohan co, at āg
lahat na catolong co nang pagcacasala co,
mangā pacasamà naua silang lahat, hamāg
acoy ypinacapangāpangānyaya nila nang
gai òng, samà bapâ nang quinain co samà
bapâ

bapâ naũg ynimum co. Samà bapâ nang buhay co Samà nang atao na yaong yquinapapag buntis ſa aquin nang yna co. Samà daman nang atao na yquinapangãnac niya ſa aquin, at yaong lahat na yquinapaguin tauo co, maſamà ring lahat, ſampon niyong lahat na dî co yquinamatay nang ſatitiyan pâ aco nang yna co. Mahangãy hanag acong naguin tauo: cun anoong dî co yquinaramay ſa ynonang co, mapalad palang lubha ang dî naguin tauo, at cun naguin tauo man mapalad din cun ſila, y, nacuha ſa tiyan nang yna nila na dîna ſila nagayto. Mapalad din ang tiyang dî nagbuntis, at ang ſoſong dî ſinoſohan, nãg dî nangã gayto. ang mangã anac nila (ai òn nang gai òn ang pagſuſumpâ nila na dî na nagcacatogot. Gai òn nang gai òn ang pagſiſi nila ſa canicanila ring loob, at ãg ſila y nagpalad niõg gay òng palad na ualã caſamà, at ualan caſaquit. Dî baquin ang tauo con ſumamà ang palad niya dito ſa lupâ dung maraying, at nagaanit nang gai òng caauaaua. Yayauading di natulad ſa ta-

ong nagcacapalad ay na patay na nang ypangãnac, nang dina cahiraphirap.

DOON Nãni maquiquilalang toteo, at doon matatanto nang mangã balin na tauo, ang samà nang casalanan, at doon magsisipagiiyac silãg masasamang palad, at ang bicain nang ysat nang ysa. Si, samà bapâ nang casalanan, at nang dilan tuna, at nang dilan paglalarò, at nang dilan catamasahan, at nang tanang cayamanan co doon sa ybabao nang lupâ, hamang siya ring dahilang ypinaghirap, at ypinagcasaquit cong ualan capara, at siya ring ypinaguiguin sugat nang cataoan mat nãg calolouaman, at siya ring ypinagcacasalot, at ypinagcacagotom, at ypinagcacauhao, at ypinagdaralambati co dito, nang ualan hangan gutum, at nang ualanhangang uhao, at nang ualan hangang dalambati, at siya pâ namang ypinaguiguin casama co nang mangã diablo, at ypinaguiguin casangbahay nang mangã ahas, at ypinaguiguin casiping nang mangã olopong, at ypinaguiguin caanay nang Dios na dina aco

lili.

lilingonin mag parating man saan. (*Mar.* 9. 47.)

GAI-ON Nang gai on na di mapapaui sumandali man yaong gai ong pagsisiſi niong mangā baliu sa canila ding loob, at cataoan, na cun cahimat ybig nilang pauiin yaong alaala doon sa dilan nacaral talambati sa canila, hindi rin mapaui, at matay mang limutin, hindi din malilimot nila, at lilitao ding lilitao, at sosumpong ding sosumpong, at maalaala ding maalaala, at mahaharap nang mahaharap nang loob nila, yaong dilan yquinababago, at yquinasasariua, at yquinalulubha nāg hapis, at nang dalambati nila, ang dingā ybig nang Pangīnoong Dios, ang maala sacanila su mandali man lamang, yaong hirap nilang yaon, at nang uala silan caguinhaguinhauahan maruti man, bago hindi na sila macapag aba nang ycahahanga niong canilang saquit, nang cataoan mat nang calolona man, at ang uala din nāgang cahāgahan. Si, sabihin pâ yto?

Ay tauo cang Chriſtianong bago, yto

nang pacatandaan mo at toloy mo namang talastasin ang cahologan niyong uicang ñ. nasabi,sabi niñong maralas na ang uica niñe, ay, magpapating man saan, sa macatouid niyon, ualanang ualanang hanga, at ualang uang ualan catapusan, at ylan mang lacsang taon, at ylan mang yutang libong taon, at ylan mang gatus na lacsang taon, ang matapus, nang laon ay gay on nang gay on, parao sungmasandali lamãg yaong lahat, at paraparãg munti sa calabatin g arao, ang natapus at muli ma,t,muli uang mi lang nang gay ong caraming taon, para rin nam ãsuogmasandali lamang at macaylan man, at macaycaylan mang milang nang ganggay òng lauon, para rin ualan naratapus na arao: at ualarin nababanas de sa pa calayon; anhin ang ualan hãga at ang sadhiya nãgang d ybip nang Pagñginoong Dios ang matapus yaong hirap niyong mãga caauay niya: at casing lauon nang casing lauon din nang caniyang buhay. at calualhatian ang pagcasunog niyong mañga tampalasan. Ay tuo cang na-

nasa

naſa nito, dî ca pâ caya ſucat mangînig nang tacot? Dî pâ caya naniindac ang loob mo ſa pagbaſa niro? Acomuna y, maghalimbaua nang hamac nahalimbaua. Yaong ylang tauo nganing mabangis cun fiya, y, may papatayin, napagagaua muna fiya nang ylang gacabaong na tumbaga, at doon niya ypinaſifilid yaong tauong yaong parurufahan, at capagcoua, y, paapuyan na ſa ylalim nang dili naman maraming apuy, nang maluat baga ang pagcaſaquit niyong tauo, at huuag mabiglang mamatay, cundi mapaſo munang mapaſong malaon, at mag iiyac nang mag iiyac, at babalibalictad doon ſa loob niyong cabaong, at maluto nang maluto ang catauan niya, at cun yaong malutuna pagcamatay na niya yaon. Oolin cataning tanongin tauo cangnaaſa nito, dî capa caya quiniquilabutan nang lindac ſa gay ong hirap niyong tauo? Bago yaon pala, y, may hangang marali di aug malauon na ay ag ylang arao. Ay aba di paran hangîn lamang na ſumandaling dungmaan, at paran

hamo

hamàc na lamang na panaguinpan, cun a-ting doon ypaghalimbaua sa ualan catapu-sang pagcasunog, at pagcacasaquit sa in-fierno.~

Totoo nang totoo mangã capatid co cun di, cun cahimat natatanto natin, na yysa ysa lamang na tauo angmapapasa in-fierno, na valan ycalaua cun di sucat dim tayong lahat magsicatacot na masaquit, at magsipanhinagap na, ang uica nang ysat nang ysa,) òpan aco yaon, aco caya ya-on, diua aco na: aco ngã yata: at mata-cot na, at mabalisa nas bago natatanto-tanto rin pala natin na ang lalong mara-ming tauo ang mapaparoon sa masamang yaon. Ay baquin nag uaual ca rin bahala? Ay baquin ca sa gagayòn? Cun di guina-gayuma cayata, at ysinasasalab nang dia-blo, nang di mo mabutinan ang ypina-gagaua niya sa iyo, at nang di mo ma-ramdaman ytong aral nang Dios sa iyo, at ang siyang ycapagcacabait mo.~

PANALANGĨIN nang tauong Christiano nang paghinĝi sa Panginoong Dios nang aua nang di siya patoloyan nang Panginoong Dios nāg galit niya nang pagpapasaquit sa caniya sa infierno.

*

ANONG Di co ypanginĝila- but nāg tacot Panginoōg cōg Dios cū ynaalaala co ang pagcabanal mo sa pagganti sa mapāga tauo nang canicanilang gaua, cun sampon ypaquialaala co naman doon ang tanan cong casalanan capagca tauo co. Di bucud nāga sa aquin sasala, na di mo ypahayag ang catuuiran, at ang cabanalan mo sa pagpaparusa, at sa paganay sa tauong ualang galang sa iyo? Di ano pang darahilanin co sa dico pagsonod nang otos mo Panginoon co? Di tala tin. Di ytatua co pâ ang maraming catampalasanan co sa iyo? Tantong tanto, acoy dapat

mo

mo ring yholog sa infierno cun ang casala-
nan co, ang alaalamin mo Dr baquin
ngani ang iysaman lamang na calal nang
daquila, ay sucat ding ycapacasamà nang
tauo sa infierno Ay aba ang casalanan co
pâ bagang di casang ano, ang dico pa su-
cat ycapacasamà doon: Sa aba co, oy,
Panginoong Dios. Sa pagcaramdam ami ba-
pâ nag napagtipun cong saquit sa infierno:
yayamang balang ysat ysang casalanan, y
calulubha rin nang hirap doon, at may
tongcol ding saquit. Ay aba, calolosa
cong sala rin, a catapan cong hungnang
na malupit, bilangin na niño ang nalala-
an sa inñong manga saquit. Cun di ang
daming dami na di rin maolatan nang da-
mi: ha nang magcacasing bilang din, nang
mannga sala co sa Dios. Di baquin ang ta
uo, cun capagcaraca, ay, magcalacal nang
magcalacal siya, arao arao, ay, may tubu
nang may tubu, munti munti man, saan
pa di cun malauot maguin ylang taon, di
ang pagdaming dami nang natipon, at na-
tubo niya. Subali, samà bapâ nang pagca-
cala-

calacal con yari, na capagcaraca nang na-
casalan tauo aco, nagtutubu na acong nag-
tutubu nang casalanan, na ualan patid pa-
tid, at uala yfamang arao, na yquinatata-
han nang pagcacalaia co sa Dios, at arao
arao may doon nang may doon, at may
dagdag nang may dagcag na di mamagca-
no ang maghapon man lamang, bago la-
non na ytong aral cong yari: at gai on nang
gai on ang pagcahunghang co sa Panginoo-
ong cong Dios na may gaua saaquin, at
ang pagcacasala, at ang paglilic, at ang
panaoampalasan co sa caniya. Si, pagca di
bapa mabilang nang napagtipun cong ca-
salanan, bago cabilang din pala nang casa-
lanan, at catapat ding totoo, at casingda-
mi na ualan anoano ang yparatusa nang
Dios sa tauong may casalaran doon. Ay
congay on di ang lahat na saquit, at hirap
sa infierno dito rin pala saaquin magcaca-
pisan, hamang na vbus co rin naman na-
saclao ang lahat na bagay bagay na casa-
lanan, at capalamarahanan, at calilohan?

Ay aba calolona co, anong di ta'y-

pagpatinucal, at anong di ta ypagpabaya, nang maquinabâg sa Dios, cun dangan sucat ta namang ypaquiysip, at ypaqui alaala ang caramihan, at ang pagcanalan hanga nang aua nang Panginoong Dios sa tauong salaring nagbabalic loob sa caniya. Oo ngani Panginoong Dios na maalam na maalam, na mauuaing mauain: lalò ring lalò ring marami ang aua mo sa casaman co, na di rin maysip ang calaloan, at ang caramihan nang aua mo sa casalanan co. Diyata cauuan mo na aco, Dios mio, at tabonan mo na nang aua mo ang casalanan co, at huuag mo nang tinguan, at huuag mo nang alaalahin, at pacaualin ualin mo na, nang di co na yâon ycapacasamà sa infierno Ay Panginoong may gaua sa aquin caya mo baga aco guinaua, na mon sonoguing ualan bahala, ang caloloua co,t,ang catacan co? Di bagcus caya mo aco guinaua, na catan paquinabangan nang aua mo dito sa lupâ, at na catan macan tan doon sa langit? Ay bacuin acoy tatampuhan mo, at yholog sa infierno?

no? Diyata ang sayang nang gaua mo, con sacà matira doon, at masonog doon sa apuy na yaon.~

Subali, aco rin ngà pala ang nacasira sa aquin ding caloloua at sa aqain ding cataoan, nang pagcacasala co ta iyo Panginoon co, at malaquit din ang pagcasirasira na sucat mo rin acong ypataponta-pon, at dili co na mapagyamanyaman na magysa muntiman. Datapuua ycao Panginoong cong Dios na macapangyayari sa lahat, ang sucat macapagyaman dito sa tanong macasalanang natira. Magdalita ca, maanong pagyamanin mo na aco, ycao ngà ang may gaua sa aquin. Ay iuo pà ang papagyamanin co sa aquin Oi ycao din. Magdalita ca rin nang marami Panginoong co, at huag mong ytoloy na ytapon sa puy ang gaua mo, sayangin mo rin, at cahinayangan, at damutin mo na: at yayamang yniyba co na ngay on ang loob co, nang pagcacasala co ta iyo; ybalin mo na naman ang loob mo nang pagbabala mo sa aquin, na acoy yhohologmo sa in-

fierno. Yeto na ang bahalang maaua saquin Dios mio, ang loob mo nang maalam ang pabobahalaan co datapoua di mo man aco liñgunin, acoy magpipilit ding hunintay nang aua mo, na di din aco totogot hangan di mo aco caauaan, acoy aayao ñga palang paroon sa infierno, di acoy vmano baga doon, hamang ualaca doon, caya ñga uala ca doon, uala ring magaling doon, at bagcus mañga doon ang lahat na mafafamà. Acoy aayao ding mamayan doon fa bayang vaong mahirap. Acoy aayao fomoot fa lonḡ ng yaong macilim. Acoy aayao ding maholog fa balong malalim. Acoy aayao ding ylogba fa apuy na yaong ualang caynit. Acoy aayao ding labulin fa lagañgan yaong nababaga. Acoy mayao nang mayao bilangoin doon fa bilangbang yaōg, ualan macalagang tauo. Aayao naman acong mafonog doon, fa pinagfofonogan fa mañga caauay nang Dios. Acoy aayao paroon fa bayang nagcacagotō, na ualan hangan gotom. Acoy aayao focolin doon fa valan

fiipus

ſiſiputan. Acoy aayao pagcacagñin niong mangā buayang ganid Acoy aayao pagliling quiſin, niong manlilingquis na ſaua. Acoy aayao paglamunin, niong mapaglamung buaya. Acoy aayao ylaga doon ſa langīs na yaong cocolècolò, at ſa ſahing na yaong nagtabol tabol, at ſa tumbagang yaō na nagbucal bucal. Acoy aayao mapacaſama doon ſa tinatāpohan nāg Pangīnoon cong Dios magparating man ſaan. Acoy aayao maramay doon ſa quinacauay mo Panginoong Dios na di mo na patatauarin magpararing man ſaan. Acoy aayao domoon ſa mayugay na yaon na nagagiyaciyac. Acoy aayao macuipagſiſi ſa mangā hunghang na yaong nangagſiſi ma nalan mararating. Di ſinong macararalita niong di ſaſang magcanong hirap, at ſaquit. Pinanto co na Panginoon cong Dios ang lacas co, at natanto co na, na di rin aco macararalita ſumandali man nang ſa ycalihoman niong hirap doon; baquin cun acoy ſigdin man lamang nang namoc, at cun mapaſō caya, nang munti mang apuy,

at

at cun mapilautică caya năg tubig na maynit, at cun mulaluhsub mau lamang caya, nang muuti mang sungot nang palay: hindi co din mabatà, at balisadin tuving dî macoha, at tuving di mauala yaon. Ay ang mabata co pâ caya, yaong ualan caraming cahirapan, at ualan hangan saquit? Ano pâ? Aco,y, anyao ding maghirap doon sa mafamàng yoan, cun di dito na aco sa lupâ papagdalitain mo Panginoon cong Dios nang balang maybig mo. At yayamang nangcasala aco saiyo, acoy, papagdusahin mo na dito sa lupâ: dito mo aco papagcasaquitin, at dito mo aco sonoguin, at dito mo aco pagtadtad tadtarin, ycao na ang bahala sa aquin, balang ybig mong yparaya, at yparalita, dito sa sala ding yto: huvag mo rin acong parauarin dito sa lupâ, nang pagpaparusa sa aquin: datapuuat yaong quinatatacotă cong saquit sa infierno ang ypalayo mo sa aquin nang huvag co nang maquita * yaon magparating man *

(* saan. *)

¶ LA QVARTA POSTRImeria, que es la gloria.

*V*V*

ANG Ycapat na cabulihulihang hinihintay nating mangã Christiano, ay ang caluvalhatian sa langĩt. Siya co nang ysusulat dito ngay on. Subali cun cahimat maguin calatas iyang malapad na malapad na langĩt, at cun maguin tinta man ang tanang tubig sa mangã dagat, at cun maguin manunulat man ang sanglangĩtang mangã Angeles: hindi rin maubus malaysay ytong ycapat na ytõg carapusan Di baquin ang nica ni San Pablo, ualan tayingãng ypaquiquiñig (aniya) at ualan dilang ypangũngusap, at ualan matang ytitingĩn, at uala rin naman loob na ycapagysip tiong

dilan

dilan ynilaan nang Panginoong Dios na caniyang ygagauti ia manga tauong na caiybig ia caniya, at mataloonod nang caniyang otos. Ay aba: paano pa caya ang pagiulat at ang pagtatalla nang tauo nang di niya na yfip ia loob: Di baquin yaong mahal na daquilang Sancto na ti S. Augustin nang yfang arao, at niya,y, ia fisilid niya, caniyang yaalaala ang calual hat an ia langit at nagyyfip liyang nagpipiit ia loob niya, cun magcano caya yaong cagalingan nang manga Sanctos, at cun paano ang lagay nila doon, at gaynofisa nang ynoolila din yaong tanang asal niong manga catoto nāg Dios, at toloy nagaaha pa siyang sumulat niong dilan nayyfip niyang afil nang manga Sanctos ia langit. Ay ano, naghahanap na siya nang panulat at siya,y, sumulat nang ypararala doon ia yfang catoto niyang ia yybang bayan, na capuua niya marunung na marunung, ang ngala,y, ti San Cetonimo, at caniyang pagoibi inan na na ang banga nang naaalaman niya, nang tuua, at

at nang ligaya nang mañga Sanctos ſa la-
ñgit, magdalitat yſulat din, at yparala ſa
caniya: bago hindi na pala nabubuhay
yaong ſi San Geronimo, at ſiya,y, nama-
tay na niyon diag arao na yaon. Yaō din
palang pagsalaala ni San Auguſtin ſumu-
lat niyon, ſiya oing pageamatay ni S. Ge-
ronimo. Ay ano capagſulat ni San Augu-
ſtin nang yſa dalaua caya cataga, niong y-
pararala niya cay San Geronimo, caalam-
alam, ay, nalilimnagan vaong caniyang fi-
lid nang yſaug daquilang daquilang liua-
nag, na ualan capirang liuanag, ſampō
naman nagſiquip yaon ding filid niya, nāg
mabañgong mabañgong humahalimunmú.
Vala din ſiyang naquitang gai-on caliva-
nag, at uala din naman naamuy ſi-
yang gay-on cabañgo capagcatauo niya,
at capuna rin ualan cabagay dito ſa lahat
nang naquiquita nang tauo dito ſa lupa.
Siya ñgaaing ypinagcacamamanghang ma-
ſa quit ni San Auguſtin, at ganauntual-an
loob ni ſiya: bago may mariñgig pa ſi-
yang uicang nagmumula ſa liuanag nayaō:

ày Augustin Augustin (ang tica) anong hinahanap mo? Ano rin ang iyong binabanta? Maysisilid mo pâ baga sa munting capsa ang tanang tubig sa ragat? Ang lahat na cayang lupâ, maquimquim mo cayo nang camay mo? Mapatahan mo caya baga ang langit nang dî milingmiling para nang dati? Ay ano, ang dî naquita nág mata nang alinalin mang tauo, bocod na baga ang matamo ang macaquiquita? At angdî naringgig nág taynga nang sino sino mang tauo: bocod na baga ang tayinga mo, ang macadiringgig niyon? Bocod din naman ang loob mo, ang macapagiysip nang dî maysip nang alin alin man sa lahat na tauo? Mahangahan mo baga, ang ualan banga? Masusuat mo pâ baga, ang ualan catapusan? Totoong cun dî maraling masilid, ang tanang dagat sa munting capsa, at cun dî maraling maquimquim nang munting camay ang sanglibutang bayan, at cun dî naman maraling mahauacan ang langit, na dî macaquibo: sa maysip nang loob mo ang munti mang tuâ

uâ niyong mañga tuuâ, at niyõg mañga li-
gaya, at niyong manga caguinhauahan nãg
mañga Sanctos; tuving di mo maticman
yaon. Huvag mo ring hanapin dito, ang
dî mo mahanap, cun dî doon sa caoouian
mõg bayan: daponat maglicap cãg gumaua
nang magaling na gaua, na ycapaparoon
mo sa langit; nang doon mo maquita, at
macamtan, ytong pinag nanasaan mong
ysipin, at ysulat.

Hanga na yto niong vicang nariñgig
niyong daquilang Sancto si San Augustin;
cun sinõg nañgutap niyon: Dî naan pá cî
yaon ding catoto niyang pahahatoan n.o.
na niya nang sulat, si San Heronimo: Na
caya sinogo siya nang Pañginoong Dios
nang matanto ni San Augustin maronong
man siyang dî sapalâ, at nang alin alin
mang tauo, magcano magcano man ang
bait niya: ang pagca cî macamtan nang ta-
uo dito sa lupâ ang calachan, at ang ca-
ramihan, at ang camahalan, nang caluval-
hatian nang mañga Sanctos sa langit. Da-
tapuua hindi rin naman maganda, ang dî

natin sabihin yaon munti man. Di ano pang ycaguiguinhaua nang loob nang tauõg nagcacalaquit nãg pagtangcõ nãg otos nãg Panginoõg Dios, at nãg paglabã nãg dilan todo nang diablos, cun uala siyang naaalamang ganti sa caniya balang arao nang Panginoong Dios na caniyang pinalalalo sa labat Diyata, akalana capatid cong Christiano, tinguan mona, ang patitinguan co sa iyo. Pacalimutin naua nang Panginoong Dios ang iyong mata: ang loobmo naua baga, ang pacalimutanagin niya na mon maalam alaman muntiman, ang uinicaio nãgayon: tinãgalin mo nãga mona nang mata mo, iyang langit, na dating naquiquita nang tuo, cun di ang buti, cun di ang pagcalapad lapad, at ang pagcalaqui laquing nalã gayon, cun di ang Pagcasalimuals Ay alin pa cayang gaua nang Panginoong Dios sa labat na naquiquita natin, ang macapaia doon? Di uala, bago may doon pang ybang manga sangit, cun ylan pang nagcalusu sun susun, na lubha pang malalaqui, at lubha pang ma-

lala-

lalapad, at lubhá pang maaliualas, na lubha pang culang ayan, naquiquita natin, cũ doon ypagcaloobang, nang buti man, at nang lapad man, at nang dilá man pagcaañong magagaling bagay doon man ia mabubuting yaon, may doon pang yſang lalong lalo, at calalo laloan, at cauacas nacalan nang galing, at nang buti, at nang luang, at nang lapad, at nang pagcaliuanag, at nang pagcaaliualas, na bocod yaon lamang, ang di bibilingbiling, cũ di ang pagcatibay, at ang pagcatatag tatag, na cun ano ang pagca yari niyo, at pagcamuchanion, hindi rin mayliip, at hindi rin matuan. Ano pâ? Di babay, at bayang cayâ, na tiguis pinacabutibuti nang Dios na macapangyayari la labat, nang liyang papamanayan, at papamayanan caya niya ſa mangga catoto niyang quinaybigang mala quit nang caniyang loob. Di baquin ngani, ytong ſangcalibutang bayan, ang laqui, at ang buti, at ang daming bagay bagay, na catutuvang panoorin, at cayo-igang tauin, at calidigayahang pagmaloan.

Ma.

Mabuti ding, lubha ytong ypinaba hay sa tauo nang Panginoong Dios: bago ang tauo nangan dirito sa lupa, bangcay nanga, cun di napopono nang hirap, at cun di nagcasasala nag nagcasasala sa Dios na may gaua sa canlya, na capuva man ualan caraming calam-an ang caluluua,t, ang cataoan niya. Ay aba, cun gayon ag ypinagcaloob nang Panginoong Dios sa tauong sung-nunay nang canlyang loobs gagaanpacaya ang ypagcacaloob niya sa manga tauong sanctos, na tantong mangá catoto niya? At cun gayto ang buti, at ag galing, nang bayang pinamamayanan dito nang tauo, bago lupá lamang na pagbabacahin niya sang mangá caauay niyang demonios. Gangaanin pá caya, ang papamamayanan nang Panginoong Dios, samatatapang na nacapanalo samanga caavay, at vala nang cacaavayin,at guinhava nang guinhava ang hahatapin nila magparating man saan? Cayangá lalóg mahal ang atal nang tauong satalangit sa tauong dirito sa lupá, lalé din namang mahal, ang bayan

niya

niya doon ſa bayan niya dito. Di ſaan pâ di gay- on? Bayan pala yaon nang lahat na tuua, at caluvalhatian. Ay yaring bayan dito, bayan nang tanang ſaquit, at hirap, huvag pang lumalo yaon dito? (*Apoc.* 21.) Mayſip pa ang cabutihā, at ang caliuanagan, at ang calinangān, at ang caluagan, at ang calachan, at ang caluangān, at ang camahalan, at ang cagalingān, at ang calaloan niyong bahay nāg Dios na totoo, at niyōg mangā caharap niyang lomolovalhati, dito ſa bahay bahayang ytōg luad, at luſac na quinaliligauan nang mangā tauong cahalo nang mangā hayop? Di hindi rin mayſip, ay ang datnin pa, āg mayſulat.

AY Ang nangā mamayan doon ſa bayang yaon, lubhang maraming marami lalô ſa mangyaring bilangin; cahimat ang mangā Angeles manlamang, hindi rin mabilang nang dami, bago ſilang lahat, ay hindi nagcacaſing bagay, at bagay bagay din nāg ſila. Siam pala nāganing capolotong ſilang lahat, na pauang mabubuting

di

di sapalâ, na ualan macapara doon, an
ano man nitong dilan na uiquita natin, a
cahimat pagtipunin ang lahat na buti ni
tong sanglibutang bayan, hindi din suca
macapara sa cabutihan nang ysa mang An
geles, cahimat siya,y, huli sa lahat nang
pagcabuti. Bago balang ysat ysa capolo-
tong hindi din mabilang nang dami, ay ãg
mabilang pa caya,y, ang lahat, cun pag-
pisanin. (*Dan.* 7. 10.) Dî iylang yutang
libo yaon, paua ding mangã Sanctos na
naios na ualan ano ano, at paua ring ma-
nga casangbahay capagcaraca na nãg Dios,
at tubu din doon sa langit, at doon gaua,
at cun baga sa alipin, doon sila guinto-
bong, ypinamamahay nang Panginoong
Dios na may gaua sa canila.

BVCud pa naman dito ang mangã ca-
lulouá nãg nangã banal na tauõg nagbu-
hat dito sa lupâ: marami rin namãg lubha
sila. (*Apoc.* 7. 9.) Ay saã pa di marami, ya
yamang saona pang saona, sa mula mula
hãgan dirito pa sa lupâ si Adan, at si Eva,
na nagpangay-on pa, may dito nang may

rito

ſito ſa lupâ mangâ tauong banal, na mangâ catoto nang Panginoong Dios na di rin na nanatîli ytong Sancta Iglesia nâg mangâ banal na Christiano, at may doon nâg may doon ra lahat na bayan, at may dazating nang may dazating hangan magpaſahuling araw ay, yaong lahat, ay doon ding doon mag acapiſan ſa bayang yaon nang Dios ſa langît. Aba di ang caramihan, bago hindi lamang nang nagcahalo ſila, t, may ſay ſay din, at mahuray na totoo, at may lalô, at may lalô, at nagcaſoſonodſonod nang camahalan, at nang cabutihan, at nang caſanctohan. At bagay bagay naman ſila nang canilang lagay doon ſa langît. at ang bagay bagay nâ naman ang canilang aſal, nang dirito pâ ſa lupâ. Ang yna muna nang Dios na ſi ſancta Maria na ſiya, y, nabubucod doon, at lalong mataas ſa lahat, na ualan capacapantay, at ang ſiya, y, pinalalô, at pinagpala nang Dios na may bayan doon, ſa lahat na cababayan niya, at pinapaguin hari pâ ſa canilang lahat. ~

Ee MAY-

MAY Doon namang mangā Apostoles yaon bagang mangā casamasama nang Pangīnoong Iesu Christo, dito sa Iupâ, na caonaonahang nangāral sa tauo, na ng caniyang aral, sampon niyōg ybang mangā catolong nila sa pangangāral, at sa pagaalilà sa mangā bagong biñagan, sa onas ay ang mangā Diçipulos nang Pangīnoong Iesu-Christo. Nangā doon naman, ang mangā Prophetas, yaon bagang mangā manhuhulà, na ynaaralan, at pinahahayagan nang Pangīnoong Dios, nang maraming darating na di naalaman nāg capuva tauo: sampon naman nangā doon ang mangā Patriarchas samacatovid yaong matatādāg Sanctos, nang di pa nagcacatao-an tauo ang Pangīnoong Iesu Christo. Casama naman doon yaong ysang bagay na Sanctos, ang ngāla, y, mangā Martires yaon bagang matatapang na banal, na dî natatacot patayin nang mangā di biñagan, at ang di fila sungmonod sa pagsamba sa anito, at sa paggaua caya, nang anomāg casalanā. Nangāsasama naman doon ang mangā Confesso-

res, ſa macatuvid ang mañga Padreng nañgañgaral, at nagaalila ta mañga tauong Chriſtiano, ſampō niyong mañga banal na nañgag papacaſaquit ſa catao-an nila, nang canilang pagpepenitençia ſa ylang. Ay ang ſumala pa doon yaong mabutiñg capolotong na mañga Virgines, mañga tauo bagang dî nagcaſala ſa Dios, nang mahalay na gana, at ſa pagaaſaua man, hindi naano ang pagca boo nang catauan nila, at dili narumiban nang mahalay na aſal? Cababayan naman doon, ang mañga pinañgañgalanang Continentes, yaon bagang bagay na tauo, na cum nagcaſala man ſila ſa Pañginoong Dios, ſaca ſila nagbibing tootoo ſa caſalanan, at nagpenitençiang maſaquit, at naguio mañga banal din: pati nang mañga may aſaua, na may loob na magaling ſa Pañginoong Dios, ſampon nang mañga ſangol na biñagan. Nañga doon din ang mañga caloloua nilang lahat, at ſila, y, nañgagcacababayan doon ſa bayang yaon năg Dios na totoo.~

ABA, Dî ang daming dami, (Apoc. Ee2 Ioa.

Ioc. 17. 21) bago ang pagca caybigan nila, at ang pagcatatung loob na iysay'a rin ang loob nilang lahat, at lubha nilang nagcacatuua, at nagcacaluguran, na lalo sa magcacapatid, at anga man dî sila nagcapapagpara nang cabanalan, at nang caluvalhatian, cun di may lalo, t, may lalo, at nagcaoonaona sila yaong y'a baga ona doon sa ysa at yaon namang ysa ona din sa yabang maramia hindi rin sila nagpapanagbilian cun di nagcacatuvaan din silang lahat, at nagsasalamuha, nang dilan galing nang ysa, t nang ysa Yaon nganing ysa, natutuua man sa caniyang galing, na magysang bigay sa caniya nang Panginoong Dios, natutuua din naman sa dilan galing niyong capuua niya Sanctos. At cun may lalo nang magaling sa caniya, lalo din namang vquinatutuua niya, cahimat di caniya vaon, at lalo ding ypinasasalamat, at ypinapuri sa Panginoong Dios, na nagbigay niyan, at para din quinacaniya vaon nang malaquing tuna doon, nang malaquing pagsaybig niya, doon sa capuua niya

ya

ya Sanctos na lungmalalê sa caniya.~

Sa buti bapa, nang pagcalamnhang yaon niyong manga banal na cabahayan nang Dios, hamang ang caluvalhatian nág yfa, sa guiguin caluvalhatian nang lahat, nang mafaquit na pagcacaybigan, at pagcacayfa nang canilang loob; at nagpapaquinabágan din nang dilan canicanilág tuna, at cagalingán.~

AY Saan pâ naman di gayon, hamág balang yfa, yfa sa caniya, naguiguin yfa nang Panginoong Dios nang malaquing pagcaybig sa caniya. Diyata fiya na ang pinagcacaybigan at pinagcacayfahan nilang lahat, at doon din sa caniya naguiguin yfa filang lahat, ang doon ngâ nagmula yaong pagcacaybigan nila.

AY Ano pa, cun ano pa ngâ caya ang pagca afar at ang pagcalagay nila doon? Ay yaon pa ang mayfip, at yaon pa ang mabalaganan, tuning di maquita, at macamtan doon din sa langit? Di hindi rin capatid cong Christiano, hindi mayfip yaon nang tauong nagnguimun dito sa lufae

ña

na yto nang tano anaqui nabubuhay pa di to sa lupâ ano man ang dunong niya, at magcano man ang pagcabanal niya. Mataas nganing lubha yaon, at cayba ding totoo nitong asal natin dito sa bayang cahapis hapis. Dî may hirap uari doon? At dî may saquit Dî may lumbay, at di may tacot? Di may gutom, at di may uhao? Di may canay, at di may pangamb? Di may pupulhin, at di may nananapin? Di may galit doon, at di may panaghili? Di may caruchaan doon, at di may caualaan? Dî may doon uari ano ano mang masamà, at di may uala uari doon ano ano mánang dilan mabuti, at magaling? Di may doon baga ano ano man, nang dilan macahahapis, at di may uala baga doon, nang dilan macatutuva? Di may doon baga uari ano ano mang yba, sa tuua nang tuua, at guinhaua nang guinhana, at ligaya nág ligaya, at luvalnati nang luvalhati, at alinalas nang alualas, at caluagan nang caluagan, at pagaauit nang pagaauit, at pagcacatuua nang pagcacatuua, na ualan pag-

cacatuua

ca cacolangan, at nalan pagcacaybhan mag-
parating man ſaan ~

Di anong di caluvalhatian nila, at anog di ycaponò nang canilang tuua, yayamang naquiquita na nilang tanto, yaong mahal na mahal, at malinanag na malinanag, nang pagca Dios nang Panginoon nating Dios. Ang tauo ngani hangan dirito ſa lupâ, ano mang galing niya, at ano mang pagca-banal niya, hindi niya naquiquita ang Panginoon nating Dios, at caliping ſiping ma natin ſiya, dito ſa dilan quinadoroonan natin, hindi rin maquita natin, ang tayo nga-y, nadiriliman dito ſa lupâ, at uala tayong matang ycaquiquita ſa caniya. cun baga ſa mata, at uala naman linanag dito ſa lupâ ſucat ycahayag niya ſaatin: at para mandin nagagabhian tayo, nitong aſal natin dito ſa bayang ytong marilim. Datapuva ang manga banal na yaong ſalalanginit, binigyan nila nang Panginoong Dios nang ſucat ycaquita nila ſa caniya: at naquiquitaquita din nilang tanto, at nahaharap nilang totoo, at naquiquita din nila,

ang

ang tanang camahala,t, cagaliogā, at cayamanan, at cabutihan, niya. Ano pā? Di yaong lahat na caalaian niyang mabubuti naquiquita quita din nila na ualan nacapinid at napapahayag ding totoo, na walan di natitinguan. Iubha ding maiuanag, at mahayag ang pagcaquita nila sa Panginoong Dios. At iya ding tinitinguan nāg tinitinguan nila na di ysamanmangyari nilang sauaang tinguan, at sumandali man, dili mahiualayan nang mata, nang laqui niyōg buti nang Dios na canilang natitinguan, at sa mpun yniybig nang yniybig nilang masaquit sa dilan loob nila, at quinatutuuan nang quinatutuvaan, na di mauat manti man ang loob nila doon, at ynunbus nang ynunbus nila, at naboboo nāg naboboo ang dilan lacas nila, sa pagtiōgin ma,t, sa pagybig nan doon sa Panginoong Dios, na canilang hinaharap, at siya ding naca luluvalhating totoo doon sa mangā sanctos na yaon, yaong canilang panonood, at pagcaybig doon sa Dios, na yaong cabutibutihan, at cagaling galingan,

at

at calivaliuanagan, at cayaman yamaran, ſa lahat, ang yaon nganing na yaō ſa Panginoong Dios na canilang quinacamtan, ang lahat na ſucat ybiguin nang tauo mā, at nang Angeles man, at doon din nagcacapiſan ang lahat nafucat macabuſog, at macatoua, at macaligaya, macaguinhaua, at macayaman, at macaluvalhati ſa canila, na uala nan ybig pagnaſaang yba, at punu nang punu ang canilang loob, nang dilan ſucat ybiging macagagaling ſa canila. Bago natatanto tanto pa naman nila, na dili na ſila magcacaoba, at matibay nāg matibay na yaong canilang na camtan, na dili na manaualauala, at dili na macococolang colangan, at uala nan pagcacaanhan muntimā, magparating mā ſaan: at bagcus nangāang doon ſa caluvalhatian nilang nanga ſa langit ngay-an, may yaragdag pa ang Panginoon nating Dios na yſa pang daquilang aua, at malaquing paquinabang: ang baquio at ang manga calulua nila, ay nagſiſiluvalhati na ngay-on ſa langit, at nacacamtan na nila ytong finaſabing da.

quilang caluvalhatian: ſacá pa naman, ſa huling arao, con buhaying maguli nang Panginoong Dios ang lahat na tauo, yſaſa ma din, at yraramay doon ſa mangā calolouang yaon, ang canicanilang mangā cataoan, nang canilang caluvalhatian, nang capuna naquinabang ſa Panginoong Dios, at capuna din luminvalhati ſa caniyang bayan ſa langit, ang caloloua,t, ang cataoan nang mangā bañal natauong catoto niya: yayamang nagcaſama din ſila, nang dirito pa ſa lupâ, nang pagſonod nang caniyang otos.

Mangā tauo man vala ſi ang totoo, na may caloloua,t, may cataoan, hindi na ſila magaaſal nitong aſal tauo dito ſa lupâ, ſa pagcain, at ſa pagtolog, at ſa pagquimut, nitong dilan balaugua, at dito ſa dilā pagcabaliſa nang loob nang tauo. Vala din nga doon tauong magſaſaca, at ualā magcacalacal, at ualan maguoſap nitong dilan mangā hamac na uſap, dito ſa dilan natotongcol dito ſa cataoan. Di may pupulhin pauati doon? Di uala nang uala ytong lahat

labat na casalantaan, at cabalisanhan, at canalan natin cito. Di panganlan pang caluvalhatian, con may hahanapin pa? At yto mang maraming pagca cayayba nang cataoan uala nang uala naman doon munti mang munti man. Hindi rin lalaqui, at dili tatanda, at dili yayayat, at dili magcacasaquit, dili magogotom, at dili mavuhao: at caya naman hindi cacain, at dili iynum, at dili matotolog, at dili namã mangyayaring ybhin ang loob, ytong dilang gangaytong na totongcol sa cataoan: ãg yaon nganing yba nang buhay yaon, at caya naman yba nãg bagay na asal. Buhay pala nganing totoo yaon na valan di cabuhayan, at cagulnahanahang asal, at malayong di palac na ualan malaymalay doon, ang dilan cahirapan, at casaquitan, at cahinaan. At caya din naman. ualan caanaan doon. Di alin pa ang caanaan doon, na para parang mayaman, at paraparang lungmoluvalhati na ualarin canalan munti man alin man sa canilang labat? Vala nanganag bibigyan, Di alin pa ang uala do-

on? At ualan gagamutin doon. Di alin pa ang may laquit? At uala nan aaliuin doon, sino pang nalulungbay? At uala nan pacacanin doon. Di may nagugutom pa baga doon? At uala nan ybabaon doon. Di sino pang mamamatay doon? At uala nan ypananalangin doon sa Panginoong Dios, At alin pa doon ang di cahiyap at catoto niya? Cun may doon pa baga ysamang matatacot magcalala sa Panginoong Dios? Cun may sinosompong pa baga doon, nang dî magaling na panimdim? Cun may tocso pa baga ang diablo sa canila? Cun may balibalita bacas mang munti, ang canilang loob sa ano ano man? Dî uala nang uala yaong labat, at tacut mang munti vala silang tacot tacot marating nang ano anomang macasasama sa cataoan man, at sa calolova man. At capoua din mamamahal na di sapala, at capoua pagbibiyayaan nang Panginoong Dios nang manga biyayang tapat, na macamamahal sa canilang dalaua. Ay ang calolova; di malabi co na dito, ang caniyang catong-

colang

colang caloualhatian: diyata ang ſa catao-an na angꝯabihin.

Doon pala nꝯani palalabolan nang Panginoong Dios ang cataoan nang tauong banal, nang caniyang catapatang macabobolog, at macabubuti, at macalolouaihati ſa caniya, na ualan di cagandahan, at cabutihan, at pagpapatongcolan pa ang lahat na calangcapan nang yla,t, nang yſa, ſa pagtinꝯin ſa mahal na cataoan nang Panginoong Iesu Chriſto na ualang caparang buti, at ſa caniya namang yna cay Santa Maria, niyong dilan catitilihang tingnang aſal niya, at doon pa naman, ia di iyiang yotang Santos na calogodlogod panoorin. Siyang ypatotongcol nang Panginoong Dios ſa manga mata nang cataoan nang tauong banal, yaong gay ong panonood, ſa macuting yaon. Ay ang tayinga dile naman mahligaya din ia paquiquinig niyong manga caybig ybig dinggoing manga auit, na paua ding puri, at pagpapalalamat ſa Panginoong Dios na macagagaling ſa canila? Ang dila naman

mey

mey tongcol din na di ano lamang ſa pag pupuri, at ſa pagaanit, na ualan tahan ſa Panginoon natiog Dios, na ualan di ypupuri, t, ypaſaſalamat ſa caniya, at mangongoſap ding totoo, at magpupuri, a magcacanta ſa Panginoong Dios. Si, galing yatang dingguin, cun laca magcaſaſabay, ſilang lahat na mangā Santos, nang canilang pagpupuri, at pagcacanta ſa Panginoong Dios na canilan, hinaharap: di ang pagcacatoto, di ang lacas niyong yogay, na pauang teua nang toua nang canilang loob, at puri nang puri ſa Panginoong Dios. Ay ang ſylong dile patotongcolan din naman, nāg maoangōng mabangō, na ualan caparang bangō. At di man cacaen ang tauo doon nitong hamac na canin nang catao an, di may ycagogotom uari doon, at may ycahihina uari nang catao an? Cun ano at bibigyan din naman ang dila nang tauong banal, nang macalalaſa, at macatynam ſa caniyang lalo din ſa pag caen nang balang manang maynam dito ſa lupa, Sa pagcabanal banal aya nang

Pa-

Panginoon nating Dios, sa pagganti sa tauong banal, na ualanan di gagantihin, sa caloloua,t, sa catao-an man nang tauong banal, at ualan di pacaloloualhatiin, at pono nang pono ang caniyang ganti, pono din ang caloualhatian nang caloloua, at pono din naman ang caloualhatian nang catao-an: at capoua din ualan hanga, at gay-on nang gay-on yaong toua nila, na ualan mahahalong hapis sumandali man, at gay on nang gay-on yaong canilang caguinhauahan na ualan daratiug na pagal munti man, at gay-on nang gay-on ang caaliualasan nang canilang loob, na ualan sosompong na ycasosocal gapuning man samang. At gay-on nang gay-on ang canilang paglalarong ualan tahan, na ualan catatacotang caauay. At gay-on nang gay-on ang canilang buhay, na ualanan saquetsaquet, at ualanan camacamatayan. At gay-on nang gay-on ang pagcacaybigan nila nang Panginoong Dios, na ualanan ycapagcahiualay nang canilang loob. At gay-on nang gay-on ang

at ang tongmolong ſa amin doon ſa bayang yaon nang dilan tocſo, at ycao din ang ypinanhihimaglic namin ſa demoniõg caanay, at ycao din naman ang nagbigay ſa amin nang lacas na ynilaban namin ſa caniya, nang dilan tocſo niya ſa amin arao at gab-y. Ang catao-an pa naman namin, naghihirap nang naghihirap doon, at napapagal nang napapagal, at uala yſa mang pagcapacarahan, at ualan pagcaguinhauahan, at capoua rin nagcacaſaquit ang caloloua,t, ang catao an namin doon. Datapoua,t, nãgay-on magaling na, at natalicoran na yaong lahat na camurahan, at naobos na yaong lahat na pagal, at nauala na yaong lahat na ſaquit, at natiti na yaong lahat na luha, at nabahao na yaong lahat na ſugat, at napaui na yaong lahat na hapis, at natapus na yaong lahat na catuchaan, at nalayo na yaong lahat na panganib, at natalo na yaong lahat na caanay, at nalimot na yaong lahat na camurahan, at nahalinhan na yaong lahat na caſaman nitong ualan abangang caga-

linãan

linggan. Salamat salamat Panginoon naming Dios, at cami,y, tinangap mo, at cami,y, pinaguiguinhaua mo dito sa bahay mong ualan camahal, at paguiguinhamahin din cami magpatoloy saan. Salamat din sa iyo Ama naming Dios, at nayto na cami nggay on sa harapan mo, at naquita ca na namin. Yeso nga ang ynaalala, at ang finifinita namin nang cami,y, mangalalayo pa sa iyo, doon sa ybang bayan. Salamat at narating na an, ala, at ang aba namin, at nabasap ca na namin, at nacapanayam ca na namin; at nacalicmo ca na namin, at naguin casangbahay mo na cami, na di na malalayo sa iyo magparating man saan. Salamat, at napalagay na pala ang loob namin at nalapag nang totoo na nala na tayong catatacotan, at nala man casanhan. Salamat at nacalipas na sa dilan hirap, at nacapagdaan na sa lahat nang capanganibau at nacarating na cami dito sa iyo, at cami,y, napacagaling na, at napacamahal na, at gungmiguinhaua na, at lungmoloualhati na nang

ualan hangang caloualhatian. Si laqui bapâ nang aua mo ſa amin Panginoon naming Dios na maalam, ang baquin at ſungmandali lamang at gagauntic na lamang, at parao hangin la nang yaong dilan dinalita namin doon ſa lupa; di ſaſang anong cagalohauahan, ang ypinaganti mo ſa amin dito, bago ualan hanga yto magpatoloy man ſaan. Rom. 8. 8. Totoong cundi cahima,t, ylan mang yotang gangay-ong hirap ang yparalita mo ſa tauo, cundi ſu at ding ybiguing calitain, catouaan pa. Datapoua,t, maparito ſiya, at maquita niya iyang mucha mong macalolouahating tinguan: bagcu cun cahima,t, iyſang arao man lamang ang pagtahan dito ſa bayan mo, at ang pagparood ſa iyo. cundi ſucat nang macaganti yaon ſa lahat na hirap, at ſaquet doon ſa lupa, ylan mang libong taong magdalita ang tauo niyon. Bago cami, ay, munti ang dalita, ay ang ganti ualan hanga nang laqui, at uala naman hanga nang pagcalaon. Salamat din na nan ſa iyo Panginoon na-

on naming Dios nang ualan hangang pag papasalamat.

Gayto yata ang pag pasalamat sa Panginoong Dios niong caniy ang pinagpalang mangā Sanctos doon sa bahai niya, at dile din hinahangahan nila yong canilang pagpapasalamat at dile din sinasauan, at gai-on nang gai-on na di matahan, (*Apoc. 19.*) at dî malanta, cun dî bago, at sariuâ nang sariua na dî magcacayba : dî ano pang aabalahin niyong mangā longmoloualhating Sanctos, cun di ang umingin nang tuminging sa Panginoong Dios, at maligaya nang maligaya sa caniya, at pasalamat nang pasalamat sa caniya, niyong caniyang auang daquila, at magpuri nang magpuri sa caniya niyong dilâ cagalingan, at paticaloloua, at pari cataoā, maligaya nang maligaya, at lomoualhati nang longmoualhati, at pati loob patibibig pasalamat nang pasalamat, at magpuri nang magpuri sa naaua magparating mao saan.

Sucat na capatid co, dî ano pang vrugtong ditong ycayybig mong tumalicod dito

dito sa masamang bayang yto, lomipat nang tambing ta bayang yaong magaling sa langit. Ay Christiano cang tano, yba sa birô, at di ano,t, ybala sa birô, ytong ualan camahal nasabi? Cun yano, ay, tauong Christianong totoo, at tantong sinasang palatayanan mo, na yaong bagang yaong magaling sa langit, ang tantong ouiang pagcacapilanan, at pagpaparatihang pamamayanan nang manga banal, at pagcacaloualhatian nila mag parating man saan nang totoong caloualhatian: ay baquin uala can guiliu guiliu doon, at uala can sinta sinta, at alaalamang munti uala ca doon, at sambitla may, di mo sinasambitla, cun di ang pag caybigybig mo lamang dito sa dilan ualan qui napapacan-an, at ang pagcalogod logod mo dito sa dilang nacababacala saiyong mata, at ang paninimquit, at ang pagcadaydayti niyang loob mo dito sa cacarampot na luad, at ang paglolobalob mo, tano cang macasalanan, diyan sa manga posaliang yyan. Si, totoong cun di cahiya hiyang,

sabi.

ſabihin yto, nang tauong Criſtianong ſang-maſanpalataya doon ſamagagaling na yaon na ſaca pananman ſiya malogod dito ſa manga ualan cabolohang yto: at yto dito, ang ybiguin nang caniyan loob ay yaong cagalingan at cayamanang matitibay ſa langit, ſiya niyang talicoran, at ualio bahala at para palan nagpapa vmanhin ſiya, cu cahimat manala ſa ca niya yaon, nag pag camayao niyang humanap nang ycapapaſalangit niya. Magdalita ca na capatid co at anatin mo na yyang loob mo dito ſalupa, at ytinggala mo na ang mata mo ſa langit, ang loob mo baga, ang yrating mo doon ſa langit, at magpacapilit cang magpacapilit gumana nang ſucat mong ycaparoon balang arao. Siya naua yaon, capatidcong dumating ſaiyo, at ſaaquin. Di ang galing, at ang laqui nang palad ta, con doon quita mapaquiſama balang arao, ſa manga caſangbahay nang Dios ſa langit. Magdalita cat baſahin yton catagang uica. Cun baga maydoong yſang tauong, hamac mang tauo ſiya. At

maſa,

masama man siya sa capoua niya tauo, at cun baga ypanayag taatin nang Panginoong Dios ang tauong yaon, na siya av tanotong tanto balang araw ualan talang siya, y, papatoloonin din sa langit. Ay alin pa cayang tauo ang di matoua sa tauong yaon. Alin pa ang di gumalang sa caniya? Alin pa cayâ ang di magtaca, t, magpuri nang caniyang palad na magaling? Na ang nicâ, y, ycao cayâ yaong pinilî nang Dios, na caniyang pagpapalain sa langit? Ycao cayâ yaong mapapaquilama sa manga, mahal na caroto niya? Ycao din nga cayâ yaong mapapaquiloc loc doon samabubuting Angeles na manga ca harap nang Dios? Ycao din yaong macapapanood at macaquiquita sa Dios na totoo magpatiang man saan? Ycao ang mapapaquipantay sa manga maguinoong yaong casang bahay nang Hari sa langit? Ycao rin nga ang lulualhati doon; na ualan banga? Totoong tooo cun di ang galing, na ualan capara nang palad mo. Totoong cun di ycao ang tantong ma-

hal

hal, totoong cun dî ycao ang guinoong totoo? Totoong cun di ycao ang dapat ypacagalanggalang, at pacapuripurihin, at panag hilian pang mataquit naming lahat. Ay saan pa di gai-on ang bati nang tanang tauo sacaniya? Ay at di naman gai-on, at lalô pa doon, hamang yaong macacamtan niyang camahalan balang arao, lalô rin la mangyaring sabihin, at yfipin nang tauo. Totoo rin cun di yaonmang lupang yinoyoycan niyacun di sucat din namang bagcat ygalang, nang laquing pagcamahalmahal niya, at ang labat mang nangagsasangcap sa caniya, sucat ding purihin, at pacamahalin, at ang uicain pa naman. Mahal, at mapalad na disapalâ, ang arao na yquinapapaguin tauo mo; yayamang naguin tauo, ang maguiguin catoto nang Dios. Ay ang lalô ring mahal, at magaling, ang arao na ycamamatai mo, yayamang sivang maguiguin ponong ycatototoo nang anâ, nang Dios saiyo. Mahal din ang sivang nagdala saiyo, at ang sosong sinosobanmo

mo. Mahal din naman nang mañga quinacain mo, ſampon nang mañga yniyum mo; at ang labat mang tinatangnan mo, at ang mañga quinacamtanmo, at ang labat mang nacabubuhay ſaiyo, parapara ding magagaling, at mañga mahal, at mapapalad: hamang parapara ding nañgahahaua ſaiyo, niyong cagalingan mog ualan gai-on. Ay aba: di pa caya gayto, ang puri doo ſa tauong yaon, cahimat alipin ſiyang buſabus? Di mo pa cayâ pinanaghilîan ſiya niyong galing niya? Ay maanong magpaca galing ca naman nang loob mo tauo cang Chriſtiano, at panon din mo naman ang mañga otos nang Pañginoong Dios na ca naman dapat ypara nang Pañginoong Dios doon ſa tauong yaon niyong caniyang mahal na añong darating ſacaniya. Magpacatapang ca din, at magpacadalitâ nang dilan pagal, at ſaquit dito ſa lupâ, huuag cang magpacalambot, at huuag cang magpata layao ſa cataoan mo, yyong ſaquitin din, at piliting gumaua nag dilang ycapagpapala ſaiyo nang Dios:

yaya

yayamang ang lalong nagdaralitâ dito sa lupâ; lalô ring lolocualhati ocon ia langit, ano ano man yaong dalitâ, cun hapis man cun caduchaan man, cun gutum, at cun mangâ bingtang man, at pagmomora saiyo nang capoatauo, at mangâ saquit mo na bigay saiyo nang Panginoong Dios, at cun cusa mo mang magpacasaquit sa catacan mo, sa pag hampas man, at sa paniniclohod man, at sa pagaayunar man, sa ano mang macapapagal saiyo, na di nayybig nang catacan. I otoong cun di gaganthim din yaong lahat nang Panginoong Dios, nang malaiaquing ganti sa langit. I otoong cun di balang huap, may bihis ding calocualhatian. I otoong cun di balang pagal may catapatan ding cagoinhauahan. I otoog cun di balâg ypag daralita sa catacâ dito sa lupâ, maguiguin malaquing cama halan, at calocal hatian sa langit.

Hanga nayto nang aral co saiyo, capatid co, at uala na acong uiuicaing yba, cun di sa dalaua lamang na cataga yssilid

co, at yeouî ytong marasming aral na yfinulat dito, naog fiya mong titingnantingnan, con baga fa pagtingin, fiya ba gang, harapin panaimtiman nang loob mo arao at gab-y. Mana a, hindî malauong di ratating ang hanga nang buhay mo, at mamatay ca din dî na malauon: bago capagcamatay mo, hohocoman ca rin nang Dios na totoo: ay con ycao, ay madat nan nang pagcamatay mo, na may afal ca neng magaling, ay pacagagalingin ca rin naman nang Dios, at pagpapalain fa langit magparatingman, faan. Ay con ycao, ay, maabutan nang pagcamatay mo na may cafalanang malaquî, at mafamà ang loob mo fa Panginoong Dios, ycao naman, ay, pacafafam in niya, at papaghihirapin, at pa pagcacafaquitin fa infierno magparating man faan. Diyatâ ycao na angbahalang mamilî, dito fa dalauang at balang magalingin mo, fiya mong cunin,

¶ PANALANGING MABVTI niyong daquilâg Sanctos na ſi San Aguſtin, nang ſiya, y, na bubuhai pa dito ſa lupâ, nang palalaſinta niyang paroon ſa langit, at maqui pagbayan ſa manga ſanctos doon.

***** Ba bayan nang Dios, aba ba-
A yang caſanctoſan: aba bayang
***** quinayybigan pamayanâ nang Panginoong Ieſu Chriſto, ycao ang ſinaſinta nâg loob co, at ang cabutihan mo, y, lubhang guinigniliu nang caloloua co. Sa buti mo ayâ, at ſa pagcamahal mahal mo bayang caguinohoan. Vala ca pâlan dî buti, at boong cabutihan ang âlal mo, na ualâ ring ypipintas, at ualâ ring ypacucundâgan ſaiyo, muntî man. Matvuâ ca, t, maligaya, bayâg quinalologdan nang Harî. Ang ponôg may bayan diyan ſaiyo, ay mabuti ſa lahat na tauo, at ycao namang binabayan niya, mabuti ſa lahat na bayan, aco nauâ naman, ay, mapaqui-

pagba

pagbayan din diyan balang arao, nang diyan aco maboſog nang totoong pagcaboſog, at nang dî na aco magotom gotom, at nang dî na aco maohao ohao, na magparatîng man ſaan. Galing ayâ nang palad nang calolona co, at mag patoloy ſaan man mapalad nang mapalad din ſiya, cun acoy dapat macapanood, balang arao diyan ſa camahalan mo, at ſa cabutihan mo, at ſa calonalhatian mo, at ſa mangā pintô mo, at ſa mangā bacod mo, at mangā lanſangan mo, at ſa mangā caloàgan mog pagpapan ayaman nang mangā may bayan diyan ſaiyo: at di yan ſa malaquing guinoong namamayan ſaiyo at diyan ſa Hari mong mabuting mabuting ca yybigang panooriin. Ang mangā bacod mo palâ, pauang mangā batong mahal, at ang mangā pinid niyang mangā pintô mo, piſang mangā mahal namotyâ, at ang pinacaſahig mo, guintô nang guinteng naagas ang lahat, at ang mangā ding ding man, at ang lahat mang nangā ſalangcap ſaiyo, piſang nang piſang nag aaloning

ning-

ning nacatitilihang, buting cáybig ybig tingnan. Ay ang nariringig diyan ſa mañga lanſañgan mo ay auit nang auit, na pauang touâ, at puri ſa Pañginoong Dios, na di mapapatid patid mag parating man ſaan.~

Cayâ ñga hindi na copaſoc ſaiyo ſino ſino mang tauong di mabuting aſal, ualâ rin macapaquipagtayan diyan ſaiyo, alin alin mang tauong naturumihan nang caſalanan. Ang buting buti mo, oy, bayan nang Dios, at ang pagcarami rami nang caguinhauahan mo. Vala rin diyan ſaiyo, ano ano man nitong nadaramdaman, at dinaralitâ namin dito ſa bayan nang dilan hirap. Vala ñgang dilim diyan ſaiyo, at ualan gab-y, at ualan pagcacayba nang arao. Hindî ang liuanag nang ylao, ang nacaliliuanag ſaiyo, bayan nang Dios; at dilí na man ang ſabuan, at ang ſa mañga bitoin cayâ: cun di ang Dios ding totoóg arao na maliuanag, na maliuanag, ſiyang nacaliliuanag ſaiyo, na di nagcacayba ang liuanag mo. Ang pinacaarao pala di

yan

yan, at ang pinacaliuanag ,ay, ang pagca quita rin , at ang panonood sa muchang mahal nang Hari mong Dios na totoong nag bahari diyian saiyo. Siya nganing diriyan sa guit nâ, at siya ,y, hinaharap, at tiniting nan nang mangã cababayan niya. Nangadiyan nga saiyo yaong mangã capocaoolayag niyang madlang, Angeles na manag auit at manag puri saiyo, at diyã din naman saiyoi nagsisipag fiestas ang lahat na banal na nag buhat dito sa lupâ, na diyan din nangaeouî sa caloualhatian mo. Nangã diyan nga saiyo, ang mangã Prophetas, at nangadiyan din naman ang mangã mahal na Apostoles, at yaon namang malaqniug capolotong na di mabilang na matatapang na Martires, at ang mangã Padre namang nagaalilâ sa mangã Christiano, nangadiyandin naman; at ang mangã banal naman na nagpepenitencia sa ylang casama rin naman diyan. Nangadiyan din naman ang mangã babaiyng sanctos na nacalalaban sa cataoan din nila, at naca paguacsi, at na capagta-

pon

pon nang dilan caybigan, at caynaman niya. Nangalalama din naman, ang mangā batang lalaqui, lampon nang mangā batang babaying mababait, na mangā batang man ula, cabanalan din ang canilang gauat at lampon nangā diyan din naman yaong yoa pang maraming bagay na Sanctos na paraparang nacalagui sa silo nang caauay, at nangāglalaro, at nangā tutuna sa canilang quinapapalagyan. At baga man dili sila nagcanaparapara nang caluvalhatian; nagsasalama din sila, at nag sasalamuha nang tuva, at ang sila nāgani, nagcacaybigang totoo na iysa ysa ang loob nilang lahat. Ay saan pa di gay-ondin, yayamang sila, y, napopoponô nang Dios, nacanilang pinagcacaybiganan, at pinagcacaysahan nang loob: at siyadiug naquiquita nilang ualanhangā, at sivadiug yniybig nila, ma ningas nāg maningas ang pagcayobig sacaniya, yniybig nang yniybig, at pinupuri nang pinupuri at yniybig nang yniybig. at ualan ganan- yba t, abala cun di ang magpuri nang magpuri, na ualan

ſauaſaua, at ualan pagalpagal, magparating man ſaan. Si laquilaqui aya, at pagcavaka hanga bapa nang palad co, cun ſaca acoy mamatay na acoy dapat papaquiñiguin niyog manga caybigybig na auit, na paua ding puri, at paſaſalamat ſa Panginoong Hari ſa langit niyoong manga cababayan niyang manga Angeles, at manga Sanctos. Mapalad ding mapalad acung lubha, cun aco pa naman, ay dapat maquipag auit niyog ganggav.ong auit, at cun acoy maquiharap, at maqui puri ſa hari co, at Dios co,t,capitan co, at Panginoong co, at cun acoy manood ſa caniya, doon ſa camahalan, at caluvalhatian niya. Salamat nga nang marami, cun matoloy ſa aquin, ang pangangaco nang Panginoong cong Dios, ſa manga banal, na caniyang ynihalal na dati capagca Dios niya. na caniyang ypagcacababayan doon ſa bayan niyang yaon, nang dilan caluvalhatian na ualan hanga magparating man ſaan.

Hanga na yto nitong panalagin niyong ma-

mapalasintahing Sanctos ſi San Auguſtin doon ſa bayang yaon nang Dios, at ſiya mo din (capatid cong Chriſtianong) y. palaman ſa loob mo, nang huvag mauala doon, ang ſintasi, ang panimdim mo ſa bayang yaong uuvian natin. Tiñgal.in mo ding tiñgal.in, capatid cong Chriſtiano, yaong bayan nang Dios ſa langit, nang pagaalaala mo doon, at batiin mo nang batiin, ſa loob mo man nang palalasinta mo doō, nang balang manāg maybig mōg ybating magaling. Aba (con baga ang uica) bayang maliuanag na maliuanag, at ponong maaliuala. Aba bayang ooniam nang mañga banal na tauo. Aba bayang pagcacaloualhatian nang mañga catoto nang Dios. Aba bayang pinagbabiang uotoo nang Pañginoong Iesu Chriſto, na pauaring daraquilang guinoo, at mayayaman, ang namamayan diyan. Aba bayang ualan uala. Aba bayang ualan di nadiyan. Aba bayang ualan pupulbin. Aba bayāg ualan babanapin. Aba bayang ſadya ang labat. Aba bayang, ualan pañganib. Aba

bayang ualan catacotan. Aba bayang ualan pagalpagal. Aba bayang ualan balibali. Aba bayang pinagcacapatdan nāg lahat na hirap. Aba bayang pinagcacapaulan nang lahat pa iaquit Aba bayang pinagcacabuligar nang manga gagutom dito. Aba bayan nang dilan cabutihan. Aba bayan nang dilan toua, t, ligaya nang loob. Aba bayang, uacas nang dilan yaman. Aba bayang pisang guinto ang pinacalupâ doon. Aba bayang ualan cafe locan. Aba bayang ualan caluang. Aba bayang maybacod na matibay na di mapalooban nāg casuay. Aba bayang pinili nang Dios, na caniyang papamamayanan sa mangā calogoran niya Aba bayang guilio namin Aba bayang hanap nam in Aba bayang sinta, t, logod nam in. Aba bayang ypinag bobō ohāhiuiuīga naming mangā tauong naghihirap dito sa quinadaraglaā. Aba bayang pinagcacapilaran nang dilan cagalingan. Aba bayang pinagcaca tiponan nang tanang camahalan, at caluualhatian. Aba bayang lauigan nang nagamu-

molang naglayag na uala nan caanhan. Caylan pa caya aco malalapit diyan ſaiyoſ Caylan pa caya aco manoncod diyan ſa mangā halamanang iyang catotoua-an na dili calaiantahan ang mangā halamang tongmotobo diyan Caylan pa caya aco iynum diyan ſa bucal na iyan, nāg dilan caguinhanahan, nadi maampat, at dili maualan tubig magparating mao iaanſ. Caylan co pa caya macacamtan iyang buhay naualan hangā na ualan camatayan, at ualan pagcacaſala ſa Dios O Panginoong cong Dios na may gaua ſa aquin. O Panginoon cong Dios na maygayagat nāg buhay co O Panginoon cong Dios na nagpapaguin Christiano ſe aquin O Panginoon cong Dios na nageacaloob ſa aquin, nang di ſaſang anoog avang, nacagagaling ſa catolova co ~

Magdalita ang Panginooncong Hariug nalan catulad, at pun-in mo tin ytong aua. Yyan nāgang iyſa yſang daquila ſa pagpapatoloy ſa aquin diyan ſa bayan mo, di man aco dapat, liyamong yragdag, at yſa-

ma

ma mo dito ſa marami mong auang nao-na ſa aquin. Di anong dating binigyan mo aco nitong ybang marami mong aua, cun ſaca aco ſomala diyan. Magdalita ca, at ang iyoring pagcamatay ſa Cruz, ang pacundangñanamo, at acoy pacatolongtolongñan mo rin, at ypaacay mo aco ſa mañga Angeles mo, na acon matoto dito ſa daan paſalangñit. At na acong macarating diyan ſa piuamamayanan mo: na catan maquita diyañg ualan liuagliuag, at na catan mapanood diyan, ualan pinidpinid: at na catan maquitang ualan bahabahala. Ay caylan pa caya yaon, Pañginoon cong Ieſu Chriſto? Ay ca ylan din caya yaon macacamtan co? Caylan quita maghaharap Pañginoon cong Ieſus? Ay caylan quita magqniquita? At caylan din caya magoopo quita? Ay caylañ cayâ quita magſaſangbahay? O Ieſus na Pañginoon co caylan cayâ matatapus yaring pagcapanao co dito ſa bayang cahapis hapis? O Ieſus Anac nang Dios, caylan pa cayâ aco papañhic diyan ſa bayan mo, na acon manolos

mano-

manood diyan ſa dilan cabutihan mo? O Ieſus ylao na maliuanag nang calolova, caylan aco paaaliſin dito ſa bayang marilim? O Ieſus Haring maalam, caylan mo aco cacalagan dito ſa bilanggoang yto, na acon macapaglipad diyan ſa bayang maluang, nang dilan caguinhauahan. Marali naua Dios mio, dinga quinabahagya, cun panauan cong marali ytong bayang pauang ſucal, at tumauid aco diyan ſa bayang pauang caliuanagan. Dinga quinabahagya, cun mayuan co ytong caualang munti, at maſamà, at acoy lumipat diyan ſa daqoilang bayan mo na maaliualas. Dinga quina bahagya, cun matapus na ytong gâbyng mahabang mahabang mahaba, at ſilangan na aco niyang arao na di macocolangan nang liuanag magpatating man ſaan. Siya naua yaong dumating na marali, na acoy maboog mapaſaiyo, at ycao naman boong mapaſaaquin, na dina quita magcahiuahiualay: at dina magcalayôlayô magpatating man ſaan.

Matotoo naua, at mapaſaylalim naua

nang

nang loob ytong pagpa p siya naua. Marami nga ang napaniiya naua, na ualan taos sa loob namag nii din ang naiiyang tootoo, ang camilang loob sa gauang magaling at caya na na hindi din sungmuiya ag pagpasiya naua.

PANALANGIN NIIONG YSANG daquilang Sanctos na ang ngalay tiSan Augustin nang dirito pa siya sa lupa, sa lahat na Sanctos na nanga sa langit, at siya din naman Panalangin nang tauog Christiano, sa pamumutacasi niya sa manga Sanctos na lahat, nang tolongan niya nila, hangan di siya macarating sa dioodooan nila sa langit.

V V *

AMBA Manga nahal na catoto nag Dios na nangariyan sa langit, mapalad pala cayong tootoo, hamag nacaripas na cayo dito sa laot na ytong cabahagbagan, at na ataniid na at nacalauig na sa lauigang maliuao na uala nan caaanhan; at cayo, y, nagpaguinhaua

ua na, at nangatutuva, at nangagalalaro. Magsipagdalita cayong mangā Sanctos na maybiguing dati, at mauain sa capuva niño tauo, at yayamang napalagay nang totoo ang loob niña na uala nan catatacotan, cami na ang iñong cabalisahan: at yayamang naratato tato na niño iyag yñong caluvalhatiang matibay na di malanta lanta: iñong cababagan din caming nangag hihirap na ualan di hirap dito sa lupa. Yyan ding Dios na nagpapagingayan sa iño, at nacabubusog sa iño, nang caniyang buti, at nacabubuhay sa iño nag ualan hangang buhay, at nacaluluvalhati sa iño nang panonood niño sa caniyang muchang mahal, siya din niñong pacundangan nang pagcaaua niño sa amin at cami alaalahin din, at tolongan niño caming nagsisipanagal pa dini sa laot nayari. Cayong mangā mahal na Cahuy na nangapapatayo diyan sa mataas na bundoc naiyan: tolongan niño caming mangā talahib napapauidpauid sa hangin. Cami gauarin niño nang iñong camay, at buha-

tin niño ang nangapapalagay, at pacaſacaſin ang mahinang nagmulang nagcaſaquit, at pacatapangin ang mangá duvag: nang di maano ſa paquiquipaghaca ſa caauay. Ypanalangin ding ypanalangin niñong ualan togot caming mangá macaſalanan mahihinang loob na lubhang matatamarin: nang ſiyang ycaſama namin ſa iño diyan balang arao, ang pagaampon niño ſa amin dito ngai-on. Di cundi cayo din ang tomolong ſa amin, anong pangyayaring cami, ypaquiſama ſa iño diyan nág-pagcahinahina naming yari, at nág pagcavalan lacas lacas múti má na anaqui maadin cami di tauo, cundi mangá tauotauohan lamang, at mangá hayup na lungmiligao ſa lupâ, na valan aalaalahin, at alilaing yba, cundi ang catao-an nang catao-an lamang.~

Bago mangá Chriſtiano din cami na campong nang Panginoong IeſuChriſto, at ang Cruz din niya ang ſinaſacyan naming naglalayag dini ſa lact nayari na valan di caguiguivahan, at valan di caſaſa-

gaſaan

gasaan, at valan di pangangánib doon sa ponong caavay naming dimonio, at cababagbagan ding dati nag manga Chaistianong di nagiyngat na nagvavalan babala, at nang manga may loob cayang vngmalang alang sa aral nang Dios.~

Cananga yata cayong manga maavain, cayo din nga ang maaua ta amin nang panaalangin niño sa Panginoong Dios. Cayong lanat na manga capocapolotong na manga Sanctos, na manga catoto nang Dios magsitolongtolong din cayo sa amin, at magsiampon ampon din ta amio, nang di maano dini sa laot na yari, ang dauong mat, ang manga lulan man: dapuvat macarating din caming valan sala diyan sa lavigang iyang pagcacaguinhauahan, at pagcacaluvalhatiag valan hãga, magparating man saan.

* X *

Fin de las quatro postrimerias

Magsipagdalita

cayong manga capatid co, t, huvag niñong avitin ang dati niñog yuaauit na masasamang cahaby halay: cũ di ang magagandang avit na sucat yquala-ala niño naug ano mang magaling, siya niñong yhalili doon sa mañga yniaaral nang diablo sa iño. Diyata basahin na niño ytong ysusulat co ngai-on dito, at cũ matuvirin niño, siya nang avit avitin; at nang di mapaui paui sa loob niño, ang alala doon sa sinaysay co ditong mañga catapusan nang tauo. At balang manang y aral, at ybigay sa iño nang mañga Padre, siya na; at huvag yaong y bang quinacatha nang malulupit na diablong caaway nang mañga caluluva natin.

(Siyanava.)

Coplas á su modo,

y composicion: sobre la misma materia de las quatro postrimerias.

Por si se quisiessen aficionarse à cantar essas, ò otras tales: y no las que suelen, muy en daño de sus almas.

Ang datating na arao,
Na dolo,t, nacas nang buhay,
Na hanga nang camatayan,
Touing pinagmamasdan,
Cun gab,y, ma,t, cun arao,
Ang loob co,y, tigagal,
At anat ang pagcaasal,
Cun hocoma,t, hatolan,
Ang caloloua,t, catao-an,
Di sinon macacasaysay,
Hiya,t, malaquing lumbay,
Ang mucha,y, di matunhay,
At ang mata,y, di masilay,

Do-

Doon sa gay-ong arao,
Pauang sundac ang damdam,
At hapis na di mabilang,
Aba, vmano baga?
Anong gao-ing maganda,
Ating ycaguinhaua,
Di ang magaling lamang,
Ay camtan ang cabanalan,
At ang catao,y, houagan,
At may ybigma,y, bayaan,
Yayamang cun mamatay,
Ay di daralhin ang yaman,
Cundi cayoog maralang,
Ybog-ong sa catao-an,
Cun ybao,t, tabonan,
Ang camucha,y, yoyoyoan,
At yoyopit ang catao-an,
Lalagotoc ang tad-yang,
At yungmayanig sa hucay,
Na uala nan paralihan,
Na capagcaliban arao,
Ay ang baho,y, di maturan,
At lubhang cauclam suclam,
Na di mangyaring lapitan,

Yto pala,y, hanganan,
Nang buhay na ualan tibay,
Baquin di natin panauan,
Tampohang di pagdanganang
Ang munting yaman yamanan,
Pagbangisa,t, pandirihan,
Ariin hamac lamang,
Yayang tantong ualan tibay,
Di anong capangyarihan,
Abatayo, ating yuan.
Ytong dilan laman bayan:
Pati catao-an,y labanan,
Houag nang sundin ysaman,
Yayang ualan capacan-an,
Di darati pa ang buhay,
Mararurug patan bouan,
Arao arao congmocolang,
Sucdang ang ynouang ouang,
Cun loob ay magcalabay,
Ang tampalasang canauay,

De la muerte.

Tauong sangcalibutan,

Ma-

Mangā anac ni Adan,
Tinguan nati,t, pagmaſdan,
Ang catapuſang arao:
Ytong ating catao-an,
Houag panualaan
Di malauon ang buhay,
Sumandali mang arao,
Vala nan pagcaliban,
Darating din ang hangan,
Munti ma,y, di ſumala,
Tayo palang lahat na,
Lupa,t, abong hamac na,
Vala ring ganda ganda,

Otra.

Ytong dilan laman bayan,
Dili ſucat cauilihan,
Yayamang ang ating buhay,
Paran hangīng dungmaraan,
Sumaſandali na lamang,
Sama nīgani nang catao-an,
Sandali lamang ang tibay:
Bago ang cadiabloſan,

Ang

Ang ybig di,y,ñg yumaman.
Ang gauang cabalay halay.
¶ Yayang ang camatayan,
Ay ang pagcaualan dangan,
Ang magaling na lamang,
Maagang magcompisal,
Lisan ang casalanan,
Ang gaoi,y,cabañalan,
Nang saca cun mamatay,
Calolona,y nang bigyan,
Nang calonalhatian
Sa langit maquinabang.

Del Iuicio.

O manga tauong tanan,
Hangan tayo,y. may buhay,
Magysip di,t, magbulay,
Nang ating casalanan,
Tangisa,t, pagsisihan,
Magtanto pang matibay,
Houag moling maghunghang,
Sa may gauang maalam,

Yamang sa holing arao,
Tayo,y, magtyfipan,
Hohocomang matibay,
Nang Peong Dios na mahal,
Si Iesus an, pangalan
Con dangan tayo,y, hunghang,
Valan bait munti man,
Sinongaong di malumbay,
Con yaon ang pagmaidan,
Panimdi ni,t, titigan,
Yhohocom na arao
Sa cauong sanglibotan.
Biñegan ma,t, dili man,
Doon magcacapisan,
Sa bondoc na cahumbacan,
Ang sauang cabunghangan,
Sampon nang cabanalan,
Bubocsin an titingnan,
Doon pagiysipan.
Ang banal ay, piliin na,
Sa canan ang opo nila,
Tampalasa,y, bacsi na,
Sa caliua naman sila.
Ang pagcasindac nang loob,

Nang tauong di ſongrolonod,
Nang ſangpouong otos nang Dios.
Ang hiya y, ſabihin pa,
Di maſilay ang mata.
Aba ngâ nang tampalasan,
Nang lahat na tauong hunghang,
Capagcayariug hocoman,
Calolouat, catamnan,
Sa Infierno ootbſan,
Ang diablos ang caramay.
Sila y, pagpapaſidan,
Solonogun gab.y t, arao,
Hahampaſog ualan tahan,
Bago dili mamamatay,
Gay ou nang gayoon ang buhay,
Valan hanga magcagulang.

✻ Del Infierno. ✻

Cabima,t, Chriſtiaro,
Quinompil nang Obiſpo,
Con nagcacompilal man,
Siſimba tquiting arao,

Sampon magca mulgarl pa,
Cun masama ang cuenta,
Ang gaua y di maganda:
Cun dumating ang hanga
Ang camatayang arao,
Dili mapasalangit:
Sa Infierno at sa yuit,
Bayang porco nang sacuit,
Nang dalambati,t, bapis
Diablos ang caquipquip
Ahas ang quiquiliquid
Gaby,t, arao tatangis,
Di matapus ang bapis.
Ang pighating masaquit,
Cotom na di mayuip.
At ang quinaca y, baga,
Ynumi,y, tumbaga,
Bago hinahamoras pa,
Bacal na binabaga,
Di matapus ang hanga.

§ De la gloria. §.

O bayang mabuti,t, mahal,

Langĩt na lubhang malcang
Qou.a,t, tatahanan,
Nang sangmolonod nang aral.
Mabuti ca,t, aliwalas,
Ang sahig mo,y, guintong vagas,
Dingding mo,y, matyang malinao,
Na di iyang bagay bagay,
Pinto mo,y, lubhang matibay,
Di mapafocan nang kinabang,
Subali cun tauong banal,
Paua nang pinto ng daranan,
Valan bahalang bucasan,
Sasalobongĩn pa naman,
Nang Angel na madiang bagay,
Nang Santos na pauang mahal,
Pupurihi,t, ygagalang.
Yinayayang magcatoua,
Palalamat sa naaua.
Ay aba anong di ganda,
Nang tauong may gracia,
Cun mamatay nangã siya,
Sa langĩt ang bayan niya,
Ang cacamta,y, gloria,
Toua namang valan hanga,

Tan

Babatilin naman ſiya,
Nang Anac nang Dios Ama,
Nang dilan uicom mag uda,
Diua gay.on ang maona,
Catoto co hali c.ne
Hangan ngay o,y, can'an mo na,
Ytong maraming ligaya,
Guinhauang ualan capara,
Dati cong yſinat.dya,
Sa iyo aquing ſoldado,
Ang ycao ay di natalo,
Nang diablong caauay mo.

(Otra.)

Galing nang tauong may bait,
Gungmagauang mapilit,
Nang dilan gauang matouid,
Saca cun ſiya,y, namatay,
Cun dumating na ang hanga,
Siya,y, lubhang guiguinhaua:
Sa langit din maſaſapit,
Doon din macalalouig.

Saba.

Sa bayang valan parparib,
Lomoualhating mafuquit,
Matotouang di mayfip,
Liliuana ding mafaquit.
Lilicfing ualan capara
Magopano nang gloria,
Guiguinhauang ualan hanga.
Munti ma,y, uala nan hapis,
Toua nang toua t, ligaya,
Cacamtang di magcayba,
Valan matapus nabanga,
Gay-on nang gay-on ang ganda,
Munti man di magcayba.
Di anong ypagcayba,
Nang toua nila,t, ligaya,
Ang Dios ding ualan hanga,
Pono nang dilan ligaya,
Ang quinacabatap nila,
Arao arao naquiquita,
Bago di fomana fila,
Ybig nang ybig maquita,
Dios na tar.long perfona,
Bucal nang dilanmaganda,

Salamat nang valan hanga,
Tayo nauari mafama,
Sa bayang valan caparà,
Nang tayo,y, magiguinhaua,
At matouang valan hanga.

SIYA NAVA

Exchange with N. Z.
Feb. 1906.

Aper
oBT
820
.F73
1734

AYER
Phil. Lang
Tagalog.
73.